

Annex B

F21, EVALUERING AF VÆRNEPLIGTEN I BEREDSKABSSTYRELSEN

Resumé:

Nærværende notat indeholder resultater og delkonklusioner i relation til, Beredskabsstyrelsens deltagelse i forligsprojekt F21 – "Evaluering af værnepligten".

På baggrund af de gennemførte undersøgelser konkluderes det at:

Hovedspørgsmål 1. *"Vurderes antallet af værnepligtige tilstrækkeligt til at understøtte Forsvarets, Hjemmeværnets og Beredskabsstyrelsens opgaveløsning og rekrutteringsbehov?"*

- Den øgede kompleksitet i Beredskabsstyrelsens opgavesæt pga. bl.a. den sikkerhedspolitiske situation og det nationale risikobillede betyder, at styrelsens nationale robusthed på manuelt niveau stadig oftere må forventes at blive udfordret med de nuværende personelressourcer, når styrelsens enheder indsættes i de ekstraordinære større, langvarige og mandskabs-/materielkrævende opgaver.
- Udfordringen skyldes bl.a., at personelressourcerne på manuelt niveau primært udgøres af værnepligtige (sekundært af frivillige), hvor værnepligtige i Beredskabsstyrelsen parallelt med det ændrede operative opgavesæt, skal gennemføre deres uddannelse.
- Derudover stiller tilgangen af nyt og mere avanceret materiel nye krav til specialiseret manuel uddannelse og træning. Dette pålægges pt. Beredskabsstyrelsens befalingsmænd og officerer, da styrelsen ikke har fastansatte på manuelt niveau. Derved mindskes mulighederne for, at befalingsmænd og officerer kan løse deres primære opgaver inden for bl.a. føring og ledelse.
- Beredskabsstyrelsens personelressourcer på manuelt niveau kan styrkes ved en opnormering med kontraktansatte menige rekrutteret blandt hjemsendte værnepligtige, alternativt kombineret med et øget optag af værnepligtige.

Hovedspørgsmål 2. *"Vurderes antallet af værnepligtige tilstrækkelig til at understøtte opbygning af Totalforsvarsstyrken?"*

- Ikke relevant for Beredskabsstyrelsen

Hovedspørgsmål 3. "Hvordan kan værnepligtens målsætninger (også fremover) fremmes ved eksempelvis at justere på følgende parametre i værnepligten;

- *Værnepligtens længde, indhold og tilrettelæggelse, herunder:*
 - o *Geografi*
 - o *Mangfoldighed og inklusion*
 - o *Teknisk faglærte værnepligtige*
 - o *Fysiske skader blandt værnepligtige*"
- Værnepligtens længde, indhold og tilrettelæggelse vurderes at opfylde såvel Beredskabsstyrelsens behov som de værnepligtiges ønsker.
- Der er 100 % frivillighed blandt værnepligtige i Beredskabsstyrelsen, det kan dog ikke udledes om ændringer i optag vil påvirke dette.
- Værnepligtige i Beredskabsstyrelsen italesætter det som et problem, at det ikke er muligt, at fortsætte ved Beredskabsstyrelsen på manuelt niveau.
- Der er til en vis grad sammenfald mellem værnepligtiges bopæl og deres valg af tjenestested.
- Antallet af kvinder, der søger værnepligtsuddannelse ved Beredskabsstyrelsen, er stigende.
- Der er ikke indikationer på, at kvinder søger tjenestested ud fra andre motivationer end mændene.
- Der er ikke indikationer på, at færre kvinder end mænd søger videreuddannelse/karriere i Beredskabsstyrelsen efter endt værnepligt.
- Der er lidt større afgang i utide blandt kvinder end mænd. Dette kan muligvis tilskrives, at kvinder har mulighed for fragå efter eget ønske.
- De ændringer, der er indført i idrætsuddannelsen i Beredskabsstyrelsen vurderes at imødegå de hyppigste årsager til skader.

Sagsfremstilling:

Hovedspørgsmål 1. "Vurderes antallet af værnepligtige tilstrækkeligt til at understøtte Forsvarets, Hjemmeværnets og Beredskabsstyrelsens opgaveløsning og rekrutteringsbehov?"

Den øgede kompleksitet i Beredskabsstyrelsens opgavesæt pga. bl.a. den sikkerhedspolitiske situation og det nationale risikobillede betyder, at styrelsens nationale robusthed på manuelt niveau stadig oftere må forventes at blive udfordret med de nuværende personelressourcer, når styrelsens enheder indsættes i de ekstraordinære større, langvarige og mandskabs-/materielkrævende opgaver.

Udfordringen skyldes bl.a. at personelressourcerne på manuelt niveau primært udgøres af værnepligtige (sekundært af frivillige), hvor værnepligtige i Beredskabsstyrelsen parallelt med det ændrede operative opgavesæt skal gennemføre deres uddannelse.

Derudover stiller tilgangen af nyt og mere avanceret materiel nye krav til specialiseret manuel uddannelse og træning, som pt. pålægges Beredskabsstyrelsens befalingsmænd og officerer, da styrelsen ikke har fastansatte på manuelt niveau. Derved mindskes mulighederne for, at befalingsmænd og officerer kan løse deres primære opgaver inden for bl.a. føring og ledelse.

Beredskabsstyrelsens personelressourcer på manuelt niveau kan styrkes ved en opnormering med kontraktansatte menige rekrutteret blandt hjemsendte værnepligtige, alternativt kombineret med et øget optag af værnepligtige.

Operativ opgaveløsning

Beredskabsstyrelsen leverer operativ indsats og støtte til en lang række myndigheder på beredskabsområdet, herunder Politi, Fødevarestyrelsen, Udlændingestyrelsen, Skat, Forsvaret, Kommunale redningsberedskaber m.fl.

År	Kommunal rekvirent	Politiet	Fødevaresty- relsen	Andre nationale rekvirenter
2016	255	179	299	40
2017	230	152	260	17
2018	326	205	16	39
2019	257	219	17	14
2020	243	213	122	130

Beredskabsstyrelsens assistancer fordelt på rekquirenter.

Udviklingen i både det nationale og det internationale risikobillede, herunder især i forhold til risici forbundet med klimaændringer, højvirulente sygdomme mv. må forventes at medføre hyppigere, mere omfattende og mere komplekse indsatser for Beredskabsstyrelsen nationalt

og internationalt. Derudover er den sikkerhedspolitiske situation præget af større uforudsigelighed, hvor bl.a. migration samt angreb på kritisk infrastruktur i højere grad vil påvirke Beredskabsstyrelsens robusthed.

Under COVID-19 pandemien i 2020 var Beredskabsstyrelsens robusthed udfordret på trods af, at Beredskabsstyrelsen har fået flere værnepligtige i 2020 og 2021. Beredskabsstyrelsen var eksempelvis under COVID-19 pandemien nødt til at korttidsansætte i alt ca. 450 konstabler til løsning af opgaver på menigniveau. Beredskabsstyrelsens operative indsættelsesevne ville have været kompromitteret, hvis der ikke havde været ansat konstabler til løsning af opgaverne. Beredskabsstyrelsen har endvidere i forbindelse med COVID-19 pandemien være nødsaget til at justere på sammensætningen af værnepligtsuddannelsen for at frigøre værnepligtige til operative opgaver. Kritisk uddannelse er blevet gennemført i alle tilfælde, men de store og langvarige indsatser fik konsekvenser for indholdet i værnepligtsuddannelsen, som blev justeret flere gange i løbet af perioden.

År	Antal indsatser	Mandtimer	Mandtimer
		Ialt	værnepligtige
2015	565	43.286	27.254
2016	773	45.125	30.413
2017	662	44.283	30.147
2018	586	52.793	33.881
2019	507	52.653	32.109
2020	708	230.653 ¹	87.471

Ovenstående timeopgørelser er alene timer leveret på indsats. Mandtimer brugt på klargøring, retablering, logistisk støtte og stabsstøtte er ikke medregnet.

Erfaringerne fra store og langvarige indsatser som COVID-19 pandemien viser, at Beredskabsstyrelsen fortsat har behov for en forøgelse af den manuelle personelressource for at være tilstrækkeligt robust ift. lignende mandskabskrævende og/eller langvarige opgaver. Hvis ca. 1/3 eller flere af Beredskabsstyrelsens værnepligtige er afgivet til operativ opgaveløsning over mere end 3 uger er der risiko for, at kritisk uddannelse ikke nås til tiden. Med kritisk uddannelse menes den nødvendige kompetencegivende uddannelse, som de værnepligtige skal opnå for at overtage nye funktioner i udrykningsberedskabet, efterhånden som ældre værnepligtige hjemsendes.

Tilgang af nyt og mere avanceret materiel

¹ Inklusive 450 korttidsansatte konstabler

Som en del af udvidelse af Beredskabsstyrelsens operative opgaveportefølje samt udviklingen på beredskabsområdet, tilgår der jævnligt nyt og stadig mere avanceret materiel til Beredskabsstyrelsen. Dette har medført, at Beredskabsstyrelsens vagthavende befalingsmænd og officerer i stigende grad må benyttes på det manuelle niveau ift. betjening af avanceret materiel, hvilket giver mindre rum til taktiske føreropgaver og ledelse.

Værnepligtiges mulighed for fortsat tjeneste

Søgningen til de midlertidigt oprettede konstabelstillinger under pandemien, kombineret med følgegruppens udsagn om, at der mangler en mulighed for at værnepligtige kan fortsætte på manuelt niveau i Beredskabsstyrelsen viser, at der er et rekrutteringspotential.

Ligeledes oplever Beredskabsstyrelsen en markant stigning i søgningen til den grundlæggende sergentuddannelse, som pt. er den eneste vej for værnepligtige, der ønsker at fortsætte i Beredskabsstyrelsen.

Beredskabsstyrelsen har gennem en lang årrække gennemført spørgeskemaundersøgelser med hjemsendte værnepligtige. Disse undersøgelser viser blandt andet, at ca. 35% af de hjemsendte værnepligtige benytter deres uddannelse ifm. fastansættelse, deltidsansættelser eller frivillig tjeneste i kommunale redningsberedskaber. En udvidelse af Beredskabsstyrelsens personelressource på manuelt niveau vil således samtidig øge de kommunale beredskabers rekrutteringspulje af færdiguddannede.

Opsummering

En forøgelse af den manuelle personelressource gennem en opnormering med kontraktansatte menige rekrutteret blandt hjemsendte værnepligtige, alternativt kombineret med et øget optag af værnepligtige, vil øge Beredskabsstyrelsens nationale robusthed ift. store og langvarige indsatser. Det vil desuden kunne frigøre Beredskabsstyrelsens befalingsmænd og officerer til de dertilhørende nødvendige førings- og ledelsesopgaver.

Hovedspørgsmål 3. "Hvordan kan værnepligtens målsætninger (også fremover) fremmes ved eksempelvis at justere på følgende parametre i værnepligten;

- *Værnepligtens længde, indhold og tilrettelæggelse, herunder:*
 - o *Geografi*
 - o *Mangfoldighed og inklusion*
 - o *Teknisk faglærte værnepligtige*
 - o *Fysiske skader blandt værnepligtige*"

Værnepligtens længde, indhold og tilrettelæggelse

Beredskabsstyrelsens værnepligtsuddannelse benævnes "Redningsspecialistuddannelsen" og strækker sig over 39 uddannelsesuger, svarende til de værnepligtiges 9 måneders tjenestetid.

Ved hvert tjenestested indkaldes et nyt hold hver. 3. måned og der er således til enhver tid tre tjenestegørende hold ved hver operativ afdeling - yngste, mellemste og ældste, benævnt Assistent, Brandmand og Redningsspecialist. For at udjævne det gennemsnitlige kompetenceniveau på landsplan indkalder 3 afdelinger med en måneds forskydning ift. de 2 andre.

I Beredskabsstyrelsens operative beredskab er grundstenen udrykningsvagten, som reguleres af Beredskabsstyrelsens Assistancebestemmelser. Udrykningsvagten består af 3 dele.

- Døgnvagten bestående af 12 værnepligtige og 3 befalingsmænd, som er i døgnvagt ved hver af styrelsens 5 operative afdelinger med værnepligtsuddannelse. Denne døgnvagt kan afgå med 5 minutters varsel.²
- Bagvagten, som er en tilsvarende styrke på tilkaldevagt. Bagvagtholdet må forlade kaseren men skal være kontaktbare og kunne møde indsatsklar ved tilkald.
- Frivagten, som er alle øvrige værnepligtige. De har fri, men skal stadig møde ved tilkald.

Beredskabsstyrelsens operative beredskab er på manuelt niveau således baseret på den værnepligtige personelpulje samt frivillige.

Et værnepligtshold består typisk af 28 – 33 M/K, ét værnepligtshold kan derfor ikke alene bære vagtbyrden, hvorfor det er nødvendigt at værnepligtige indgår i vagten allerede tidligt i uddannelsen.

"Døgnvagten" og "Bagvagten" er derfor som udgangspunkt sammensat af værnepligtige fra alle 3 hold således at værnepligtige på assistentniveau bemander 3 pladser, værnepligtige på Brandmandsniveau bemander 5 pladser og værnepligtige Redningsspecialister bemander 4 pladser på hvert hold. Såfremt en værnepligtig skal erstattes må det kun ske med en værnepligtig på samme eller højere uddannelsesniveau.

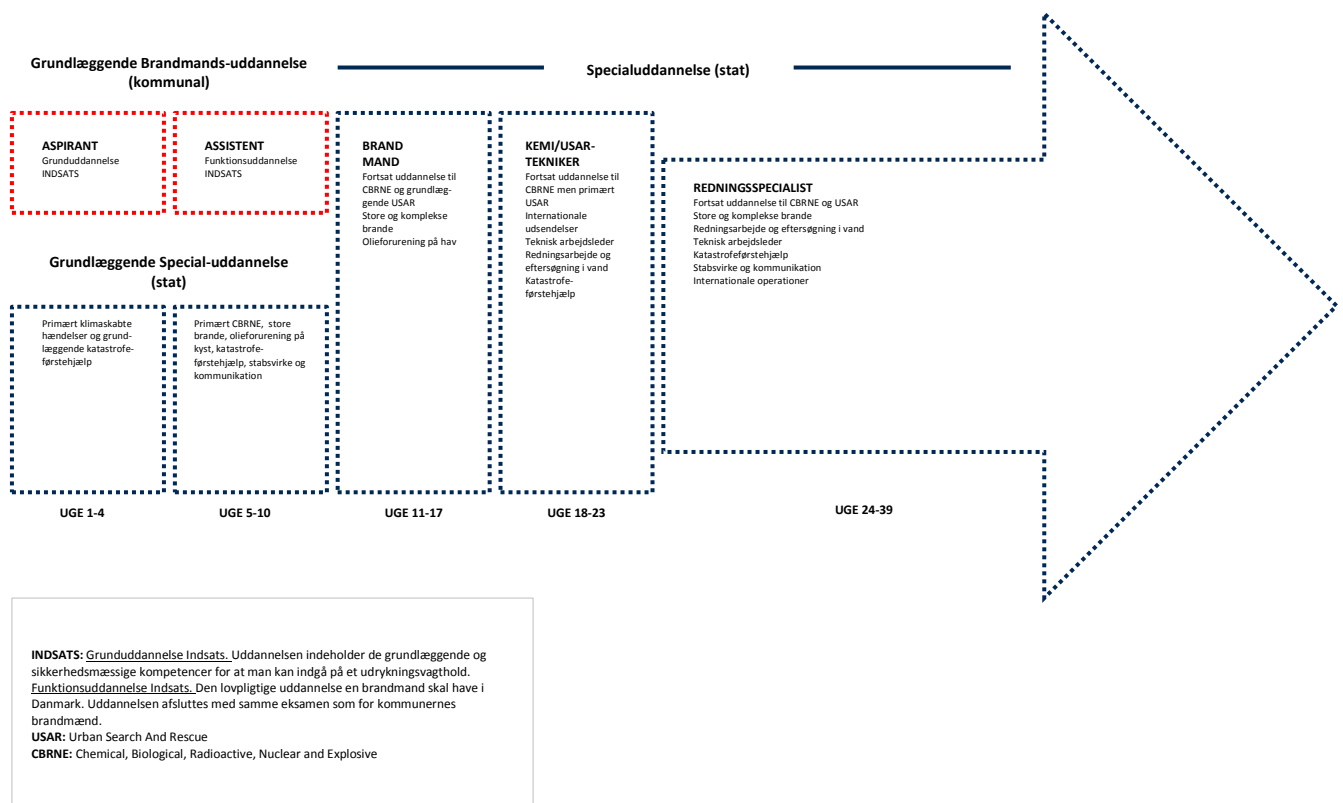
Ovenstående struktur er direkte retningsgivende for Redningsspecialistuddannelsen da uddannelsen forløber parallelt med vagttjenesten og uddannelsen således til stadighed skal sikre, at den værnepligtige har opnået det nødvendige kompetenceniveau ift. hendes/hans

² Døgnvagten ved Beredskabsstyrelsen Bornholm er 11 værnepligtige og 2 Befalingsmænd.

funktion i beredskabet. Efterhånden som hold hjemsendes er det således nødvendigt, at det efterfølgende hold har opnået de nødvendige kompetencer for at kunne overtage vagtfunktioner.

Redningsspecialistuddannelsens indhold er direkte relateret til Beredskabsstyrelsens operative opgaveløsning således, at uddannelsens indhold jævnlgt justeres ift. de relevante og forventede opgaver for styrelsens operative beredskab. Ved sammensætning af indholdet i uddannelsen tager styrelsen blandt andet udgangspunkt i Beredskabsloven, Det Nationale Risikobillede, forligsprojekter, den generelle udvikling på beredskabsområdet og lokale forhold.

Uddannelsen består af 1438 timer fordelt på 18 fag. Hovedfagene er Grund- og Funktionsuddannelsen Indsats (Brandmandsuddannelsen), USAR (Eftersøgnings- og Redningstjeneste ved bygningssammenstyrtinger mv.), CBRNE (Indsats ved uheld med kemiske, biologiske, radiologiske, nukleare og eksplosive stoffer), anvendelse og betjening af Beredskabsstyrelsens omfattende portefølje af specialmateriel og -køretøjer samt fysisk træning. Hertil kommer en række støttefag som orienteringer om samfundets beredskab, beredskabsopgaver i international kontekst, kollegastøtte mv.

I det omfang det kan lade sig gøre er det styrelsens ambition at tilrettelægge uddannelsen således at den i størst muligt omfang er civilt kompetencegivende. Eksempelvis er den civile

Grund- og Funktionsuddannelse Indsats implementeret i Redningsspecialistuddannelsen således at den værnepligtige efter hjemsendelse kan søge ansættelse ved eksempelvis et kommunalt beredskab.

I løbet af 9 måneder har en værnepligtig typisk ca. 40 døgnvagter uden kompensation (hverdag) og ca. 16 med kompensationsfrihed (lørdag/søndag). Hertil kommer ekstraordinære vagter, tilkald og længerevarende indsatser, som bemandes med vagtfrit personel.

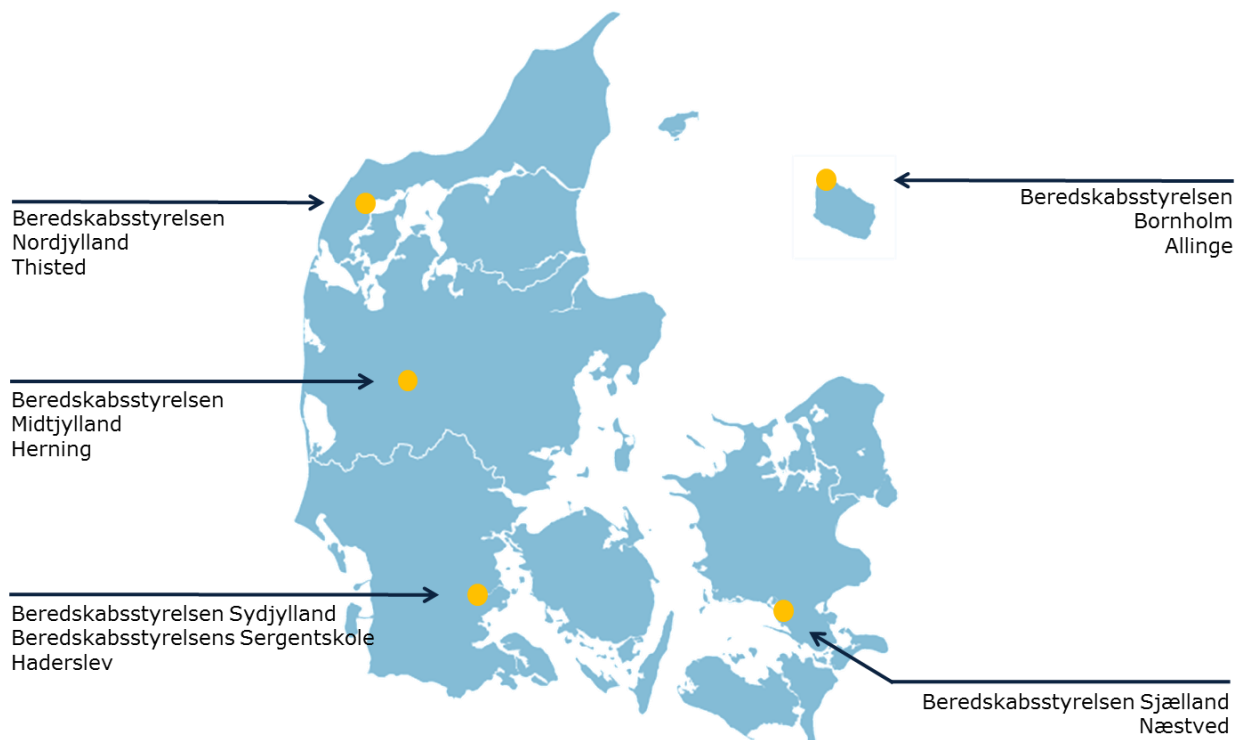
Idet uddannelsen er tilrettelagt således at den værnepligtiges kompetencer udvides i takt med at den værnepligtige skal bemande nye funktioner i udrykningsberedskabet indeholder uddannelsen en række milepæle, som skal nås for at den operative personelressource frigøres på de forskellige funktioner i takt med at værnepligtige hjemsendes. I uddannelsen er der taget højde for at en værnepligtig desuden skal deltage i operativ opgaveløsning med et samlet omgang af ca. 2½ uge.

En reduktion af tjenestetiden må således forventes at have en direkte konsekvens for porteføljen af opgaver, som Beredskabsstyrelsen kan løse.

Det er tjenestestedernes erfaring at mange søger værnepligtstjeneste ved Beredskabsstyrelsen med udgangspunkt i et ønske om en fremtid i et relateret erhverv, fx Præhospital, Politiet, et kommunalt redningsberedskab eller lign. hvilket også understøttes af Beredskabsstyrelsens egne undersøgelser. Foruden de 35 % hjemsendte værnepligtige der nyttiggør deres uddannelse i et kommunalt redningsberedskab, giver flere desuden udtryk for at have søgt videre til Politiet eller Forsvaret efter endt værnepligt i Beredskabsstyrelsen. Mere end 80 % har refereret til deres værnepligtsuddannelse ifm. jobsøgning, hvilket tyder på at mange værnepligtige søger mod uddannelser og erhverv, hvor deres uddannelse fra styrelsen giver merværdi. Udsigten til operative opgaver er formegentligt en faktor, der tiltrækker ansøgere til Beredskabsstyrelsens værnepligt.

Geografi, Mangfoldighed og Inklusion

Beredskabsstyrelsens tjenestesteders geografiske placering er delvis historisk betinget men skal samtidig også muliggøre en rimelig responstid for styrelsens enheder overalt i landet. Tjenestestederne er derfor jævnt fordelt over hele landet.

BRS Tjenestesteder med værnepligtsuddannelse

Beredskabsstyrelsens værnepligtige fordeles med ca. 28 værnepligtige i Thisted, Herning og Haderslev, 30 værnepligtige i Næstved og 22/23 værnepligtige i Allinge pr. hold - 4 gange årligt, svarende til i alt 545 værnepligtige pr. år, jf. forliget. Forskellen i antallet af indkaldte er blandt andet baseret på den operative belastning ved den enkelte afdeling.

Holdstørrelsen justeres desuden i løbet af året for at kompensere for hjemsendelser i utide således at årsproduktionen kommer så tæt på 545 som muligt. Som de eneste opretholder Beredskabsstyrelsen en venteliste.

Siden 2012 er der ikke tvangsudskrevet værnepligtige til Beredskabsstyrelsen, alle har indgået aftale om frivillig værnepligtstjeneste. Der er pt. ventetid til flere hold. Tjenestetiden blev i 2013 ændret fra 6 til 9 måneder uden at det påvirkede søgningen. Dette indikerer at Beredskabsstyrelsens uddannelse opleves som attraktiv blandt de unge.

Der er ikke tilgængelige data, der kan understøtte en konklusion om der er værnepligtige, som vælger et andet værn i stedet for Beredskabsstyrelsen, hvis eksempelvis indkaldelses-tidspunktet eller geografien vægter højest. På samme måde er der ikke datagrundlag for at

udlede om der er værnepligtige, som søger Beredskabsstyrelsen, fordi de ikke kunne få plads i Forsvaret på det ønskede tidspunkt eller sted.

Der er ikke data til at belyse om en forøgelse af antallet af værnepligtige vil betyde at tvungen indkaldelse skal genoptages eller om der er tilstrækkeligt med unge, der vil indgå aftale om frivillig værnepligt.

Da værnepligtige vælger tjenestested ud fra mange forskellige motivationsfaktorer kan det ikke entydigt konkluderes, at de primært søger tjenestested tæt på deres hjemadresse – men der er et nævneværdigt sammenfald. Over halvdelen af de værnepligtige gør således tjeneste ved det af Beredskabsstyrelsens tjenestesteder, der ligger tættest på deres hjemadresse.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at Beredskabsstyrelsen er den myndighed, der udbyder flest mulige indkaldelsesperioder ved hvert tjenestested og har tjenestesteder jævnt fordelt over landet.

Udsving i data er for små til at konkludere, at kvinder søger mod bestemte tjenestesteder. Det må antages, at de vælger tjenestested ud fra de samme faktorer som mændene.

Der lader til at være en lidt større afgang i utide blandt kvinder end blandt mænd. Ca. 14 % af de kvinder, der påbegynder uddannelsen afgår i utide mod ca. 9 % blandt mænd. Dette kan muligvis tilskrives, at kvinder har mulighed for at afgå fra tjenesten – uanset om tjenestestedet anbefaler det eller ej.

Forholdet mellem kvinder og mænd, der fortsætter i Beredskabsstyrelsen på Grundlæggende Sergentuddannelse efter værnepligten er det samme som på værnepligtsholdene. Dette antyder, at kvinder og mænd har samme interesse i at fortsætte.

Fordelingen på Grundlæggende Sergentuddannelse;

BRS-GSU	2018-II	2019-I	2019-II	2020-I	2020-II	2021-I	Gennemsnit
Andel kvinder GSU	27%	12%	19%	7%	25%	24%	19%

Teknisk faglærte værnepligtige

Værnepligtiges uddannelsesbaggrund registreres ikke centralt men kun på delingsniveau. Disse data gemmes ikke når holdet hjemsendes. En rundspørge til enhederne viser, at enhedernes erfaring er, at værnepligtige med en afsluttet teknisk/faglig uddannelse udgør ca. 5 – 8 % af de indkaldte svarende til ca. 30 – 40 værnepligtige årligt.

Ifølge Danmarks Statistik har kun ca. 5 % af de 15 – 24 årige gennemført en erhvervsfaglig uddannelsen, mod samlet ca. 30 % når alle aldersgrupper medtages. Det kan derfor formodes at unge, der vælger en erhvervsuddannelse, aftjener værnepligten før de gennemfører erhvervsuddannelsen.

Sammenholdt med at der foretages en præselektion inden værnepligten, hvor kun ca. 50 % af de unge vurderes egnede til værnepligt må andelen af værnepligtige med en erhvervsuddannelse siges at være tilfredsstillende.

Beredskabsstyrelsen har fastansatte faglærte, primært automekanikere. De er som regel uddannet og ansat som befalingsmænd, idet de indgår i udrykningsvagten.

På enhedsniveau foretages der målrettet rekruttering, såfremt der er værnepligtige med teknisk baggrund. Da Beredskabsstyrelsen ikke har et U100 niveau ved de operative enheder er det også nødvendigt at faglærte har befalingsmandspotentiale for at kunne ansættes.

Fysiske skader blandt værnepligtige

Afgang i utide blandt Beredskabsstyrelsens værnepligtige set over de seneste 20 afsluttede hold,

Fremmødt, Mand	Fremmødt, Kvinde	Efterkasseret, Mand	Afgang anden årsag, Mand	Afgang, Kvinder
1.022	216	94	3	30

Efterkassation: Afgang i utide begrundet i en lægelig vurdering af, at den værnepligtige ikke længere opfylder egnethedsbetingelserne (session for tjenstgørende værnepligtige - STV). Årsagerne kan være både fysiske eller psykiske.

Afgang anden årsag, mænd: Afgang i utide af sociale årsager eller på grund af straffbare forhold. Afgangen kan indeholde værnepligtige, der hjemsendes med henblik på fornyet indkaldelse (resterende tjeneste).

Afgang, kvinder: Tjenstgørende kvinder indstilles ikke til fornyet session (STV). Kvinder kan opsiges af arbejdsgiver (f.eks på grund af helbreds-mæssige forhold eller skade m.v.) eller selv vælge at opsiges kontrakten enten af helbreds-mæssige- eller personlige årsager.

Det kan således ikke udledes at al afgang i utide blandt kvinder skyldes forhold, som hos en mand ville have medført efterkassation.

Ifølge Beredskabsstyrelsens arbejdsskadestatistik for 2020 tegner de 20 – 24 årige sig for 44 ud af 61 arbejdsskader, der har medført fravær. Dette er ikke overraskende idet aldersgruppen primært udgøres af værnepligtige, som gennemfører intensiv uddannelse og deltager i operativ opgaveløsning.

Af statistikken ses det at overbelastning af muskler, knogler og/eller led er den dominerende årsag til skader, der medfører fravær på en dag eller mere. Sammenholdt med data om frafald i utide kan det ikke udelukkes, men heller ikke sluttes, at fysisk belastning er en medvirkende årsag til det lidt større frafald blandt kvinder.

Beredskabsstyrelsen har, blandt andet på baggrund af ovenstående, revideret idrætsuddannelsen for Beredskabsstyrelsens værnepligtige i samarbejde med Forsvarets Center for Militærfysisk Træning. Indførelsen af den nye reviderede uddannelse, som er baseret på konceptet Militær Fysisk Træning, forventes at begrænse idræts- og belastningsskader i fremtiden. Der foreligger dog ingen empiri herom endnu.

Opsummering

Indholdet, formen og længden af Beredskabsstyrelsens værnepligtsuddannelse matcher med Beredskabsstyrelsens behov for grundlæggende beredskabsfaglig uddannelse og de værnepligtiges ønsker og forventninger. Strukturen giver mulighed for rettidig rotation i det operative vagtberedskab. Længerevarende og mandskabskrævende indsatser har dog konsekvenser for uddannelsen og derved enhedernes muligheder for at have kompetent mandskab klar til tiden ifm. rotation. Tjenestetiden sætter begrænsninger for mulighederne for at uddanne værnepligtige til at betjene visse typer af specialmateriel.

Søgning til Beredskabsstyrelsens værnepligtsuddannelse er tilfredsstillende og mange værnepligtige gør brug af deres uddannelse efterfølgende i relaterede brancher/uddannelser. Dog gør værnepligtige opmærksom på at de gerne så en mulighed for at fortsætte i Beredskabsstyrelsen på manuelt niveau.

Andelen af kvinder på værnepligtsholdene er stigende men kvinder har et lidt højere frafaldsgrad end mænd. Årsagen skal formodentlig findes i at kvinder kan opsiges deres kontrakt i modsætning til mænd, der er bundet af grundlovens § 81.

Beredskabsstyrelsens uddannelse og tjeneste er fysisk krævende, hvorfor styrelsen har revideret idrætsuddannelsen markant mhp. nedbringelse af antallet af skader.

Referencer:

- Ref 1.: Aftale om beredskabet 1998-2001
- Ref 2.: Beredskabsforlig 2003-2006
- Ref 3.: Beredskabsforlig 2007-2010
- Ref 4.: Aftale om redningsberedskabet 2011
- Ref 5.: Aftale om redningsberedskabet 2012
- Ref 6.: Aftale om redningsberedskabet 2013 – 2014
- Ref 7.: Aftale om redningsberedskabet 2015
- Ref 8.: Stemmeaftale om udmøntning af besparelser i redningsberedskabet 2016
- Ref 9.: Forsvarsforlig 2018-2023
- Ref 10.: Overgangsordning 2012-2014
- Ref 11.: Redningsberedskabet i tal 2020
- Ref 12.: Beredskabsloven
- Ref 13.: Bekendtgørelse om personel i redningsberedskabet

Aftale om beredskabet 1998 - 2001

- I. Indledning
- II. Beredskabsaftalens indhold
- III. Økonomiske konsekvenser
- IV. Afslutning

Indenrigsministeriet
Beredskabskt.,j.nr.1997/2600-8
Den 19. juni 1997

1. Indledning

Beredskabsloven af 1992 skabte rammerne for en sammensmeltning af det hidtidige civilforsvar og brandvæsen til et enstrengt beredskab, hvor det fredsmæssige beredskab er udgangspunktet for de opgaver, der skal varetages såvel i fredstid som under krise eller krig.

Med beredskabsforliget for 1996-97 blev det bl.a. på grundlag af de budgetmæssige problemer, som beredskabet står over for i de kommende år, aftalt, at der skulle gennemføres en faglig analyse af beredskabet. Analysen skulle gennemføres på et beredskabsfagligt og ikke et økonomisk grundlag.

Formålet med analysen skulle være at fremlægge et gennemarbejdet grundlag for den politiske stillingtagen til et nyt, effektivt og om muligt billigere redningsberedskab, der giver samme forsvarlige beskyttelsesniveau som hidtil.

Der kan på grundlag af analysen og høringen af beredskabets mange interessenter drages følgende hovedkonklusioner:

- Samfundet må være forberedt på hurtigt og fleksibelt at kunne gribe ind over for alle typer af ulykker. Det fremtidige beredskab må opbygges, så det kan imødegå både de risici, der realistisk bedømt kan ramme uden varsel, og de risici, der rammer efter et vist forvarsel, f.eks. krigshandlinger eller behovet for ydelse af nødhjælp.
- Et fleksibelt og niveauopdelt beredskab bør opbygges så tæt på borgeren som muligt, hvilket kræver mange geografisk jævnt fordelte beredskaber og et mere begrænset antal beredskaber til assistance inden for ca. 1 time ved indsatser, der kræver specialmateriel, og ved sjældent forekommende, komplicerede eller mandskabskrævende indsatser.

Det nuværende statslige krigsmæssige beredskab bør reduceres under hensyn til den ændrede sikkerhedspolitiske situation og et ændret skadebillede i tilfælde af krig. Beredskabet bør indrettes, således at det kan opbygges gradvist efter behov på grundlag af det fredsmæssige beredskab og med udgangspunkt i en personelstyrke, der omfatter værnepligtige og ledere på fast kontrakt eller rådgivningskontrakt og fastansatte operative ledere.

Der bør etableres en ny fælles lederuddannelse for personalet i det statslige og kommunale redningsberedskab til afløsning for den nuværende etatsuddannelse i det statslige redningsberedskab.

Der bør skabes forbedrede vilkår for de frivillige, således at det er muligt også fremover at hverve og fastholde frivillige i det statslige og kommunale beredskab.

Der bør i højere grad satses på det ulykkesforebyggende og -bekæmpende arbejde gennem en systematisk og koordineret forskning og udvikling på beredskabsområdet.

II. Beredskabsaftalens indhold

På baggrund af den gennemførte analyse og de indkomne høringssvar er der tilslutning til at lægge følgende forudsætninger til grund for omstillingen af beredskabet:

Ændringerne i det militære trusselsbillede, hvor en sikkerhedspolitisk vurdering bl.a. peger i retning af en længere varslingsperiode for krig og et ændret skadebillede i tilfælde af krig.

For at sikre gennemførelsen af beredskabslovens intentioner om et integreret krigs- og fredsmæssigt beredskab og for at sikre et bedre samspil mellem det statslige og kommunale beredskab er der behov for en fortsat tilpasning og omstilling, bl.a. på uddannelsesområdet.

Ud fra en beredskabsfaglig vurdering styrkes beredskabet gennem etablering af nogle kommunale støttepunktsstationer med henblik på at opnå en bedre geografisk dækning tættere på borgeren.

De fredsmæssige opgaver i Beredskabsstyrelsen prioriteres højere på bekostning af de krigsmæssige opgaver.

Det fremtidige beredskab indrettes herefter som et enstrengt og fleksibelt beredskab, hvor opbygningen af beredskabet på de vigtigste områder, nemlig brand, redning og miljø i princippet kan skitseres således:

Brand og redning

Miljø

Niveau (trin) 1

Den enkelte kommune evt. suppleret med assistance fra nabokommuner.

I krig særligt udvidet kommunalt beredskab (med værnepligtige og frivillige) i 40 større byer (§ 12, 2).

Den enkelte kommune.

Niveau (trin) 2

6 statslige regionale beredskabscentre og 7 kommunale støttepunktsstationer (§ 12, 3) med en geografisk dækning på ca. 1 time.

Ca. 50 beredskaber med en udrykningstid på ca. ½ time med base på statslige beredskabscentre og visse kommunale beredskabsstationer.

Niveau (trin) 3

6 statslige beredskabscentre med mulighed for indsættelse af specielt redningsmateriel og store mandskabsstyrker.

I krig udvides med mobiliseringspligtigt personel.

6 statslige beredskabscentre med mulighed for indsættelse af specialudstyr til forureningsbekæmpelse og store mandskabsstyrker

Det primære beredskab er således placeret i kommunerne. Dette beredskab kan suppleres med mellemkommunal bistand samt med bistand fra 7 særlige kommunale støttepunktsstationer og fra 6 statslige regionale beredskabscentre på niveau 2. Assistance kan endvidere ydes på niveau 3 fra de statslige regionale beredskabscentre dels ved mandskabskrævende og langvarige miljø- og redningsindsatser, dels ved indsatser, der kræver specialudstyr og specialuddannet mandskab. Det statslige beredskabs indsatsopgaver vil især koncentrere sig om miljø- og redningsindsatser, hvor behovet for assistance er størst, men assistance kan tillige ydes ved særlige brandindsatser, f.eks. naturbrande.

Det fremtidige kommunale og statslige beredskab kan karakteriseres som et "oppusteligt" beredskab, der i uvarslede og varslede katastrofetilfælde, herunder krig, kan udbygges og indsættes efter behov.

Med dette udgangspunkt omfatter aftalen følgende hovedtemaer:

1. Tilpasning af det krigsmæssige beredskab
2. En forbedring af beredskabets beskyttelsesniveau
3. En fælles lederuddannelse for det statslige og kommunale beredskab
4. Omlægninger m.v. af det statslige beredskab
5. Forbedring af de frivilliges vilkår og omlægning af støtten til de frivillige.

Ad 1. Tilpasning af det krigsmæssige beredskab

Det fremgår af den beredskabsfaglige analyse, at Forsvarsministeriet har vurderet, at den sikkerhedspolitiske situation har ændret sig, hvilket bl.a. forventes at indebære en længere varslingsstid. På grundlag af den ændrede sikkerhedsmæssige vurdering fastsættes det statslige beredskabs mobiliseringsstyrke til 6000 personer. I den længere varslingsstid vil der være mulighed for at give en supplerende uddannelse til værnepligtige såvel i det statslige som i det kommunale beredskab.

Mængden af krigsmæssigt materiel især på brandområdet vil blive tilpasset mobiliseringsstyrkens størrelse, og der vil blive bevaret en statslig materielreserve, således at der vil være rigelige beholdninger til en gradvis opbygning af beredskabet under krise eller krig.

Værnepligtige

Der lægges med aftalen fortsat vægt på uddannelse og anvendelse af værnepligtige i redningsberedskabet.

Der indføres med virkning fra 1. februar 1998 en differentieret indkaldelse og uddannelse af 1400 værnepligtige svarende til 475 mandår ved de statslige regionale beredskabscentre. Heraf uddannes 500 værnepligtige i 6 måneder, medens de øvrige 900 uddannes i 3 måneder, hvorefter de overføres til kommuner med udvidet beredskab (beredskabslovens § 12, stk. 2). Den differentierede uddannelse vil være fuldt implementeret fra 1. juli 1998. De værnepligtige vil blive fordelt efter de sædvanlige fordelingsprincipper, herunder med mulighed for at indgå aftale om værnepligt.

Værnepligtige til 6 måneders tjeneste vil få en fredsmæssig uddannelse, der indeholder en kompetencegivende uddannelse i brandslukning og førstehjælp suppleret med en uddannelse i redning og miljø samt i kommunikation. Uddannelsen inden for redning og miljø vil blive styrket i forhold til det hidtidige uddannelsesniveau. Udover kompetencegivende og generelt anvendelige uddannelser inden for redningsberedskabet vil en del af de værnepligtige få en chaufføruddannelse til lastvogn.

De værnepligtige med 6 måneders uddannelse kan - på frivilligt grundlag - deltage i internationale rednings- og miljøindsatser samt humanitære indsatser, f.eks. transport af nødhjælpsforsyninger, bistand til opførelse af nødhjælpsleje, indledende genopbygningsbistand m.v. Efter værnepligten kan de værnepligtige indgå aftale med det statslige redningsberedskab om deltagelse i internationale indsatser, således at de indgår i Beredskabsstyrelsens internationale personelreserve, der består af hjemsendte værnepligtige, delingsførere, reservebefalingsmænd og faste befalingsmænd. Personelreserven er på ca. 120 personer.

Under den nuværende 6 måneders uddannelse indgår en krigsmæssig overbygning og dertil knyttede øvelser, svarende til 160 timer. Denne del af uddannelsen udskydes til varslingsperioden, hvor de værnepligtige såvel i det statslige som det kommunale beredskab under alle omstændigheder skal have genopfrisket uddannelsen. Det vil derfor med 6 måneders uddannelse være muligt at forbedre de værnepligtiges uddannelse på det fredsmæssige område, således at deres færdigheder og rutinering specielt inden for rednings- og miljøområdet kan styrkes.

De værnepligtige til 3 måneders tjeneste vil få en kompetencegivende uddannelse i brandslukning suppleret med en begrænset uddannelse i førstehjælp, redning og miljø. Disse værnepligtige vil ikke blive uddannet som chauffører til lastvogn, og de vil ikke have en tilstrækkelig uddannelsesmæssig baggrund for på forsvarlig vis at kunne deltage i international indsats.

Efter de 3 måneders uddannelse overføres de værnepligtige til kommuner med et udvidet krigsmæssigt beredskab. Sammen med værnepligtige med 6 måneders uddannelse udgør de et godt grundlag for rekruttering af deltids- og heltidsansatte brandmænd og frivillige. Herved får kommunerne mulighed for at ansætte menige brandmænd, der samtidig har en vis rednings- og miljøuddannelse, og som er uddannet uden udgift for kommunerne. De værnepligtige med 3 måneders uddannelse står til rådighed for de pågældende kommuner til indkaldelse i tilfælde af katastrofer, herunder krig.

På dette grundlag er der ikke længere et behov for at opretholde den hidtidige kommunale værnepligtsuddannelse på 1 + 1 dags uddannelse. Denne uddannelse har kun i meget begrænset omfang været udnyttet og bortfalder derfor.

Med en differentieret uddannelse af i alt 1400 værnepligtige kan de statslige regionale beredskabscentre indgå i det niveauopdelte beredskab på niveau 2 og 3.

Under hensyn til den reducerede dimensionering af Redningsberedskabets Ambulancetjeneste, som indgik som en del af aftalen om redningsberedskabet 1996-97, ophører det statslige redningsberedskabs uddannelse af værnepligtige ambulancegruppeløbere. Ophøret af uddannelsen giver i stedet mulighed for en øget anvendelse af frivillige til bemanning af denne ambulancetjeneste.

ad 2. En forbedring af beredskabets beskyttelsesniveau

Det primære beredskab - som fastlagt i beredskabsloven - skal som nævnt fortsat være placeret lokalt, dvs. i hver kommune, med henblik på et beredskab med et beskyttelsesniveau tæt på borgeren. Alle kommuner skal imidlertid ikke kunne løse alle tænkelige opgaver, og der skal således - udover bistand fra nabokommuner - kunne ydes assistance inden for ca. 1 time over hele landet.

Dette forudsætter, at der etableres støttepunktstationer i 7 særligt udpegede kommuner i medfør af beredskabslovens § 12, stk. 3, som supplement til de 6 eksisterende statslige regionale beredskabscentre. Med den forventede placering af de 7 kommunale støttepunktstationer kan der opnås en rimelig geografisk dækning over hele landet. Dette assistanceberedskab udgør niveau 2.

Assistancen vil typisk omfatte materiel til belysning af et skadested, højtryksskum til genfyldning af trykløftsflasker til røgdykning, supplerende vandforsyning og materiel til etablering af venteplads for sårede. En del af det overskydende materiel fra de krigsmæssige beholdninger vil blive udstationeret på § 12,3-beredskaber, f.eks. højtryksskum, belysningsmateriel og materiel til supplerende vandforsyning. Det øvrige materiel tildeles for statslige midler.

Den endelige fastlæggelse af materiel i de enkelte § 12,3-kommuner vil bl.a. afhænge af risici og andre særlige forhold i området omkring de pågældende kommuner samt forhandlingerne med de enkelte kommuner, som forudsættes gennemført i medfør af beredskabslovens § 12, stk. 3.

De 7 kommunale støttepunktstationer forventes bemandede enten med det eksisterende hel- eller deltidsansatte personale på den kommunale beredskabsstation eller med frivillige, der har den fornødne uddannelse og har mulighed for at møde med kort varsel. Med den aftalte overførsel af uddannede værnepligtige vil kommunerne have et grundlag for rekruttering af veluddannede frivillige eller deltidsansatte til denne opgave.

Der etableres endvidere et udviklingsprojekt, hvorefter der på et eller flere af de kommunale støttepunktstationer udstationeres tjenstgørende værnepligtige i ca. 14 dage med henblik på at afprøve uddannelses- og bemanningsmæssige fordele ved anvendelse af værnepligtige på disse assistanceberedskaber. Efter 1 års forsøgsperiode aflægges der rapport til partierne bag beredskabsforliget om erfaringerne med projektet.

Staten afholder udgifterne til etablering og drift af de 7 støttepunktstationer.

Til store, komplicerede og/eller mandskabskrævende opgaver bibeholdes de 6 statslige regionale beredskabscentre som et niveau 3-beredskab. Der opretholdes en reduceret udrykningsvagt på de statslige beredskabscentre bl.a. af hensyn til løsning af miljøopgaverne og af hensyn til muligheder-

ne for hurtig indsættelse i udlandet. Udrykningsvagten sammensættes efter behov af 12 menige under 3 og 6 måneders uddannelse suppleret med 2 befalingsmænd og eventuelle specialister.

Ad 3. Fælles lederuddannelse for det statslige og kommunale beredskab

Der er i den beredskabsfaglige analyse bl.a. peget på betydningen af, at det er løsningen af opgaverne i fredstid, der danner udgangspunkt for løsningen af opgaverne i krigstid. Der er endvidere skitseret en opbygning af et niveaudelt beredskab, der antages at give mulighed for en bedre udnyttelse af ressourcerne, og som samtidig kan danne basis for at styrke samspillet mellem det kommunale og det statslige redningsberedskab. Derfor er ikke mindst spørgsmålet om rekruttering, uddannelse og anvendelse af lederne i det samlede beredskab af væsentlig betydning for bestræbelserne for at fremme den igangværende integrationsproces på beredskabsområdet.

På dette grundlag udvikles der et lederuddannelsessystem med den størst mulige ensartethed i opbygningen af lederuddannelserne, således at uddannelsen af såvel menige som mellemledere og ledere som udgangspunkt målrettes mod en given funktion, uanset om denne skal udfyldes i det statslige eller det kommunale redningsberedskab. Af hensyn til samarbejdet mellem det statslige og det kommunale redningsberedskab og det fleksibelt opbyggede beredskab anses det for at være et vigtigt mål for en tilpasning af uddannelsessystemet til et nyt beredskab, at der etableres et fælles uddannelsessystem.

Der vil hermed være mulighed for at søge eller skifte ansættelse mellem det statslige og det kommunale system, ligesom udlån og udveksling af personale vil kunne gennemføres i langt større udstrækning end i dag. Dette vil skabe mulighed for et alternativt, fleksibelt, og i mange tilfælde mere attraktivt karriereløb. En sådan udveksling af ledere på forskellige niveauer mellem det statslige og det kommunale redningsberedskab forudsætter imidlertid en afklaring af faglige og ansættelsesmæssige forhold.

Der er tilslutning til, at et fælles opbygget uddannelsessystem vil kunne medvirke til at løse friktionsproblemer mellem det statslige og det kommunale system og dermed bidrage afgørende til at fremme integrationen og at øge samspillet mellem de 2 systemer. Samtidigt antages det at medvirke til en bedre udnyttelse af ressourcerne ikke mindst i skole- og uddannelsessystemet.

Endelig vil der med et fælles uddannelsessystem være mulighed for grundlæggende at ændre den eksisterende etatsuddannelse til et moderne, fleksibelt og forenklet uddannelsessystem tilpasset et enstrengt og integreret beredskabs aktuelle behov.

Der er således enighed om, at der i samarbejde mellem den statslige og kommunale side skal udvikles et nyt fælles rekrutterings- og uddannelsessystem for det statslige og det kommunale redningsberedskab. Det indgår i udviklingen af uddannelsessystemet, hvilke krav der skal kunne opfyldes af beredskabscheferne i kommuner med udvidet krigsmæssigt beredskab og støttepunktsstationer. Udviklingen af den fælles lederuddannelse skal søges afsluttet, således at sidste hold under den nuværende uddannelse antages i 1998. Herefter bortfalder den nuværende etatsuddannelse i det statslige redningsberedskab.

Ad 4. Omlægninger m.v. i det statslige beredskab

International indsats

Redningsberedskabet skal fortsat yde indsats i udlandet, og planlægningen heraf styrkes, bl.a. gennem en fortsat udbygning af det "servicepakkekoncept", som Beredskabsstyrelsen udvikler i samarbejde med England og Sverige efter aftale med FN organisationen UNDHA (United Nations Department of Humanitarian Affairs).

Indsatsen i udlandet kan bl.a. omfatte rednings- og miljøområdet og det humanitære område. Værnepligtige, som er hjemsendt, kan melde sig til Beredskabsstyrelsens personelreserve med henblik på - på frivillig basis - at deltage i internationale indsatser. Endvidere kan kommunale frivillige og andet kommunalt personale i øget omfang deltage i internationale indsatser. Denne deltagelse styrkes gennem den kommunale mandskabsstyrke. Indsats i udlandet forudsætter, at udgifter hertil afholdes uden for beredskabets ramme, dvs. ved tilsagn om finansiering som hidtil via Udenrigsministeriets midler til international bistand m.v.

Endvidere skal der i øget omfang sættes på formidling af uddannelse og beredskabsplanlægning som led i øststøtteprojekter og anden formidling af know how på beredskabsområdet.

Øvrige områder

Der lægges vægt på, at der foretages en række tilpasninger og omlægninger af Beredskabsstyrelsen og det statslige beredskab i øvrigt. Disse omfatter bl.a.:

Vægtningen af opgaver i Beredskabsstyrelsen ændres til fordel for de fredsmæssige opgaver såvel på det forebyggende som det afhjælpende område. Prioriteringen af personaleressourcer vil blive ændret til fordel for disse opgaver og de udviklings- og fremtidsrettede opgaver.

Der etableres en udviklingsenhed i Beredskabsstyrelsen, hvor der gennem indsamling og bearbejdning af viden målrettet sættes på forskning, udvikling, øget rådgivning, forebyggelse, oplysnings- og informationskampagner, forbedrede indsatsmetoder og undervisning m.v.

Skoleområdet tilpasses ved sammenlægninger m.v. af skoler. Sammenlægningen af brandskolen i Virum og teknisk skole i Tinglev påbegyndes så hurtigt som muligt. En yderligere tilpasning af skoleområdet kan blive en konsekvens af udviklingen af en fælles lederuddannelse.

Materieltjenesten rationaliseres, herunder gennem udlægning af opgaver til private værksteder m.v. Arbejdet påbegyndes umiddelbart efter forligets indgåelse evt. i samarbejde med et konsulentfirma. Ved indretning af den fremtidige materieltjeneste skal indgå hensynet til de logistiske opgaver, der skal løses, f.eks. i forbindelse med internationale rednings- og nødhjælpsopgaver.

Der etableres en omstillingspulje til harmonisering af lønområdet med henblik på øgede muligheder for udveksling af personale mellem det statslige og kommunale beredskab og tilpasning af den fremtidige bemanning.

Beredskabscentrene kan som indtægtsdækket virksomhed tilbyde uddannelse i brand, redning og miljø til offentlige myndigheder og private virksomheder. Beredskabscentrene kan endvidere deltage i en styrkelse af informationsarbejdet og det forebyggende arbejde bl.a. på brandområdet.

Som led i omlægningerne vil bl.a. visse af det statslige beredskabs bygninger blive sat til salg. Som en særlig ordning skal Beredskabsstyrelsen som led i omstillingsprocessen kunne anvende provenuet i forbindelse med salget af disse bygninger.

Ad 5. Forbedring af de frivilliges vilkår og omlægning af støtten til de frivillige.

Det folkelige element i beredskabet er væsentligt for beredskabet, og de frivillige spiller derfor fortsat en væsentlig rolle i beredskabet. Der er således et bredt ønske om at bevare og styrke det frivillige element i beredskabet. Det frivillige elements levedygtighed afhænger af, i hvor høj grad de frivillige kan opfylde et reelt beredskabsmæssigt behov, og om der kan tilbydes relevante og meningsfyldte opgaver, herunder ikke mindst opgaver i det fredsmæssige redningsberedskab, f.eks. ved bemanning af de nye kommunale støttepunktstationer (§ 12, stk. 3-beredskaber), hvor de frivillige i praksis kan få afprøvet og rutineret deres færdigheder. Det kan ikke pålægges kommunerne at anvende frivillige i dette beredskab, men der lægges vægt på, at kommunerne indgår aftale med frivillige, der har den fornødne uddannelse og er villige til at møde med kort varsel, om at deltage i § 12,3-beredskabet.

Der lægges ligeledes vægt på, at det statslige beredskab øger anvendelsen af frivillige, f.eks. i Redningsberedskabets Ambulancetjeneste til erstatning for værnepligtige ambulancegruppeløbere. Endvidere kan der i øget omfang i stedet for værnepligtige anvendes veluddannede frivillige i stabs- og kommunikationstjenesten.

Endelig vil det være en naturlig følge af styrkelsen af den internationale indsats, at de frivillige i kommunerne i højere grad inddrages heri, bl.a. gennem aftaler mellem kommunerne og de statslige regionale beredskabscentre om anvendelse af de frivillige hundeførere med redningshunde.

Det er af væsentlig betydning, at rammerne for anvendelse af de frivillige forbedres. Der skal derfor sikres de frivillige mere varierede uddannelses tilbud, bl.a. gennem muligheden for en alsidig uddannelse på et noget lavere niveau end det uddannelsesniveau, der kræves af de værnepligtige og de hel- og deltidsansatte. De frivillige skal dog også have mulighed for at gennemgå de længere uddannelser, idet en deltagelse i § 12,3-beredskabet vil kræve, at de frivillige har gennemgået samme kompetencegivende uddannelse som de værnepligtige og de hel- og deltidsansatte.

Staten afholder fortsat udgifterne i forbindelse med de normerede uddannelser af frivillige. Kommunerne skal i den forbindelse sikres bedre dækning for uddannelsesudgifterne gennem en forhøjelse af enhedstimebetalingen.

Tilskuddet til Beredskabs-Forbundet ændres. Forbundet er en organisation bl.a. for de frivillige, der indgår i det kommunale og det statslige beredskab, og forbundet har ikke i sig selv opgaver i det operative krigsmæssige beredskab. Som støtte til det frivillige arbejde vil der fortsat blive ydet tilskud til forbundsvirksomheden, men tilskuddet vil gradvis blive gjort afhængig af medlemsbidrag. Der ydes endvidere fortsat et tilskud til oplysningsaktiviteter i forbundet, men en del af oplysnings- og informationsvirksomheden omlægges således, at Beredskabsstyrelsen fremover også administrerer en pulje til formålet. Tilskud til informationsvirksomhed kan herefter ydes til forskellige aktører på beredskabsområdet.

Der er mellem partierne enighed om, at tilskuddet til den befolkningsuddannelse, som Beredskabs-Forbundet og de øvrige frivilligorganisationer i dag varetager, omlægges, således at tilskud til uddannelsen fremover finansieres via Tips- og Lottomidlerne.

De opgaver, som Beredskabs-Forbundet i dag løser for de midler, der stilles til rådighed på finansloven, er fastlagt i en aftale mellem Indenrigsministeriet og forbundet. Indenrigsministeren har oplyst, at ministeren som følge af ovenstående omlægninger, der vil ske gradvis i forligsperioden, agter at opsigte aftalen med forbundet senest til udløb ved udgangen af 1999.

Der er endelig i analysen peget på en yderligere "trussel" mod de frivillige i redningsberedskabet, idet der i stigende omfang kan konstateres en konkurrence fra Hjemmeværnets side. Hjemmeværnet tilbyder kommunerne og politiet at løse fredsmæssige opgaver inden for de områder, som traditionelt henhører under de frivillige i redningsberedskabet. Sådanne aftaler kan medvirke til at svække beredskabet, idet kommunerne og politiet kan komme til at mangle personel til løsning af redningsberedskabets opgaver i en krigssituation, hvor Hjemmeværnets personel vil være optaget af deres egentlige opgaver. Der lægges med aftalen vægt på, at tendensen til denne konkurrencesituation ikke breder sig.

III. Økonomiske konsekvenser

Det er på finansloven for 1997 forudsat, at bevillingen til det statslige redningsberedskab i 1998 vil udgøre netto 370 mio. kr. (1997-p/l). Med en gennemførelse af de initiativer, der er nævnt i aftalen, vil finanslovbevillingen for 1998 i stedet udgøre ca. 396 mio. kr.

Der er tilslutning til, at forliget om det fremtidige redningsberedskab fastlægger beredskabets indholdsmæssige rammer, og at de økonomiske rammer fastsættes på de årlige finanslove. Der er endvidere enighed om, at Beredskabsstyrelsen som led i omstillingsprocessen skal kunne genanvende anlægsindtægter, som fremkommer som følge af salg af bygninger og lign.

IV. Afslutning

Indenrigsministeren har orienteret aftalepartierne om følgende fremtids- og udviklingsrettede initiativer, som Indenrigsministeriet agter at prioritere i de kommende 4 år:

Der indgås en resultatkontrakt mellem Indenrigsministeriet og Beredskabsstyrelsen som led i moderniseringen af beredskabet.

Gennemførelse af en undersøgelse af strukturen i og dimensioneringen m.v. af det kommunale beredskab i lyset af den aftalte omlægning af det statslige beredskab og etableringen af de kommunale assistanceberedskaber. Der foretages herunder en udredning af beredskabslovens fastlæggelse af et reduceret antal kommuner med udvidet krigsmæssigt beredskab sammenholdt med et uændret totalforsvarssamarbejde.

Iværksættelse af en undersøgelse med henblik på at vurdere mulighederne for at tilpasse det civile beredskab til den sikkerhedspolitiske situation, herunder bør der i samarbejde med de øvrige totalforsvarskomponenter foretages en vurdering af behovet for den nuværende regionale inddeling af beredskabet.

Styrkelse af en fælles kultur blandt samtlige ansatte, der bidrager til at løse det statslige redningsberedskabs opgaver, herunder de statslige regionale beredskabscentre opgaver, som et led i udviklingen og tilpasningen af Beredskabsstyrelsens fremtidige opgaver.

Der iværksættes et udredningsarbejde i samarbejde med bl.a. forsikringsselskaberne med henblik på at belyse mulighederne for, at brandfarlige virksomheder, som skal etablere bedriftvænsforanstaltninger mod følger af krigshandlinger, skal kunne gives pålæg om at etablere afhjælpende foranstaltninger (bedriftværn) allerede i fredstid. Det skal bl.a. undersøges, hvilke muligheder der vil være for at opnå reduktioner i virksomhedens brandforsikringspræmie, hvis de brandfarlige virksomheder har et første indsatsberedskab, der umiddelbart kan aktiveres. Udredningsarbejdet skal være afsluttet senest med udgangen af juni 1998.

Den 21. juni 2002

Politisk aftale om redningsberedskabet efter 2002

Der er mellem Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten, Kristeligt Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Venstre indgået følgende aftale om redningsberedskabet efter 2002.

Indledning

Aftalen om beredskabet 1998-2001 blev i april 2001 forlænget med et år til også at omfatte 2002. Samtidig blev det aftalt at udarbejde en analyse af beredskabet, der kunne indgå som en del af et grundlag for en ny aftale om beredskabet efter 2002.

På baggrund af analysen af redningsberedskabet, maj 2002, og de indkomne høringsvar hertil er det partiernes fælles opfattelse, at det nuværende trusselsbillede og planlægningsgrundlag bør resultere i omprioriteringer i redningsberedskabet og det civile beredskab i forhold til den tidligere aftale.

Den sikkerhedspolitiske situation giver mulighed for at foretage en yderligere forskydning fra traditionelle civilforsvarsopgaver (krigsmæssigt beredskab) til fredstidsopgaver, herunder også beredskabet ved større hændelser, der bl.a. set i lyset af begivenhederne efter terrorangrebet i USA den 11. september 2001, bør prioriteres yderligere.

Det er samtidig partiernes opfattelse, at redningsberedskabet i stigende omfang bør betragtes som ét hele. Dette perspektiv indebærer, at det kommunale og statslige redningsberedskab indgår i et samlet redningsberedskab, og at opgavevaretagelsen bør tilrettelægges, så der løbende sikres en optimal arbejdsdeling, fordeling af ressourcer og prioritering af opgaver. Frivillige er tillige en vigtig del af redningsberedskabet, og der bør igangsættes initiativer vedrørende en øget nyttiggørelse af potentialet af frivillige.

Endvidere er det partiernes opfattelse, at kommunerne i øget omfang bør få mulighed for at tilrettelægge redningsberedskabet på baggrund af lokale risikovurderinger frem for på basis af centralt fastlagte og detaljerede regler.

Partierne anser det tillige for vigtigt, at Danmark også fremover kan leve op til sine internationale forpligtelser og bidrage til at afhjælpe humanitære katastrofer i udlandet.

Endelig vurderer partierne, at redningsberedskabets evne til at analysere bl.a. plan-

lægningsgrundlag og opgavevaretagelse bør styrkes, således at der løbende sikres det bedst mulige grundlag for at foretage justeringer og omlægninger i beredskabet.

Aftalens indhold

1. Styrkelse på værnepligtsområdet - flere 6-måneders værnepligtige og bortfald af uddannelse af 3-måneders værnepligtige.

Fremover uddannes 750 6-måneders værnepligtige på fem beredskabscentre. Uddannelsen af 3-måneders værnepligtige bortfalder.

Det statslige beredskabscenter i Hillerød afvikles. Der etableres to støttepunkter i henholdsvis den nordlige og sydlige/vestlige del af Hovedstadsområdet. Samtidig fordeles de 750 værnepligtige, således at der kan opretholdes en forstærket udrykningsvagt på beredskabscentret i Næstved.

Der optages drøftelser med Hillerød Kommune om den fremtidige anvendelse af bygninger og areal i Hillerød.

Ved afviklingen af beredskabscentret skal medarbejderne så vidt muligt tilbydes lignende beskæftigelse på de resterende beredskabscentre.

Det øgede antal 6-måneders værnepligtige i forhold til den tidligere aftale om beredskabet 1998-2001 indebærer bl.a. en styrkelse af det samlede beredskab ved større, komplekse hændelser og en styrkelse af evnen til at yde international katastrofebi-stand. Samtidig indebærer det en forbedring af rekrutteringsgrundlaget for det samlede redningsberedskab.

3-måneders værnepligten afskaffes primært set i lyset af det nuværende trusselsbillede, herunder vurderingen af at det ikke er nødvendigt at planlægge for et krigsmæssigt beredskab på det nuværende niveau. Endvidere peger erfaringerne med 3-måneders værnepligten i den nuværende aftaleperiode på, at så kortvarig en uddannelse er mindre anvendelig i beredskabet.

6-måneders værnepligtige modtager en bredere funderet uddannelse, herunder i modsætning til 3-måneders værnepligtige også en uddannelse i bl.a. redningstjeneste og miljøindsats.

Elementerne i 6-måneders værnepligtsuddannelsen fastholdes i al væsentligt, men der foretages en justering i uddannelsen inden for bl.a. indsats ved anvendelse af nukleare, biologiske og kemiske midler, redningstjeneste og kommunikationstjeneste med henblik på i øget omfang at tilpasse uddannelsen til det reviderede trusselsbillede.

2. Ændret og mere fleksibel kommunal dimensionering

I den nuværende aftaleperiode er der gennemført en undersøgelse af de kommunale redningsberedskabers dimensionering, herunder af opgaveløsningen. Undersøgelsen af kapacitetsudnyttelsen har vist, at der kan ske en umiddelbar justering i de centralt fastsatte dimensioneringsregler for det daglige beredskab, således at det fremover kan bemannes med færre mand og mindre materiel end hidtil. Det indebærer bl.a., at kravet til bemanning af førsteudrykningen tilpasses fra syv til fem brandmænd, ligesom krav vedrørende slangetendere og brandhaner m.v. tilpasses.

Partierne er enige om, at denne umiddelbare justering af dimensioneringen af det kommunale redningsberedskab gennemføres.

Endvidere har undersøgelsen vist, at der kan opnås en mere optimal tilrettelæggelse af det kommunale beredskab ved i stigende omfang at gøre risikovurdering og dimensionering lokalt baseret og tilpasset. Det kommunale redningsberedskab bør fremover tilrettelægges med udgangspunkt i lokale risikovurderinger frem for statsligt fastlagte - og mindre tidssvarende - regler for dimensionering.

Partierne er enige om at indføre risikobaseret dimensionering inden for første halvdel af aftaleperioden.

Hermed gives der i højere grad lokale frihedsgrader for de enkelte kommuner til at tilrettelægge det daglige beredskab ud fra en vurdering af de risici, der efter kommunalbestyrelsens skøn bør tages højde for. Denne ændrede og mere fleksible dimensionering indebærer dog fortsat visse centralt fastsatte minimumskrav.

Der igangsættes en proces, som inden udgangen af 2004 skal sikre indførelse af risikobaseret dimensionering i kommunerne. Udviklingsarbejdet, der bl.a. omfatter udarbejdelse af risikovurderinger og udvikling af støtteværktøjer og dataindsamling, gennemføres i et tæt samarbejde mellem Beredskabsstyrelsen og kommunerne.

Beredskabsstyrelsen bør i den forbindelse kunne yde støtte og vejledning i forbindelse med uddannelse og praktisk gennemførelse af risikostyringsprocessen lokalt, og Beredskabsstyrelsens tilsynsrolle bør i større omfang indrettes på rådgivning frem for kontrol. For at understøtte denne proces forankres funktionen med distriktsbrandinspektører regionalt på beredskabscentrene i Thisted, Herning, Haderslev og Næstved. Der oprettes i den forbindelse en yderligere stilling som distriktsbrandinspektør.

I forbindelse med det kommunale redningsberedskab lægger partierne også vægt på, at der i kommunerne søges opnået en øget effektivisering bl.a. gennem brug af moderne styringsredskaber som mål- og resultatstyring og benchmarking samt en stigende grad af integration af redningsberedskabet i kommunens samlede service over for borgerne og vægt på kommunale samarbejder.

3. Yderligere forskydning fra krigsmæssigt beredskab til fredsmæssigt beredskab i kommunerne

Der kan ske en forskydning fra det krigsmæssige beredskab bl.a. til fordel for fredsmæssige opgaver. Denne justering i det krigsmæssige beredskab betyder, at det ikke længere pålægges 40 kommuner at opretholde et udvidet krigsmæssigt beredskab.

De økonomiske konsekvenser heraf forhandles med de kommunale parter med udgangspunkt i de forudsætninger, der lå til grund for en tilsvarende reduktion i forbindelse med beredskabslovens indførelse i 1993.

Partierne er opmærksomme på, at det på kort sigt kan betyde et mindre fald i antallet af frivillige, men lægger i den forbindelse vægt på, at redningsberedskabets ressourcer bør prioriteres mod de nuværende udfordringer for redningsberedskabet. Inden for disse rammer bør der arbejdes med at sikre meningsfyldte og relevante opgaver for de frivillige.

4. Øget nyttiggørelse af potentialet af frivillige

Der har i den nuværende aftaleperiode været en stigning i antallet af frivillige i redningsberedskabet. Det er en positiv udvikling, der bør understøttes yderligere.

Der er blandt partierne enighed om, at de frivillige udgør et væsentligt potentiale i redningsberedskabet, og at der i den kommende periode bør arbejdes målrettet med - i dialog med de frivillige - i øget omfang at drage nytte af dette potentiale.

Samtidig med ændringerne på værnepligtsområdet vil det således være relevant i højere grad at organisere og strukturere planlægning og indsats vedrørende frivillige.

Partierne er enige om, at der oprettes en permanent, central personelreserve af frivillige, der kan indkaldes til at afløse og bistå mandskab fra det kommunale og statslige redningsberedskab ved langvarige og mandskabskrævende indsatser.

Målsætningen er, at de frivillige skal udgøre en reel, operativ del af beredskabet, således at de frivillige indgår som en integreret ressource såvel lokalt, regionalt og centralt.

Retningslinier for organisering og anvendelse af et sådant frivilligberedskab vil skulle fastlægges nærmere.

I samarbejde mellem Beredskabs-Forbundet, Beredskabsstyrelsen og kommunerne etableres en frivillighedsenhed med den opgave at beskrive, hvilke opgaver de frivillige skal inddrages i og fastlægge mål for antallet af frivillige. Målsætningen for dette arbejde er at etablere en struktur, der sikrer, at de frivillige kan udgøre en reel, operativ del af beredskabet.

I fortsættelse af fastlæggelse af opgaver og måltal for antallet af frivillige skal der etab-

leres planer for uddannelsen af de frivillige og for, hvorledes faciliteterne på beredskabscentrene kan anvendes til uddannelse af de frivillige. Regionalt forankres arbejdet med de frivillige på de statslige beredskabscentre.

Partierne lægger vægt på, at Beredskabs-Forbundet spiller en aktiv og positiv rolle i arbejdet med øget nyttiggørelse af frivillige.

I andet kvartal af 2004 vurderes resultatet af det igangsatte arbejde med øget inddragelse af frivillige i redningsberedskabet.

I det kommunale redningsberedskab vil der ligeledes skulle arbejdes for, at frivillige i højere grad tildeles egentlige operative opgaver. Således vil de lokale risikovurderinger, der indgår som del af en mere fleksibel kommunal dimensionering, kunne resultere i en højere grad af inddragelse af frivillige i opgaveløsningen.

Partierne er enige om, at de frivillige skal have ret til en observatørpost i den kommunale beredskabskommission. Kommunalbestyrelsen udpeger en observatør efter indstilling fra de frivillige.

5. Tværgående koordination og det civile beredskab

Partierne er enige om, at der bør ske en styrkelse af den tværgående koordination og det civile beredskab.

Der bør således fremover anvendes et ensartet planlægningsgrundlag overalt inden for den civile sektor baseret på en overordnet sondring mellem uvarslede og varslede hændelser.

Som konsekvens heraf udvides beredskabsplanlægning m.v. til også formelt at omfatte ulykker og katastrofer i fredstid, og der sondres ikke længere mellem fredstid og krigstid. Inden for hvert ministerområde foretages således en beredskabsplanlægning med udgangspunkt i de daglige funktioner og med fastholdelse af sektoransvaret.

Der gennemføres en national sårbarhedsudredning med et bredt, tværsektorielt sigte. Som led heri bør det fastlægges, hvorledes der kan ske en fortsat styrkelse af den tværgående koordination i beredskabet. Sårbarhedsudredningen bør bl.a. omfatte områder som informationsteknologi, vandforsyning, energiforsyning og infrastruktur og forudsætter således medvirken fra en række ministerier m.v.

På regionalt niveau er det hensigten at etablere en bredt sammensat stab i hver region med chefen for politiregionen som leder til at varetage de koordinerende opgaver i forbindelse med større ulykker og katastrofer.

6. International indsats og samarbejde

Der bør efter partiernes opfattelse ske en styrkelse af mulighederne for international indsats og samarbejde bl.a. ved styrkelse af koordinationen og mulighederne for hurtig respons.

Med de opbyggede materielressourcer, veluddannet mandskab og erfaring i at håndtere ulykker og katastrofer har redningsberedskabet et godt udgangspunkt for at kunne bidrage til afhjælpningen af internationale katastrofesituationer. For at sikre en optimal udnyttelse af potentialet er der brug for en målrettet udvikling af kompetencer til brug for international indsats i redningsberedskabet, herunder uddannelsesmæssigt.

Det øgede antal 6-måneders værnepligtige, der er indeholdt i aftalen, medfører en væsentlig styrkelse af redningsberedskabets muligheder for at yde international bistand, idet der vil kunne udsendes flere værnepligtige end tidligere. Udsendelsen vil som hidtil bero på frivillighed. Samtidig med denne styrkelse bør mulighederne for at anvende personel fra det kommunale redningsberedskab i internationale indsatser fortsat udvikles i et samarbejde mellem Beredskabsstyrelsen og de kommunale parter.

På civilbeskyttelsesområdet er der sket en betydelig udvikling i internationale fora, herunder ikke mindst i EU, med henblik på at skabe operationelle rammer for et effektivt samarbejde om assistance i tilfælde af katastrofer. Dette samarbejde indebærer forpligtelser for Danmark og fordrer, at Beredskabsstyrelsen udvikler sin kapacitet for at koordinere Danmarks indsats på civilbeskyttelsesområdet.

Mulighederne for et øget samarbejde og koordination med forsvar og politi om f.eks. uddannelse og udsendelse til international indsats skal undersøges nærmere, herunder i relation til den militære og civile krisestyring. Dette arbejde skal færdiggøres af Beredskabsstyrelsen senest medio 2003.

7. Styrkelse af vidensindsamling m.v. og forebyggelse samt reorientering af tilsynet med kommunerne

Grundlaget for at vurdere behovet for justeringer i organisation og prioritering af beredskabets ressourcer er, at der gennemføres den nødvendige videnindsamling, analyse og forskning på området. Analysen af redningsberedskabet har vist, at der er behov for en styrkelse på dette område, hvilket partierne kan tilslutte sig.

Et eksempel er processen med at indføre risikobaseret dimensionering, som bør understøttes gennem øget vægt på videnindsamling, analyse og forskning.

Som led i processen med indførelse af risikobaseret dimensionering vil der samtidig være behov for en modernisering af tilsynet med redningsberedskabet, således at der er øget vægt på rådgivning frem for kontrol.

Kommunalbestyrelserne har ansvaret for at sikre og kontrollere, at det lokale redningsberedskab er forsvarligt indrettet. Som led heri har den enkelte kommune brug for vi-

den om den konkrete opgavevaretagelse. I tilknytning hertil skal kommunalbestyrelsen tage stilling til i hvilket omfang, der skal holdes brandøvelser.

Samtidig er der behov for et samlet overblik over redningsberedskabets opgavevaretagelse med henblik på at foretage en løbende og overordnet vurdering af beredskabsopgavernes udvikling. I den forbindelse skal det sikres, at der foregår en effektiv dataindsamling, hvor oplysningerne bl.a. kan udveksles til gensidig nytte for redningsberedskabets aktører. Heri bør bl.a. indgå oplysninger om brandårsager m.v.

Der skal som led i en styrket videnindsamling og ændret tilsyn iværksættes et arbejde med henblik på at gøre elektronisk registrering og indberetning af redningsberedskabets udrykningsaktivitet obligatorisk. Når dette system er etableret senest med udgangen af 2004, er partierne enige om, at den nuværende stikprøvekontrol af redningsberedskabet bortfalder, og Redningsrådet nedlægges.

Der lægges vægt på at udvikle kompetencer til at sikre en løbende udvikling af redningsberedskabet, herunder vedrørende sårbarhedsvurderinger på tværs af sektorer.

Med det sigte at tilvejebringe flere og mere detaljerede oplysninger om årsager, forløb og håndtering af ulykker og katastrofer, oprettes der en udredningsgruppe.

Opgaven for udredningsgruppen vil være at evaluere redningsberedskabernes håndtering af udvalgte, særlige indsatser, som har givet særlige erfaringer eller har haft ikke-sædvanlige forløb eksempelvis større brande, sammenstyrtningssulykker, øvelser og lignende.

Etableringen af udredningsgruppen kan danne udgangspunkt for overvejelser på længere sigt vedrørende etablering af en havarikommission.

Forebyggelsesindsatsen prioriteres yderligere bl.a. med henblik på, at det forebyggende arbejde i højere grad integreres i alle relevante dele af redningsberedskabet, og at der arbejdes på at skabe øget sammenhæng mellem initiativerne på centralt, regionalt og lokalt niveau.

Samtidig skal der være fokus på befolkningens "selvhjulpethed" bl.a. gennem øget information om mulighederne for at gennemgå befolkningsuddannelse i førstehjælp og elementær brandbekæmpelse. Frivillige er en vigtig del af dette arbejde.

8. Øvrige fremadrettede initiativer

Beredskabsstyrelsen varetager i dag både en række myndighedsfunktioner for det samlede redningsberedskab og har samtidig det operative ansvar for driften af det statslige assistanceberedskab. Det er spørgsmålet, om den nuværende organisationsstruktur er hensigtsmæssig, eller om der er behov for en klarere opdeling mellem disse to funktioner.

Partierne er enige om, at der inden udgangen af 1. kvartal 2003 gennemføres en vurdering af, om der bør ske en yderligere adskillelse mellem Beredskabsstyrelsens myndighedsfunktion og operatørfunktion.

Partierne er indstillet på, at eventuelle efterfølgende strukturændringer skal ses i et regionalpolitisk perspektiv.

Partierne er enige om, at beredskabsmyndighederne hurtigt og effektivt skal kunne kommunikere sammen i tilfælde af ulykker og katastrofer.

En arbejdsgruppe undersøger i øjeblikket den tekniske tværgående radiokommunikation på beredskabsområdet. Formålet med undersøgelsen er at foretage en beredskabsfaglig afdækning af behovet for en styrkelse af den tværgående kommunikation på beredskabsområdet og i givet fald vurdere de økonomiske konsekvenser forbundet hermed.

Partierne afventer resultatet af arbejdsgruppens undersøgelse.

Partierne anser det for vigtigt, at der i aftaleperioden arbejdes på at forbedre varslingen af døve, der i en katastrofesituation ikke kan varsles via sirener. Arbejdet skal ske i dialog mellem de relevante myndigheder og organisationer.

Aftalens varighed

Aftalen er gældende for perioden 2003-2006 bl.a. af hensyn til processen med at implementere risikobaseret dimensionering i kommunerne og vurdere resultatet heraf. Dog er partierne enige om, at der gøres status i 2004 samtidig med overvejelser vedrørende en ny aftale på forsvarsområdet, herunder for at skabe mulighed for en samlet vurdering af den mest optimale nyttiggørelse af potentialet af frivillige i Danmark og en samlet vurdering af værnepligtsområdet.

Forslagene vedrørende det civile beredskab og frivilliges ret til en observatørpost i beredskabskommissionen forudsætter ændringer af beredskabsloven.

Denne midtvejsevaluering giver også mulighed for at inddrage evt. anbefalinger fra den planlagte sårbarhedsudredning.

Partierne bag aftalen orienteres om processen med indførelse af risikobaseret dimensionering i form af en status midtvejs i aftaleperioden. Endvidere orienteres partierne om resultatet af det igangsatte arbejde med øget inddragelse af frivillige.

Økonomiske konsekvenser

Med en gennemførelse af de initiativer, der er nævnt i aftalen, vil nettorammen inklusive produktivitetsforbedringer for det statslige redningsberedskab i aftaleperioden være

420,1 mio. kr. i 2003, 409,8 mio. kr. i 2004, 400,1 mio. kr. i 2005 og 395,3 mio. kr. i 2006.

Indtægter ved salg af bygninger m.v. forudsættes genanvendt inden for det statslige redningsberedskab.

Ramme til finansiering af implementering af risikovurdering m.v. i det kommunale redningsberedskab vil være 5 mio. kr. i hvert af årene 2003-2006.

De økonomiske konsekvenser som følge af regelændringer for det kommunale beredskab indgår på sædvanlig vis i ministerens forhandlinger med kommunerne i henhold til Det Udvidede Totalbalanceprincip.

Til frivilligeområdet er der afsat 13,4 mio. kr. i 2003, 14,4 mio. kr. i 2004, 14,4 mio. kr. i 2005 og 14,4 mio. kr. i 2006. Heraf er der til Beredskabs-Forbundet forlods afsat 10,4 mio. kr. i hvert af årene, idet det forudsættes, at forøgelsen fra 9,4 mio. kr. til 10,4 mio. kr. af forbundets bevilling målrettes befolkningsuddannelse.

AFTALE OM REDNINGSBEREDSKABET EFTER 2006

24. april 2007

Der er mellem Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre indgået følgende aftale om redningsberedskabets ordning i perioden 2007 - 2010.

Indledning

1. Partierne er af den fælles opfattelse, at et moderne samfund som det danske til stadighed må arbejde for at reducere sårbarheden og øge robustheden for at kunne modstå de nye udfordringer og risici, som samfundet står overfor. Udviklingen i det danske samfund og verdenen i øvrigt har således betydet, at vilkårene for beredskabet har ændret sig. Det gælder i forhold til den sikkerhedspolitiske situation, herunder terror og globalisering, konsekvenserne af den teknologiske udvikling og de naturskabte ulykker og katastrofer. Som en konsekvens heraf vil kravene til beredskabet og dermed beredskabets opgaver også fremadrettet være i udvikling, hvorfor beredskabets kapaciteter må justeres i takt hermed.

Ændringer i trusler og risici

2. Den konventionelle militære trussel mod Danmark vurderes at være bortfaldet i en overskuelig fremtid, men nye asymmetriske, dynamiske og uforudsigelige trusler er kommet til. Terrortruslen stiller krav til redningsberedskabet om at være klar til assistance med henblik på at afhjælpe virkningerne af et eventuelt terrorangreb, der kan have karakter af flere samtidige angreb som eksempelvis i Madrid, hvor der var tale om i alt 13 bomber rettet mod det spanske jernbanenet eller London, hvor der var tale om 5 samtidige angreb mod jernbane og busser. Partierne er derfor enige om, at forskydningen af redningsberedskabets beredskab i forhold til krigsrelaterede civilforsvarsopgaver mod fredsmæssige opgaver kan fortsættes.

Endvidere indebærer terrortruslen, at navnlig området vedrørende koordination og ledelse af det samlede beredskab – hvor den koordinerende ledelse varetages af politiet og den tekniske ledelse varetages af det kommunale redningsberedskab - skal styrkes, at redningsberedskabet skal have en stående kapacitet til at imødegå konsekvenserne af uvarslede terrorangreb, samt at beredskabet skal være tilstrækkeligt robust til at kunne håndtere flere samtidige og omfattende indsatser.

3. Den teknologiske udvikling giver sammen med en stigende specialisering i samfundet et mere komplekst samfund, hvor vigtige infrastrukturuområder som bl.a. transport, energiforsyning, vandforsyning og it- og telekommunikation har en høj grad af indbyrdes afhængigheder. Det medfører en større kompleksitet og sårbarhed, idet uheld, nedbrud og forsætlige angreb mod et system hurtigt kan få betydning for en bred vifte af vigtige samfundsfunktioner - også på tværs af landegrænser. Hertil kommer, at vurderingerne i bl.a. den nationale sårbarhedsudredning peger på, at risikoen for sådanne ulykker er stigende, og at ulykkernes omfang ligeledes må for-

ventes at øges som følge af større transportmængder, større oplag osv. Fyrværkeriulykken i Seest i 2004 var et eksempel herpå. Partierne er enige om, at den teknologiske udvikling kan give anledning til mangeartede og vidt forskellige skadestyper, og at disse forhold må tages i betragtning i forbindelse med dimensioneringen af redningsberedskabets indsatskapacitet. Derfor er der behov for at udvikle en større redundans i det statslige redningsberedskab, så beredskabet bedre bliver i stand til at håndtere flere omfattende ulykker og katastrofer, herunder som følge af terror, samtidig. Dette gælder såvel nationalt som internationalt. Som et led heri bør den tværgående krisestyringskapacitet og koordination af indsatsressourcer styrkes.

4. Endelig har flere beredskabsmæssige udfordringer gennem de senere år været forårsaget af vejrphenomener, herunder blandt andet oversvømmelser, og partierne finder, at beredskabet må forventes at skulle yde en intensiveret indsats på disse områder.

5. Globaliseringen, der er et grænseoverskridende fænomen drevet af udbredelsen af markedsøkonomi, frihandel og teknologiske landvindinger, medfører en internationalisering af problemer, idet f.eks. konflikter, sygdomme, miljøproblemer m.v. hurtigere kan spredes. Det øger sandsynligheden for, at trusler og risici, der udspringer i andre regioner, kan få betydning for Danmark. En væsentlig sikkerhedspolitisk konsekvens af globaliseringen er således, at ikke-geografiske faktorer får større betydning for trusselsbilledet, og at ingen stater eller regioner kan tillade sig at ignorere grundlæggende problemer og konflikter i selv fjerne dele af verden. Derfor er partierne enige om, at redningsberedskabet skal kunne bidrage til at afhjælpe konsekvenserne af hændelser, ulykker og katastrofer, der opstår i andre lande, men som hurtigt kan ramme Danmark i form af f.eks. pandemier og husdyrsygdomme.

6. Terrortruslen, epidemier og forureningsulykker respekterer ikke landegrænser, og der foregår et intensiveret internationalt samarbejde om disse spørgsmål. Med fremvæksten af den internationale terrorisme har der endvidere vist sig et stigende behov for multilaterale, civile, humanitære indsatser, og internationalt samarbejde har fået øget fokus. Dette indebærer således, at den indre sikkerhed er nært forbundet med internationale forhold, og dermed til behovet for at kunne bidrage til løsningen af humanitære katastrofer med civile midler eksempelvis i form af redningsberedskabets internationale indsats. Dette gælder også i forhold til større ulykker og katastrofer – som eksempelvis under tsunamien i Sydøstasien i 2004 og jordskælvet i Pakistan i 2005. Partierne er derfor enige om, at redningsberedskabets kapacitet hertil bør styrkes.

Øvrige rammebetingelser

7. 1. januar 2007 træder kommunalreformen i kraft. Reformen indebærer en reduktion i antallet af kommuner fra 271 til 98. Dette må forventes generelt at øge kommunernes bæredygtighed, hvilket må antages at medføre, at det kommunale redningsberedskab bliver mere målrettet og effektivt til løsning af de dagligdags hændelser. Samtidig hermed er reglerne for kommunernes dimensionering af redningsberedskabet blevet ændret pr. 1. september 2005 med en 2-årig overgangsperiode. Kommunerne skal fremover selv dimensionere deres beredskaber efter en konkret lokal risikovurdering, så beredskabet – på baggrund af det af kommunalbestyrelsen fastsatte serviceniveau – skræddersys til den enkelte kommunes risikoprofil og behov. Med de større kommuner og den næsten samtidige indførelse af risikobaseret dimensionering af kommunernes beredskab er de oprindelige forudsætninger for at etablere de kommunale støttepunkter (nuværende niveau 2) ændret.

Partierne er derfor enige om at gennemføre en undersøgelse af det statslige redningsberedskabs organisation, struktur og kapaciteter dels i forhold til risici og trusler, dels i forhold til det kommunale redningsberedskabs kapaciteter (risikobaseret dimensionering). Formålet hermed er at sikre, at niveauerne i det samlede redningsberedskab komplementerer hinanden i opgaveløsningen, og skabe grundlag for beslutning om eventuelle ændringer i det nuværende niveau 2 beredskab. Samtidig er partierne enige om det hensigtsmæssige i, at undersøge fordele og ulemper ved eventuelt at adskille de nuværende myndighedsopgaver og operative opgaver i Beredskabsstyrelsen.

8. Ved kongelig resolution af 19. januar 2004 blev Beredskabsstyrelsen med tilhørende opgaver pr. 1. februar 2004 overført fra indenrigs- og sundhedsministerens til forsvarsministerens ressort. Denne samling har ikke ændret ved ansvarsfordelingen mellem redningsberedskabet og forsvaret, men har skabt grundlag for, at der blandt andet inden for det statslige redningsberedskabs støttestrukturer er en række muligheder for at udnytte de servicefællesskaber, som opstilles inden for Forsvarsministeriets koncern, samt at der på en række områder kan ske en samtænkning af uddannelsesvirksomheden i forsvaret, hjemmeværnet og det statslige redningsberedskab. Endvidere giver samlingen forbedrede muligheder for at udnytte fælles ressourcer i forbindelse med både nationale og internationale indsatser. Der kan herved udspares ressourcer, som kan anvendes til andre initiativer på beredskabsområdet.

9. Partierne er enige om, at evaluering af store indsatser og indsatser med et usædvanligt forløb er væsentligt i forhold til fremadrettet forebyggelse og planlægning og bør derfor prioriteres yderligere. Aktiviteterne bør rette sig såvel mod det forebyggende som det afhjælpende beredskab med henblik på at sikre, at ny viden gennem erfaringsindsamling og forskning tilvejebringes og anvendes til gavn for samfundets robusthed og som et bidrag til et øget helhedssyn på beredskabsområdet.

10. Partierne er endvidere enige om, at tilsynet med og rådgivningen af kommunerne samt den forebyggende indsats og de beredskabsfaglige uddannelser bør styrkes. Hertil kommer den fortsatte udvikling og forankring af ODIN (On Line Data Indberetning) og ressourcedatabasen. Behovet for styrkelse af dette myndighedsområde skal bl.a. ses i lyset af at behovet for at kunne følge udviklingen i kommunerne tæt bliver mere udtalt efter indførelsen af risikobaseret dimensionering af de kommunale redningsberedskaber, og de frihedsgrader dette medfører for det kommunale selvstyre. Partierne hilser de tiltag, der er iværksat for at styrke rådgivningen af kommunerne i forhold til disses risikobaserede dimensionering af beredskaberne, velkomne og finder, at de bør fortsættes.

Sammenfattende vurdering

11. Sammenfattende er partierne enige om, at den udvikling af redningsberedskabet, som i lyset af 11. september 2001 blev påbegyndt med den politiske aftale om redningsberedskabet efter 2002, bør fortsættes. Dog har nye asymmetriske, dynamiske og uforudsigelige trusler i mellemtiden manifesteret sig som mere nærværende end tidligere – blandt andet ved terrorangrebene i USA, på Bali, i Madrid, London og senest i Egypten.

Der er derfor også enighed om, at den fortsatte udvikling af redningsberedskabet bør lægge vægt på udvikling af kapaciteter til at håndtere følgerne af eventuelle terrorangreb mod Dan-

mark, forebyggelse af større ulykker og katastrofer samt ikke mindst kapaciteter til at deltage i internationalt samarbejde, jf. nedenstående tabel:

Behov for styrkelse af kapaciteter som følge af ændrede trusler og risici

Ændret trussel	Virkning	Område	Behov for styrkede kapaciteter
Nye asymmetriske, dynamiske og uforudsigelige trusler	Antallet af tænkelige angrebsmål er vokset stærkt, og de mulige konsekvenser af et angreb er blevet voldsommere	Terrorberedskabet	Koordination af den tværgående beredskabsplanlægning bør styrkes. Kapaciteterne til afhjælpende indsats, herunder koordination af indsats og ledelse, samt evnen til at håndtere kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare angreb bør styrkes. Internationalt samarbejde bør styrkes.
Globalisering og den teknologiske udvikling	Øget kompleksitet, specialisering og afhængighed mellem sektorer. Øget hastighed i global spredning af problemer, herunder miljøkatastrofer	Forebyggelse	Tæt koordination og informationsudveksling mellem de ansvarlige myndigheder skal sikres. Sårbarhedsovervågning, tværgående krisestyringskapacitet og koordination af indsatsressourcer bør styrkes. Internationalt samarb. bør styrkes.
Forøget indirekte trussel	Øget behov for international opgaveløsning	Internationalt samarbejde	Kapaciteterne til at indsætte assistencestyrker til international humanitær støtte/katastrofebilstand og eksperter til civiladministration i.f. civilbeskyttelse styrkes. Det skal sikres, at Danmark kan modtage udenlandske assistencestyrker ved katastrofer.

Tilpasning og udvikling af redningsberedskabet

12. På baggrund af ovenstående tilpasses redningsberedskabet således:

- Det statslige redningsberedskab støttestruktur i forhold til personale, regnskab, materiel, kasernedrift mv. indtænkes i størst muligt omfang i de servicefællesskaber, der er eller er under etablering i forsvaret. De udsparede ressourcer anvendes til nye initiativer på beredskabsområdet.
- Der etableres et fleksibelt og "virtuelt" uddannelsessystem med faglig og organisatorisk forankring i Beredskabsstyrelsen, hvorved der opnås en mere nutidig og tilpasningsdygtig struktur, der i højere grad matcher markedets behov og ønsker samt åbner mulighed for en optimal ressourceudnyttelse inden for Forsvarsministeriets samlede koncern.
- Hold- og indsatslederuddannelsen samles ved Beredskabsstyrelsens Tekniske Skole i Tinglev, hvorved beredskabsmiljøet styrkes, ligesom en række kursus- og uddannelses tilbud flyttes til hjemmeværnets kursusejendom i Søgårdlejren, Hjemmeværnsskolen i Nymindegab, Forsvarsakademiets kursuscenter på Høveltegård og Forsvarets Sundhedstjenestes kursuscenter på Flyvestation Skalsstrup. Uddannelsesaktiviteterne på Beredskabsstyrelsens Center for Lederuddannelse, som i dag er fysisk placeret på Bernstorff Slot, overføres til Beredskabsstyrelsens Tekniske Skole i Tinglev og til en kursusenhed placeret centralt i Beredskabsstyrelsen. Beredskabsstyrelsens Højskole i Snekkersten bibeholdes, men tilpasses i øvrigt den nye skolestruktur. De herved udsparede ressourcer anvendes til nye initiativer på beredskabsområdet.
- Det overvejes i perioden at flytte Beredskabsstyrelsen til en mere central placering i forhold til den øvrige krisestyringsorganisation, ligesom der søges opnået en mindre besparelse på lejeudgifter, som kan anvendes til andre formål inden for beredskabsområdet.

- Det krigsmæssige beredskab i form af ambulancetjeneste, 3-måneders beredskabet (mobileringsstyrken på 5.000 personer) samt motorudskrivningstjenesten nedlægges, og de derved frigjorte ressourcer anvendes til nye initiativer på beredskabsområdet.
- Der gennemføres en undersøgelse af det statslige redningsberedskabs organisation, struktur og kapaciteter dels i forhold til risici og trusler, dels i forhold til det kommunale redningsberedskabs kapaciteter (risikobaseret dimensionering), jf. vedlagte udkast til kommissorium.
- Der etableres et CBRN-institut, der kan varetage alle CBRN-specialopgaver relateret til sikkerhedsmæssige trusler. Instituttet etableres med udgangspunkt i det nuværende biologiske beredskab, der er etableret på Serum instituttet i et samarbejde med forsvaret.
- Atomberedskabet styrkes, herunder blandt andet atomberedskabet på Færøerne og i Grønland.
- Der afsættes midler til fornyelse af materiellet ved gasrenseberedskabet på Bornholm.
- Der afsættes ressourcer til planlægning og gennemførelse af øvelsesvirksomhed på centralt niveau, herunder særligt regelmæssige krisestyringsøvelser og fuld-skala øvelser, idet deltagende sektorer og myndigheder afholder udgifter forbundet med egen deltagelse heri.
- Indsatslederuddannelsen udvides fra de nuværende obligatoriske tre uger til syv uger, jf. regeringens terrorhandlingsplan.
- Der etableres en hjemmeside (www.kriseinfo.dk) med henblik på information til befolkningen i krisesituationer, jf. regeringens terrorhandlingsplan.
- Kapacitet til rådgivning, vejledning og tilsyn med de kommunale beredskaber styrkes.
- Der etableres et evalueringsinstitut i Beredskabsstyrelsen, der udformes som et ikke ansvarsplacerende sagkyndigt institut med mulighed for efter behov at tilknytte eksterne eksperter. Instituttets opgave er alene at beskæftige sig med den tværgående, beredskabsfaglige indsats, og således blandt andet ikke med eksempelvis politiets efterforskningsmæssige indsats. Det vil være en fordel for instituttet at have både en reel og formel uafhængighed i forbindelse med konkrete hændelser i Danmark. Derfor etableres der en gruppe på 3 uafhængige personer, som udpeges af forsvarsministeren. Ved evaluering af større konkrete hændelser i Danmark udpeger denne gruppe yderligere to eksperter, der indgår i instituttets evaluering af den konkrete hændelse.
- Frivilligcentret i Hedehusene videreføres.
- Hverveindsatsen til den frivillige indsatsstyrke (DFI) ved frivilligcenteret i Hedehusene og Beredskabscenteret i Herning styrkes, ligesom hverveindsatsen af kommunale frivillige bør have øget fokus.
- Der etableres et landsdækkende register vedr. frivilligt personel, der kan indsættes til såvel national som international indsats, hvilket indebærer, at det statslige redningsberedskab får øget kapacitet til at deltage i flere store samtidige indsatser både nationalt og internationalt.
- Der investeres i en fornyelse og tilførsel af yderligere materiel på de fem statslige beredskabscentre og ved frivilligcentret i Hedehusene, ligesom garageringsforholdene forbedres. Investeringerne i materiel mv. afventer resultatet af den ovenfor nævnte undersøgelse af det statslige redningsberedskabs organisation, struktur og kapaciteter.
- Der etableres et stående beredskab til bistand i forbindelse med brand ombord i skibe til søs.

Andre forhold

13. Danmark har aktivt arbejdet for at sætte beredskabsspørgsmål på dagsordenen i internationale fora, og partierne er enige om, at der fortsat bør være fokus på udviklingen af civilbeskyttelsessamarbejdet inden for EU, der de seneste år har vedtaget en række udviklingsmål inden for

beskyttelse af den kritiske infrastruktur, styrkelse af indsatsberedskabet (herunder arbejdes der – på forslag fra den danske regering – hen mod opbygning af et modulbaseret beredskab), information til befolkningen og internationalt koordinerede initiativer med særlig fokus på samlet indsats mod terrorisme.

Det statslige redningsberedskab har gennem de senere år deltaget i en række internationale indsatser i forbindelse med naturkatastrofer mv. Disse indsatser har for hovedpartens vedkommende været finansieret af Udenrigsministeriet.

Partierne er enige om, at Danmark derfor bør have kapaciteterne til at kunne indsætte assistancestyrker til international humanitær støtte og eksperter til civiladministration inden for civilbeskyttelse i længere perioder, ligesom Danmark bør kunne bidrage substantielt til et modulbaseret beredskab. Det skal endvidere sikres, at Danmark kan modtage udenlandske assistancestyrker ved katastrofer.

Med hensyn til myndighedsopgaverne vedrørende internationalt samarbejde om civilbeskyttelse er partierne enige om, at det internationale engagement på beredskabsområdet i EU, FN og NATO fra dansk side bør styrkes som en konsekvens af Danmarks mere aktive engagement inden for området og den generelle udvikling og styrkelse af området internationalt. Den øgede fokus på det internationale samarbejde på civilbeskyttelsesområdet skaber grundlag for udsendelse af en fast dansk rådgiver til Bruxelles.

14. Den teknologiske udvikling, øget kompleksitet, specialisering og afhængighed mellem og inden for de forskellige sektorer medfører, at den kritiske infrastruktur bliver mere sårbar. Partierne er derfor enige om, at den nuværende fokus på sårbarhedsovervågningen bør fortsættes med de årlige sårbarhedsrapporter, således at de enkelte sektorer kan forebygge, begrænse og afhjælpe nedbrud og skader i samarbejde med eksterne aktører.

15. Selvom hjemmeværnet ikke er en del af det daglige redningsberedskab, er partierne enige om behovet for at nyttiggøre det samlede potentiale af frivillige i totalforsvaret. Derfor bør det eksisterende frivilligkontaktudvalgs opgaver redefineres og udvides således, at disse omfatter både redningsberedskabets og hjemmeværnets frivillige. Kontaktudvalget sammensættes både af de operative myndigheder, Beredskabsstyrelsen, Hjemmeværnskommandoen, Kommunernes Landsforening (som repræsentant for de kommunale redningsberedskaber) og Københavns Brandvæsen m.fl. samt repræsentanter fra frivilligorganisationen Beredskabsforbundet og repræsentanter for de frivillige i Hjemmeværnets Landsråd. Frivilligkontaktudvalget skal danne rammerne for koordination, udvikling samt videns- og erfaringsudveksling om emner i relation til anvendelse, samarbejde, uddannelse, øvelser, informations- og rekrutteringskampagner m.v. i relation til frivillige i redningsberedskabet og hjemmeværnet. Det bemærkes, at hensigten ikke er at ændre den nuværende opgavefordeling mellem de frivillige inden for redningsberedskabet og de frivillige inden for hjemmeværnet, men derimod at udvikle frivilligområdet til gavn for det samlede danske samfund.

Samtidig skal der - i tilknytning til ovennævnte styrkelse af frivilligområdet i redningsberedskabet - igangsættes en undersøgelse af, hvorledes frivilligområdet samlet set styrkes ikke mindst efter implementeringen af kommunalreformen og indførelsen af risikobaseret dimensionering. Denne

undersøgelse skal i foråret 2008 komme med anbefalinger til, hvorledes frivilligområdet kan styrkes inden for de fastlagte rammer. Kommissorium for undersøgelsen forelægges partierne.

16. Det er besluttet, at der skal etableres et landsdækkende digitalt radiokommunikationssystem. Og der bør derfor afsættes midler til anskaffelse af digitalt radiomateriel til det statslige redningsberedskab samt det statslige redningsberedskabs andel af fællesudgifter i forbindelse med driften af systemet.

17. Tilpasningerne og udviklingen af beredskabet kræver en række investeringer i blandt andet kapacitetstilpasning på ejendomme mv. Der er enighed om, at udgifterne hertil afholdes inden for det statslige redningsberedskabs budgetramme, hvilket betyder at en række tilpasninger i beredskabets nuværende struktur skal foretages for at frigøre ressourcer til investeringer og nye initiativer. Det medfører behov for, at aftalen implementeres over en periode, dog således at fuld implementering er gennemført senest med udgangen af perioden, hvor der vil være opnået balance mellem det statslige redningsberedskabs struktur, økonomi og opgaver. Der udarbejdes en implementeringsplan, som forelægges partierne i september 2007.

18. På baggrund af ovenstående fastsættes den økonomiske ramme til det statslige redningsberedskab således (PN 2007):

Alle beløb i mio. kr.	2007	2008	2009	2010
Det statslige redningsberedskab	461,2	491,3	484,7	487,1

Den i pkt. 12 nævnte samtænkning af det statslige redningsberedskabs støttestruktur med forsvarets servicefællesskaber, omlægning af skolestrukturen og nedlæggelse af de krigsmæssige beredskaber samt generelle effektiviseringer på 0,5 % i årene 2008, 2009 og 2010 vurderes ved fuld implementering at frigøre et provenu på 20 - 25 mio. kr. årligt (afhængig af undersøgelsen af det statslige redningsberedskab). Det betyder, at der ved fuld implementering af nærværende aftale gennemføres en styrkelse af beredskabet med initiativer for i alt 55 - 60 mio. kr. om året (afhængig af undersøgelsen af det statslige redningsberedskab).

Med henblik på at fastholde og nyttiggøre frivillige med en beredskabsfaglig uddannelse tilføres Beredskabsforbundets bevilling ca. 1 mio. kr. årligt. Endvidere tilføres Beredskabsforbundet 0,5 mio. kr., der øremærkes til oplysning af befolkningen om redningsberedskabet. Således afsættes der 12,5 mio. kr. årligt i perioden 2007 - 2010. Redningsberedskabets informations- og oplysningspulje under Beredskabsstyrelsen nedlægges som følge heraf.

Der afsættes 5 mio. kr. i 2008, 10 mio. kr. i 2009 og 15 mio. kr. i 2010 til anskaffelse af digitalt radioudstyr til det statslige redningsberedskab og til dækning af det statslige redningsberedskabs andel af fællesudgifter ved drift af et landsdækkende digitalt radiokommunikationssystem.

19. Detaljerede oplysninger om struktur og ressourceforbrug, herunder personale, vil fremgå af de årlige finanslove. Endvidere udarbejdes der med skæringsdato den 1. januar en årlig redegørelse om aftalens implementering, som danner grundlag for en drøftelse mellem forligspartierne - første gang den 1. januar 2008.

København, den 24. april 2007

Kommissorium for analyse vedrørende dimensionering af det statslige redningsberedskab

Baggrund og Formål

I januar 2007 trådte kommunalreformen i kraft. Reformen indebærer blandt andet, at antallet af kommuner reduceres fra 271 til 98. Dette må forventes generelt at øge kommunernes bæredygtighed, således at det kommunale redningsberedskab bliver mere målrettet og effektivt til løsning af de dagligdags hændelser. Samtidig hermed skal kommunerne fremover selv dimensionere deres beredskab efter en lokal risikovurdering, så beredskabet – på baggrund af det af kommunalbestyrelsen fastsatte serviceniveau – skræddersys til den enkelte kommunes risikoprofil og behov. Med disse ændringer er de oprindelige forudsætninger for at etablere de kommunale støttepunkter (nuværende niveau 2) ændret. Hertil kommer, at de kommunale støttepunkter i stor udstrækning er blevet anvendt til indsatser i de kommuner, hvor støttepunkterne er placeret.

På den baggrund vurderes det hensigtsmæssigt, at gennemføre en undersøgelse af det statslige redningsberedskabs organisation, struktur og kapaciteter dels i forhold til risici og trusler, dels i forhold til det kommunale redningsberedskabs kapaciteter (risikobaseret dimensionering). Formålet hermed er at sikre, at niveauerne i det samlede redningsberedskab komplementerer hinanden i opgaveløsningen, og undersøgelsen skal særligt fremsætte forslag til dimensioneringen af det statslige redningsberedskab, herunder skabe grundlag for beslutning om eventuelle ændringer i det nuværende niveau 2 beredskab.

Endvidere medfører kommunernes dimensionering af beredskaberne på baggrund af en lokal risikovurdering en fortsat øget fokus på Beredskabsstyrelsens rådgivningsindsats. Det vurderes derfor hensigtsmæssigt at overveje sammenhængen mellem styrelsens myndighedsopgaver, herunder tilsyns- og rådgivningsvirksomhed, og operative opgaver.

Opgave

Der nedsættes en tværgående arbejdsgruppe, som udarbejder en analyse af det statslige redningsberedskabs organisation, struktur og kapacitet. På baggrund af analysen fremsættes forslag til evt. ændringer i organiseringen af det statslige redningsberedskab, herunder behovet for fortsat at opretholde de nuværende 9 kommunale støttepunkter, der er statsligt finansieret, og i givet fald fordelingen af materiel mellem det kommunale redningsberedskab og det statslige redningsberedskab, idet den samlede ressourcefordeling forudsættes at finde sted inden for den afsatte økonomiske ramme.

Endvidere skal arbejdsgruppen udarbejde en analyse, der afvejer fordele og ulemper ved at adskille styrelsens myndighedsopgaver og operative opgaver samt fremsætte anbefaling herom.

Arbejdsgruppen mv.

Der nedsættes en arbejdsgruppe bestående af:

Chefen for Forsvarsministeriets 5. kontor (formand).
To repræsentanter fra Forsvarsministeriets departement.
Tre repræsentanter fra Beredskabsstyrelsen.
En repræsentant fra Kommunernes Landsforening.
En repræsentant fra Københavns kommune.
En repræsentant fra Foreningen af kommunale beredskabschefer.
En repræsentant fra Beredskabsforbundet.
En repræsentant fra Dansk Institut for Militære Studier.

Arbejdsgruppen kan nedsætte undergrupper efter behov. Endvidere kan der knyttes eksterne eksperter/konsulenter til arbejdsgruppen eller underarbejdsgrupper efter behov.

Sekretariatet varetages i et samarbejde mellem Forsvarsministeriet og Beredskabsstyrelsen.

Tid

Arbejdet iværksættes snarest og senest den 1. maj 2007 og afsluttes ved aflevering af rapport til forsvarsministeren senest 1. juli 2008, idet arbejdsgruppen udarbejder en synopsis med milepælsplan mv., der forelægges Forsvarsministeriet senest den 1. juli 2007.

Rapportens anbefalinger drøftes med partierne bag den politiske aftale om det statslige redningsberedskab.

Økonomi

Udgifter forbundet med arbejdet, herunder udgifter til konsulentbistand, afholdes over finanslovens § 12.41. Redningsberedskabet, idet repræsentanter fra myndigheder uden for Forsvarsministeriet afholder egne udgifter til mødedeltagelse mv.

Aftale om redningsberedskabet i 2011

7. november 2010

Der er mellem Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Det Radikale Venstre enighed om, at der bør indgås en ny flerårig aftale om redningsberedskabet.

Den nuværende aftale om redningsberedskabet udløber med udgangen af 2010.

Med henblik på at kunne tilvejebringe et fyldestgørende grundlag for en ny flerårig aftale findes det hensigtsmæssigt at forlænge indeværende "Aftale om redningsberedskabet efter 2006" til også at gælde i 2011. I forberedelserne til en ny flerårig aftale om redningsberedskabet efter 2011 vil der blandt andet blive fokuseret på redningsberedskabets internationale indsatser, økonomi samt frivillige, herunder ungdomsbrandkorps. Partierne er enige om, at en ny flerårig aftale om redningsberedskabet bør indgås inden udgangen af 2011.

Forlængelsen medfører, at redningsberedskabets opgaveløsning samt projekterne fra indeværende aftale om redningsberedskabet i al væsentlighed fortsætter uændret i 2011.

Udgangspunktet for forlængelsen er således en videreførelse af den nuværende økonomiske ramme. I aftalen om redningsberedskabet efter 2006 blev beredskabet samlet set styrket med gennemsnitligt ca. 55-60 mio. kr. årligt, heraf blev ca. 20 mio. kr. tilvejebragt gennem effektiviseringer og ca. 40 mio. kr. gennem et egentligt bevillingsløft.

Budgettet for 2011 vil være 534,9 mio. kr., hvilket indebærer, at der gennemføres tilpasninger og effektiviseringer i 2011 for ca. 20 mio. kr. inden for redningsberedskabet. Det er således fortsat tale om et samlet bevillingsløft i forhold til udgangspunktet fra 2006.

Tilpasningerne og effektiviseringerne medfører ikke ændringer i Beredskabsstyrelsens struktur og opgaver. Tilpasningerne og effektiviseringerne er ligeledes ikke begrænsende i forhold til den nuværende aftale om redningsberedskabet og er ikke forhåndsdiskonterende i forhold til en ny flerårig aftale.

Den samlede økonomiske ramme for redningsberedskabet i 2011 vil således udgøre 534,9 mio. kr. i 2011 (pris- og lønniveau 2011), hvor Beredskabsstyrelsens bevilling udgør 521,2 mio. kr., og Beredskabsforbundets bevilling udgør 10,7 mio. kr. Dertil kommer den ekstraordinære bevilling til Beredskabsforbundet vedr. rekruttering af deltidsansatte brandmænd på 3 mio. kr. Derved udgør Beredskabsforbundets samlede bevilling 13,7 mio. kr.

Detaljerede oplysninger om struktur og ressourceforbrug, herunder personale, vil fremgå af finansloven for 2011.

Aftale om redningsberedskabet i 2012

16. november 2011

Der er mellem Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti enighed om, at der bør indgås en ny etårig aftale om redningsberedskabet i form af en teknisk forlængelse af den gældende aftale.

Aftalen om redningsberedskabet efter 2006 udløb med udgangen af 2010 og blev forlænget med aftalen om redningsberedskabet i 2011.

Der er i 2011 pågået et omfattende analysearbejde, herunder en budgetanalyse, bl.a. under inddragelse af Beredskabsstyrelsen og Finansministeriet. Dette analysearbejde er dog, bl.a. på grund af udskrivelsen af folketingsvalget i september 2011, ikke tilendebragt.

Med henblik på at kunne tilvejebringe et fyldestgørende grundlag for en ny aftale findes det hensigtsmæssigt at forlænge indeværende Aftale om redningsberedskabet i 2011 til også at gælde i 2012.

I forberedelserne til en ny aftale om redningsberedskabet vil der bl.a. blive fokuseret på redningsberedskabets økonomi, værnepligt og bygninger samt redningsberedskabets evne til også fremadrettet at kunne løse et stigende antal komplekse hændelser såvel nationalt som internationalt, herunder med inddragelse af frivillige. Aftaleforberedelserne vil endvidere fokusere på hensynet til, at redningsberedskabet fortsat er dimensioneret netop tilstrækkeligt.

Forlængelsen i 2011 indebar tilpasninger og effektiviseringer i redningsberedskabet i 2011 for ca. 20 mio. kr. Tilpasningerne og effektiviseringerne medførte ikke ændringer i Beredskabsstyrelsens opgaver og struktur. Der er enighed om, at disse tilpasninger og effektiviseringer videreføres i 2012.

I 2012 gennemføres som i staten i øvrigt tilpasninger og effektiviseringer for ca. 20 mio. kr., herunder en tilpasning af CBRN-instituttet som følge af en ændret organisatorisk indplacering af instituttet samt i form af en justering af indtaget af værnepligtige. Tilpasningerne gennemføres med jævn geografisk effekt og tilrettelægges på en sådan måde, at Beredskabsstyrelsens opgaveløsning påvirkes mindst muligt.

Justeringen af indtaget af værnepligtige medfører, at det årlige indtag midlertidigt reduceres med 60. Der vil i forbindelse med den midlertidige reduktion af værnepligtsindtaget ske en omlægning af udrykningsvagten, således at antallet af værnepligtige pr. udrykningshold reduceres til 12, samtidig med at antallet af befalingsmænd øges fra 2 til 3. Denne omlægning kan generelt set bidrage til en styrket opgavevaretagelse, idet styrelsens assistancer kan medbringe yderligere en befalingsmand med specialuddannelse og erfaring i anvendelse af styrelsens materiel.

Partierne er enige om, at den midlertidige reduktion i 2012 i værnepligtsindtaget ikke foregriber fremtidige aftaler om redningsberedskabet og værnepligten. Værnepligtsindtaget vil kunne tilbageføres til det hidtidige niveau uden at dette vil kræve investeringer i bygninger og uddannelsesmateriel, mv.

Partierne er derudover enige om at nedlægge kriseinfo.dk, idet det er vurderingen, at behovet for krisekommunikation til befolkningen kan varetages uden kriseinfo.dk. Rettidig og korrekt krisekommunikation skal således tilvejebringes – som det allerede er tilfældet i dag – gennem de relevante myndigheders hjemmesider, i overensstemmelse med sektoransvarsprincippet. Desuden kan myndighedernes krisekommunikation til befolkningen viderebringes gennem medierne generelt. I den sammenhæng er der indgået en aftale om udsendelse af beredskabsmeddelelser mellem Beredskabsstyrelsen, DR, TV2/Danmark A/S og de regionale TV2 virksomheder, som medfører, at disse medier er forpligtede til at udsende beredskabsmeddelelser for statslige myndigheder med beredskabsansvar.

Aftalen medfører desuden, at visse ikke-obligatoriske kurser, som Beredskabsstyrelsen udbyder, fremover finansieres fuldt ud af kursusdeltagerne.

Endelig er partierne enige om, at Beredskabsstyrelsens bidrag til sikkerhedssamarbejdet afvikles.

Samlet set vil tilpasningerne og effektiviseringerne, herunder den midlertidige reduktion i antallet af værnepligtige, kun i begrænset omfang få betydning for redningsberedskabets samlede operative opgaveløsning.

Tilpasningerne og effektiviseringerne vil ikke få fuld helårseffekt i 2012. Den manglende helårseffekt samt et eventuelt restfinansieringsbehov inddækkes bl.a. gennem personale- og aktivitetstilpasninger, begrænsning af merarbejde samt indførelse af et selektivt ansættelsesstop.

Der gennemføres under den tekniske forlængelse en samlet analyse af det, der i dag er det samlede redningsberedskab, med det formål at belyse mulighederne for generelle effektiviseringer og tilpasninger, en mere effektiv opgaveløsning samt en optimal udnyttelse af redningsberedskabets samlede ressourcer.

Analysen gennemføres med henblik på - i lyset af de økonomiske udfordringer samfundet står overfor - at sikre fastholdelsen af et tidssvarende og forsvarligt redningsberedskab. Dermed har analysen ikke alene til formål at identificere effektiviseringspotentialer, men skal også medvirke til at sikre, at redningsberedskabet samlet set er dimensioneret på den mest hensigtsmæssige måde.

Analysen afsluttes senest august 2012 med henblik på at kunne indgå i grundlaget for en ny flerårig politisk aftale om redningsberedskabet.

Den samlede økonomiske ramme for redningsberedskabet i 2012 vil således udgøre 521,2 mio. kr., hvoraf Beredskabsstyrelsens ramme udgør 507,3 mio. kr., og Beredskabsforbundets ramme udgør 13,9 mio. kr., heraf vedrører 3,0 mio. kr. den ekstraordinære bevilling til Beredskabsforbundet til rekruttering af deltidsansatte brandmænd.

DET ØKONOMISKE GRUNDLAG I AFTALE OM REDNINGSBEREDSKABET I 2011 OG 2012.

Rammereduktion i aftale om redningsberedskabet i 2011	ca. 20 mio. kr.	
Effektiviseringer og tilpasninger	ca. 12,3 mio. kr.	Effektiviseringerne og tilpasningerne har ikke medført væsentlige ændringer i redningsberedskabets opgaver og struktur.
Udskydelse af genanvendelse af midler til befolkningsuddannelse	ca. 3,0 mio. kr.	Udskydelsen videreføres i 2012.
Mindreforbrug fra 2010	ca. 5,7 mio. kr.	
Rammereduktion i aftale om redningsberedskabet i 2012	ca. 20 mio. kr.	
Ubalance fra 2011	ca. -5,7 mio. kr.	Der er en økonomisk ubalance efter 2011 på 5,7 mio. kr., idet anvendelsen af mindreforbruget fra 2010 er en engangsfinansiering.
Effektiviseringspotentiale fra budgetanalysen.	ca. 12,0 mio. kr.	Fra 2013 forventes der at kunne opnås fuld helårsvirkning svarende til 17 mio. kr.
Integration af CBRN-instituttet i Beredskabsstyrelsen	ca. 2,0 mio. kr.	
Justering i indtaget af værnepligtige	ca. 2,0 mio. kr.	
Afvikling af Kriseinfo.dk	ca. 3,4 mio. kr.	
Afvikling af Beredskabsstyrelsens bidrag til sikkerhedssamarbejdet	ca. 0,5 mio. kr.	
Kursusvirksomhed efter indtægtsdækket virksomhed	ca. 0,9 mio. kr.	
Aktivitets- og personaletilpasninger	ca. 1,9 mio. kr.	
Forventet mindreforbrug i 2011	ca. 3,0 mio. kr.	

Aftale om redningsberedskabet i 2013 - 2014

12. november 2012

Regeringen og Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti vil sikre, at Danmark har et robust og omkostningseffektivt beredskab.

Aftaleparterne er enige om, at Redningsberedskabet fortsat skal kunne håndtere konsekvenserne af både menneskeskabte og naturskabte katastrofer, herunder fx uheld, terrorhandlinger og ekstreme vejrforhold. Endvidere skal redningsberedskabet fortsat kunne yde international bistand, som fx i forbindelse med store oversvømmelser, jordskælv, tsunamier mv.

Aftaleparterne er enige om, at redningsberedskabet – i lyset af de økonomiske udfordringer samfundet står overfor – skal effektiviseres, så det sikres, at beredskabet er dimensioneret netop tilstrækkeligt.

Aftaleparterne er på den baggrund enige om en toårig aftale om redningsberedskabet i 2013 og 2014.

Aftalen indebærer, at der i aftaleperioden gennemføres effektiviseringer, der dels indebærer en samlet set reduceret ramme og dels finansierer en række udviklingstiltag, med henblik på at understøtte redningsberedskabets robusthed og omkostningseffektivitet, krisestyringskapacitet, forebyggelsesindsats samt muligheder for indsættelse i Arktis og i forbindelse med internationale katastrofer mv.

Parterne er enige om, at der i løbet af forligsperioden gennemføres et udvalgsarbejde med henblik på at udarbejde et oplæg til en grundlæggende strukturændring af det samlede redningsberedskab. Resultatet af dette arbejde vil skulle indgå i fastlæggelsen af redningsberedskabets økonomi efter 2014.

Udvikling af redningsberedskabet

Parterne er enige om, at redningsberedskabet skal udvikles på nedenstående områder.

Et effektivt og fokuseret samlet redningsberedskab, der bidrager til sikring af beredskabets robusthed

Parterne er enige om, at følgende tiltag iværksættes med henblik på at sikre redningsberedskabets robusthed i løbet af forligsperioden:

- Det statslige redningsberedskabs kapacitet til at håndtere redningsopgaver i forbindelse med sammenstyrtede bygninger styrkes ved at anskaffe en redningskran. Endvidere styrkes kapaciteten til at håndtere oversvømmelsesopgaver ved indkøb af mobile dæmninger og lænsepumpecontainere med generatorer.

- Beredskabsstyrelsens kemiske beredskab suppleres med oprettelse af en operativ HazMat¹-enhed (ekspertberedskab der kan indsættes, hvor der er mistanke om farlige kemiske stoffer) placeret på Beredskabsstyrelsen Hedehusene. Oprettelsen af dette beredskab sker for at reducere responstiden for det statslige redningsberedskab i forbindelse med indsættelse ved hændelser med kemiske stoffer i primært hovedstadsområdet.
- Frivillige yder et værdsat bidrag til det danske beredskab. Derfor videreføres arbejdet med rekruttering af deltidsansatte brandmænd samt frivillige brandmænd i Sønderjylland. Projektet forankres fortsat i Beredskabsforbundet i samarbejde med de kommunale redningsberedskaber, Falck og Beredskabsstyrelsen. Frivilligindsatsen styrkes yderligere, idet der tilføres midler, med henblik på at disse målrettes direkte mod rekruttering, fastholdelse og uddannelse af frivillige i de kommunale beredskaber, som følge af nedlæggelsen af de kommunale støttepunkter.
- Endvidere omlægges statens tilskud til uddannelse af frivillige i kommunerne – kaldet enhedstimebetalingen – til også at omfatte ungdomsbrandkorps.

Samfundets krisestyringskapacitet udvikles og prioriteres

Samfundets krisestyringskapacitet skal udvikles og prioriteres. Effektiv krisestyring sikrer, at de forskellige aktører inden for beredskabet kan håndtere alvorlige hændelser bedst muligt. Det indebærer en styrkelse af samfundets strategiske krisestyringskapacitet, således at myndigheder og andre relevante aktører er bedre rustet til at foretage den overordnede styring og koordination under ekstraordinære hændelser.

Parterne er på den baggrund enige om, at følgende tiltag iværksættes:

- Der etableres en ny planlægningsforpligtelse for statslige myndigheder, hvilket medfører, at kravene til bl.a. statslige myndigheders arbejde med beredskabsplanlægning mv. skærpes.
- Beredskabsstyrelsens rådgivningstilbud til lokale, regionale og centrale myndigheder samt samfundsvigtige virksomheder om beredskabsplanlægning og krisestyring udvikles. Der påbegyndes en kortlægning af kritisk infrastruktur i Danmark under inddragelse af relevante sektormyndigheder. Kortlægningen af den kritiske infrastruktur vil fokusere på de dele af den kritiske infrastruktur, der vurderes særligt sårbare over for forskellige større hændelser som fx orkaner, terror, cyberangreb, industrielle nedbrud osv. Der gennemføres i forlængelse af ovenstående planlægning i forhold til komplekse hændelser med potentielt nedbrud i kritisk infrastruktur.

En national forebyggelsesstrategi

Det statslige redningsberedskab skal i samarbejde med kommunerne og Beredskabsforbundet – både i kraft af specifik viden inden for redningsberedskabets kerneområder men også ved uddannelse og oplysning af borgere – være med til at styrke forebyggelsesområdet i samfundet.

¹ HazMat – “Hazardous Materials” eller farlige materialer, væsker, genstande mv.

Parterne er på den baggrund enige om, at følgende tiltag iværksættes:

- Der udarbejdes en national forebyggelsesstrategi under inddragelse af relevante interessenter.
- Kampagne- og oplysningsinitiativer til brug for kommunerne, herunder en øget nyttiggørelse af frivillige, udvikles yderligere.
- Befolkningsuddannelsen i forebyggelse udvikles og udbygges.
- Der iværksættes et forstærket, vidensbaseret, samarbejde om en effektiv forebyggelsesindsats med sektormyndigheder som eksempelvis Politiet, Sikkerhedsstyrelsen og Energistyrelsen samt private brancheorganisationer, herunder fx Forsikring og Pension. Herudover igangsættes et Ph.d.-studie af effekten af udvalgte forebyggelsesinitiativer.
- Beredskabsforbundet får tilført midler til understøttelse af frivilligarbejdet i kommunerne og Beredskabsforbundets kredse med henblik på at styrke forebyggelsesindsatsen i samfundet.

Redningsberedskabets samarbejde med forsvaret og hjemmeværnet om redningsopgaver og andre humanitære indsættelser

De nye udfordringer i Arktis og Danmarks fortsatte internationale engagement betyder, at redningsberedskabets kapaciteter skal kunne indsættes i et bredt spektrum af opgavetyper – både nationalt og internationalt. Hertil kommer, at opgavernes kompleksitet stiller krav om en fleksibel og kapacitetsmæssig bred tilgang til opgaveløsningen i forhold til eksempelvis de mere traditionelle redningsberedskabsopgaver.

Parterne er på den baggrund enige om, at følgende tiltag iværksættes:

- Det statslige redningsberedskabs samarbejde med forsvaret og hjemmeværnet styrkes i aftaleperioden. Det skal i den forbindelse undersøges nærmere, i hvilket omfang Beredskabsstyrelsen vil kunne bidrage til etableringen af en værnsfælles planlægnings- og føringskapacitet, herunder periodevis med stabspersonel fra Beredskabsstyrelsen, til udsendelse af en Task Force til bl.a. humanitære indsættelser, evakueringsopgaver mv. i udlandet samt til opstilling af en Arktisk Beredskabsstyrke.
- Som led i en generel styrkelse af det samlede danske beredskab til at bekæmpe olieforurening i lavt vand tæt på kysten vil Beredskabsstyrelsen – i samarbejde med hjemmeværnet – bemande og operere lægtvandsfartøjer, der kan indsættes mod olieforurening mellem kysten og ud til den vanddybde, hvorfra de nuværende miljøskibe kan operere. Den endelige placering af de kommende mobile lægtvandsfartøjer analyseres nærmere, herunder i relation til særlige følsomme områder som eksempelvis Sydfynske Øhav, Vadehavet, Bornholm og Samsø.

I forlængelse af ovennævnte initiativer er der enighed om at undersøge mulighederne for blandt andet at nyttiggøre frivillige i opgaveløsningen vedrørende maritim sikkerhed i Grønland, eksempelvis inden for eftersøgning og redning.

Et fokuseret internationalt katastrofeberedskab

Redningsberedskabet skal fortsat kunne indsættes ved omfattende katastrofer i udlandet. Et fokuseret internationalt katastrofeberedskab indebærer imidlertid også, at det danske redningsberedskab planlægger og over modtagelse af international assistance ved katastrofeshændelse i Danmark.

Parterne er på den baggrund enige om, at følgende tiltag iværksættes:

- Det sikres, at Danmark fortsat kan bidrage i forbindelse med indsættelse af kapaciteter i tilfælde af eksempelvis humanitære katastrofer, naturkatastrofer og ulykker i udlandet. Beredskabsstyrelsen vil derfor i aftaleperioden bl.a. udvikle redningsberedskabets evne til at forberede og indøve deployering af redningsberedskabets kapaciteter under anvendelse af forsvarets luft- og søtransportkapacitet.
- Der ses i aftaleperioden på mulighederne for – eksempelvis på det internationale operative område og det nukleare område – at intensivere og videreudvikle det nordiske samarbejde. Det nordiske Haga-beredskabssamarbejde omfatter bl.a. samarbejde om forudstationering af kapaciteter ved særlige begivenheder, fællesnordisk flytransport i forbindelse med katastrofeshændelser, nordiske brandforebyggelsestiltag m.m.
- Der planlægges for og øves modtagelse af international assistance ved katastrofeshændelser i Danmark.

Et omkostningseffektivt beredskab

Der er i 2012 gennemført en budgetanalyse af det samlede redningsberedskab, dvs. både det statslige og det kommunale beredskab. Budgetanalysen peger på, at der i både stat og kommuner kan gennemføres en række effektiviseringer inden for beredskabets nuværende niveaudelte struktur.

Analysen peger endvidere på, at en grundlæggende strukturændring i det samlede beredskab giver mulighed for yderligere omfattende effektiviseringer af opgavevaretagelsen og strukturen, der ikke kan gennemføres inden for beredskabets nuværende niveaudelte struktur.

Budgetanalysen vurderes imidlertid ikke på nuværende tidspunkt at kunne danne grundlag for en endelig beslutning om en ny struktur for beredskabet, idet bl.a. valg af konkret model, konsekvenserne for bl.a. beredskabets opgaveløsning og robusthed mv. ved en evt. strukturændring skal overvejes.

Parterne er derfor enige om, at der skal arbejdes videre med en yderligere konsolidering af grundlaget for en beredskabsreform, med det formål at udarbejde et oplæg til en implementeringsklar reform.

En evt. ny struktur for redningsberedskabet skal fremtidssikre redningsberedskabet i forhold til håndtering af såvel dagligdagens hændelser som sjældent forekommende ulykker eller katastrofer. Herudover skal redningsberedskabet også fremadrettet kunne indsættes i internationale opgaver. Den

gennemførte budgetanalyse viser, at en eventuel strukturreform ved fuld indfasning kan give et provenu i det samlede redningsberedskab i størrelsesordenen 340-430 mio. kr., inkl. effektiviseringer, der gennemføres inden for den nuværende struktur.

Med inspiration fra bl.a. arbejdet med politireformen og politiets effektiviseringsprogram nedsættes et udvalg med ekstern repræsentation. Udvalgets sammensættes med fokus på inddragelse af relevante teknisk-faglige kompetencer og får til opgave at udarbejde et konkret oplæg til en evt. reform af redningsberedskabet. Udvalgets arbejde færdiggøres medio 2014 med henblik på politisk stillingtagen til oplægget i forbindelse med forhandlingerne om en ny politisk aftale om redningsberedskabet i efteråret 2014. Målet er, at evt. implementering af en strukturændring kan påbegyndes primo 2015. Udvalget foretager en løbende orientering og inddragelse af en politisk følgegruppe sammensat af repræsentanter fra forligspartierne (to repræsentanter fra hvert parti). Udvalgets kommissorium forelægges forligskredsen.

Parterne er endvidere enige om, at der i løbet af forligsperioden yderligere gennemføres en række effektiviseringer i det statslige beredskab, herunder ved tilpasning af kapacitet, omlægning af uddannelser, effektivisering af administrative opgaver, forlængelse af værnepligten fra 6 til 9 måneder mv., jf. bilag 1.

Parterne er enige om, at der i 2013 gennemføres en analyse, der nærmere belyser de sikkerhedsmæssige aspekter ved automatiske brandalarmeringsanlæg. Analysen skal samtidig belyse eventuelle erhvervsøkonomiske konsekvenser af et tiltag på området.

Effektiviseringerne i det statslige og kommunale beredskab er ikke begrænsende for en eventuel senere reform af redningsberedskabet. Endvidere er en forlængelse af værnepligten ikke begrænsende i forhold til en eventuel senere reform af redningsberedskabet, herunder for eventuelle ændringer i værnepligten i forbindelse med en sådan reform, samt den fremtidige anvendelighed af den budgetanalyse af redningsberedskabet, der er gennemført i 2012.

I det omfang effektiviseringerne ikke kan gennemføres som forudsat i tabel 2 skal Beredskabsstyrelsen gennemføre andre tilpasninger til realisering af provenuet så den samlede rammereduktion for det statslige redningsberedskab i forligsperioden overholdes.

En oversigt over udgifter og provenuer ved udviklingstiltag og effektiviseringer er vedlagt aftalen som bilag 1.

Økonomisk ramme

Parterne bag aftalen om redningsberedskabets økonomi i 2013 – 2014 er således enige om at gennemføre ovenstående udviklingstiltag og effektiviseringer. Det indebærer, at Beredskabsstyrelsens og Beredskabsforbundets samlede bevilling på Finanslovens § 12.41. *Redningsberedskab* reduceres med ca. 10,4 mio. kr. i 2013 og ca. 15,5 mio. kr. i 2014 i forhold til indbudgetteringen på Finanslovsforslaget for 2013.

Den samlede økonomiske ramme for redningsberedskabet i 2013 vil således udgøre 502,1 mio. kr. i 2013 og 487,8 mio. kr. i 2014, hvoraf Beredskabsstyrelsens ramme udgør hhv. 488,6 mio. kr. i 2013 og 473,8 mio. kr. i 2014 (2013-priser). Beredskabsforbundet modtager i aftaleperioden et årligt tilskud på 13,5 mio. kr. i 2013 og 14,0 mio. kr. i 2014 med henblik på at løse opgaver i overensstemmelse med forbundets rammeaftale med Forsvarsministeriet, samt en videreførelse af opgaven vedrørende rekruttering og fastholdelse af deltidsansatte brandmænd samt frivillige brandmænd i Sønderjylland.

Tabel 1

Økonomisk ramme for redningsberedskabet i 2013 og 2014

	2013	2014
Mio. kr., 2013-priser		
Samlet ramme for redningsberedskabet	502,1	487,8
-heraf Beredskabsstyrelsen	488,6	473,8
-heraf Beredskabsforbundet	13,5	14,0

Med aftalen har aftaleparterne taget et fælles ansvar for at fremtidssikre det samlede redningsberedskabs økonomi.

Aftaleparterne er enige om, at der med den toårige aftale sigtes mod at forberede en langtidsholdbar økonomisk ramme for redningsberedskabet, der kan give et solidt grundlag for et endnu bedre og mere effektivt redningsberedskab efter 2014.

Endvidere vil det statslige redningsberedskab inden for rammerne af den toårige aftale fortsat løbende kunne tilpasse indsatsen og opgaveløsningen til de almindeligt forekommende, løbende udfordringer.

Det statslige redningsberedskab er ligesom øvrige statslige institutioner i forligsperioden omfattet af generelle tekniske korrektioner og generelle tværgående effektiviseringsinitiativer i forbindelse med finanslovsprocesser mv.

Aftaleparterne er enige om, at det statslige redningsberedskab i løbet af forligsperioden måles på centrale parametre, herunder effekten af ovenstående udviklingsinitiativer, realisering af effektiviseringerne, god økonomistyring mv. Dette afspejles derfor i Beredskabsstyrelsens resultatstyringskoncept.

Bilag

1. Udviklingstiltag og effektiviseringer

Bilag 1: Udviklingstiltag og effektiviseringer

Tabel 1

Udviklingstiltag i 2013 og 2014

	2013	2014
Mio. kr., 2013-priser		
Udviklingstiltag		
<i>Et effektivt og fokuseret samlet redningsberedskab, der bidrager til sikring af samfundets robusthed</i>	5,0	7,0
<i>Udvikling af samfundets krisestyringskapacitet</i>	1,0	1,5
<i>En national forebyggelsesstrategi</i>	1,6	2,3
<i>Redningsberedskabets samarbejde med forsvaret og hjemmeværnet</i>	0,5	0,7
<i>Et fokuseret internationalt katastrofeberedskab</i>	Uden udgiftsvirkning	Uden udgiftsvirkning
I alt	8,1	11,5

Tabel 2

Effektiviseringer i 2013 og 2014

	2013	2014
Mio. kr., 2013-priser		
Effektiviseringer		
Tilpasset statsligt redningsberedskab på Bornholm	-3,0	-3,8
Stilling i Center for Terroranalyse nedlægges	-0,6	-0,6
Forlængelse af værnepligten fra 6 til 9 måneder	-2,1	-6,3
Beredskabsattachéordningen omlægges	-1,2	-1,2
Overdragelse af Regeringsanlæg Vest (Regan Vest) til anden side	0,0	-0,5
Nedlæggelse af de kommunale støttepunkter	-5,2	-6,4
Fælles indkøb og indkøbsfunktion	-3,1	-3,7
Effektivisering af holdlederuddannelserne i staten og i kommunerne	0,0	-2,4
Alarm-analyse	0,0	-7,3
Effektivisering af Beredskabsstyrelsens administration	-3,2	-3,9
Ressourcedatabasen nedlægges	-0,1	-0,1
I alt	-18,5	-36,2

Anm: Provenuet vedrørende resultaterne fra alarm-analysen samt fælles indkøb og indkøbsfunktion vil skulle hjemtages til staten i forbindelse med forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2014. I det omfang det ikke er muligt at realisere det fulde provenu, vil realisering af residualen skulle ske inden for Beredskabsstyrelsens ramme, så den samlede rammereduktion for det statslige redningsberedskabet i forligningsperioden overholdes.

Aftale om redningsberedskabet i 2015

19. december 2014

1. Der er indgået en aftale mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2015 samt "Aftale om en vækstpakke 2014", som på redningsberedskabets område er indgået mellem regeringen, Venstre og Dansk Folkeparti. Det er i den forbindelse blandt andet forudsat, at der indgås en etårig aftale om redningsberedskabet for 2015.

Der er på den baggrund enighed mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Liberal Alliance om, at der indgås en etårig aftale om redningsberedskabet i 2015, hvor det statslige redningsberedskabs ramme som konsekvens heraf reduceres med 25 mio. kr. i 2015, idet tilpasningerne ikke ændrer i Beredskabsstyrelsens geografiske struktur og operative opgaveløsning, ligesom tilpasningerne tilrettelægges på en sådan måde, at de er geografisk jævnt fordelt og uden afskedigelser.

Aftaleparterne er derfor enige om, at der i 2015 blandt andet gennemføres en række midlertidige driftstilpasninger og udskydelse af en række vedligeholdelsesarbejder og materielindkøb, ligesom der indføres et selektivt ansættelsesstop inden for Beredskabsstyrelsens område. Endvidere er der enighed om, at reglerne for brandsyn skal målrettes og forenkles.

Den samlede økonomiske ramme for det statslige redningsberedskab i 2015 vil således udgøre 482,8 mio. kr.

2. Aftaleparterne er desuden enige om, at der, som led i "Aftale om en vækstpakke 2014", i løbet af 2015 skal udarbejdes et beslutningsgrundlag, med henblik på at der i 2015 kan indgås en ny flerårig aftale om en strukturreform af redningsberedskabet under hensyntagen til regionale forhold og de frivillige i redningsberedskabet.

3. Venstre og Dansk Folkeparti noterer sig, at regeringen som et led i implementeringen af den nuværende aftale om redningsberedskabet af 10. november 2012 ved bekendtgørelse nr. 636 af 11. juni 2014 om gebyr for redningsberedskabets udrykning til blinde alarmer har besluttet at give kommunerne mulighed for at forhøje gebyret svarende til de faktiske gennemsnitsomkostninger ved redningsberedskabets udrykning til en blind alarm. Venstre og Dansk Folkeparti tager til efterretning, at regeringen har udstedt denne bekendtgørelse uden at orientere eller sikre opbakning hos forligspartierne bag den nuværende aftale om redningsberedskabet.

FORSVARSMINISTERIET

København, den 17. marts 2016

Aftale mellem Regeringen (Venstre) og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti.

Stemmeaftale om udmøntningen af besparelserne i redningsberedskabet

Der er mellem regeringen og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti indgået aftale om delvist at tilbagerulle besparelserne på det statslige redningsberedskab, således at besparelsen fra 2017 reduceres fra 125 mio. kr. til ca. 45 mio. kr.

Med aftalen om kommunernes økonomi i 2015 og aftalen om Vækstpakke 2014 (Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre) blev der aftalt budgettilpasninger på det statslige redningsberedskab på 25 mio. kr. i 2015, 75 mio. kr. i 2016 og 125 mio. kr. i 2017 og herefter.

Den statslige budgettilpasning på 25 mio. kr. i 2015 blev med Aftale om redningsberedskabet i 2015 (Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti) udmøntet i det statslige beredskab gennem en række midlertidige driftstilpasninger, herunder udskydelse af en række vedligeholdelsesarbejder og materielindkøb, samt selektivt ansættelsesstop inden for Beredskabsstyrelsens område.

En udmøntning af en besparelse på 125 mio. kr. ville forudsætte en tilpasning af den statslige centerstruktur i form af lukning af op til fire beredskabscentre. Der er enighed om, at dette ikke er hensigtsmæssigt.

Det statslige redningsberedskab assisterer de kommunale redningsberedskaber, politiet og andre myndigheder ved større og længerevarende indsatser i Danmark, hvor der er behov for meget mandskab eller specialmateriel. Det statslige redningsberedskab kommer således alle til gode – også de kommunale redningsberedskaber – ikke mindst når der er behov for større og længerevarende indsatser. Det er i de seneste år blevet understreget i forbindelse med storme, oversvømmelser samt større ulykker, hvor et stærkt og robust beredskab er afgørende for Danmarks sikkerhed og tryghed.

Der er enighed om, at Beredskabsstyrelsen fortsat skal have centre i alle dele af landet.

Ønsket om at fastholde Beredskabsstyrelsens centre i alle dele af landet står ikke i modsætning til etableringen af de nye større kommunale redningsberedskaber. Etablering af større enheder var netop en af de centrale anbefalinger fra Redningsberedskabets Strukturudvalg i 2014. Strukturudvalget vurderede således, at større enheder kan bidrage til et styrket fagligt

miljø og give stordriftsfordele. Et stærkt kommunalt redningsberedskab suppleret af et stærkt statsligt overbygningsberedskab bidrager således samlet til et stærkere og mere robust dansk redningsberedskab.

Redningsberedskabets Strukturudvalg pegede ligeledes på en række principper, der kunne fungere som omdrejningspunkt for fremtidens redningsberedskab. Det var fx et samlet risikobillede, niveaudelt redningsberedskab, fri disponering, entydigt myndighedsansvar og entydig kommandostruktur. Fastholdelsen af et stærkt overbygningsberedskab, etableringen af nye større kommunale redningsberedskaber samt fri disponering bidrager til, at det fremtidige danske redningsberedskab baseres på strukturudvalgets principper.

Det følger af aftalen om kommunernes økonomi i 2015, at der mellem aftaleparterne er enighed om, at kommunerne mest hensigtsmæssigt kan varetage nogle af de specialiserede beredskabsfunktioner, der i dag varetages af staten. Det følger videre af aftalen og af aftalen om Vækstpakke 2014, at der skal være en dialog om, hvordan der sikres en hensigtsmæssig arbejdsdeling mellem det kommunale og statslige redningsberedskab. Regeringen vil tage initiativ til, at der inden 1. marts 2017 udarbejdes en rapport om erfaringerne med den nye struktur i redningsberedskabet med henblik på at vurdere behovet for justeringer. Regeringen vil endvidere tage initiativ til, at der i samarbejde med Kommunernes Landsforening, inden udgangen af 2016 gennemføres en analyse af mulighederne for at effektivisere og sammenlægge vagtcentralerne i beredskabet.

Det statslige redningsberedskab skal også fortsat være til stede på Bornholm, hvor ønsket om at samordne det statslige og kommunale redningsberedskab til et "ø-beredskab" som foreslået af Bornholms Regionskommune vil blive søgt gennemført i samarbejde med kommunen.

Med en fastholdelse af Beredskabsstyrelsens centre i alle dele af landet er det ikke muligt at udmønte de fulde besparelser på 75 mio. kr. i 2016 og 125 mio. kr. i 2017 og fremefter i Beredskabsstyrelsen. Der kan således udmøntes et provenu på ca. 30 mio. kr. i 2016 og ca. 45 mio. kr. i 2017 og frem i Beredskabsstyrelsen. Provenuet forventes primært udmøntet ved en fortsat organisationstilpasning af Beredskabsstyrelsen, øget anvendelse af fælles administrative løsninger og kapaciteter inden for Forsvarsministeriets område, etablering af et samordnet redningsberedskab på Bornholm samt regulering af kommunernes økonomi som led i de ændrede regler om brandsynsterminer.

Den delvise tilbagerulning af besparelserne på det statslige redningsberedskab betyder en finansieringsmanko på knap 45 mio. kr. i 2016 og ca. 80 mio. kr. i 2017 og fremefter. Mankoen vil blive finansieret ved omprioriteringer inden for Forsvarsministeriets ramme, jf. nedenstående tabel.

Udmøntningen af besparelserne på redningsberedskabets område (Mio. kr. 2015 priser)	2016	2017
Besparelser i alt	75	125
Effektiviseringer i Beredskabsstyrelsen	30	45
Finansieringsmanko	45	80
Omprioriteringen indenfor Forsvarsministeriets øvrige ramme	45	80
I alt besparelser	75	125

Omprioriteringer under Forsvarsministeriets ramme (mio. kr.)

Omprioriteringer i forhold til driftsbevilling for finansår 2016	2016	2017
Budgetforbedringer, bidrag til NATO's fællesfinansierede budgetter mv.*	30	74
Omprioriteringsbidrag, departementet og regnskabsstyrelse**	-	6
Mindreudgifter, brændstof***	15	-
Omprioritering i alt	45	80

* Bevilling på §12.29.01. Bidrag til NATOs militære driftsbudgetter mv. og §12.29.11. Bidrag til internationalt finansieret NATO-investeringsprogram. ** Bevilling på §12.11.01. Departementet og §12.15.01. Forsvarsministeriets Regnskabsstyrelse. *** Bevilling på §12.13.02. Materieldrift

Med stemmeaftalen forpligter aftaleparterne sig til stemme for de bevillingsmæssige konsekvenser af overstående, dvs. at

- stemme for det aktstykke, der skal vedtages i Finansudvalget for at overføre midler fra Forsvarsministeriets øvrige ramme til Beredskabsstyrelsen for at gennemføre besparelserne indenfor redningsberedskabet i 2016.
- stemme for den del af finansloven for 2017 der overfører midler fra Forsvarsministeriets øvrige ramme til Beredskabsstyrelsen for at gennemføre tilbagerulningen af besparelserne inden for redningsberedskabet i 2017.

AFTALE PÅ FORSVARSOMRÅDET 2018-2023

28. januar 2018

Der er mellem regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre indgået følgende aftale om Forsvarets ordning fra og med 2018 til og med 2023.

Indledning

Forsvaret har til formål at hævde det danske riges suverænitet og sikre landets fortsatte eksistens, integritet og sikkerhed. Truslerne kan opstå overalt i verden, både langt fra Danmark og i vores nærområde. Et robust forsvar og beredskab i Danmark er forudsætningen for et trygt samfund.

Med denne aftale er partierne enige om at give Forsvaret et substantielt løft, der indføres gradvist og ender med, at Forsvarets årlige bevilling i 2023 er styrket med 4,8 mia. kr. Forsvaret skal ved udgangen af forligsperioden have flere operative enheder og soldater, end tilfældet er i dag, samt en mindre ledelsestruktur.

Partierne ønsker overordnet at styrke:

- **Danmarks bidrag til NATO's kollektive afskrækkelse og forsvar.**
- **Forsvarets evne og kapacitet til internationale operationer og internationale stabiliseringsindsatser.**
- **Forsvarets bidrag til den nationale sikkerhed, fx i forbindelse med et terrorangreb i Danmark.**
- **Beskyttelsen af Danmark mod cyberangreb.**
- **Det statslige redningsberedskab.**

Partierne er enige om et 6-årigt rammeforlig, der også inkluderer det statslige redningsberedskab, og som udstikker den overordnede retning for udvikling af Forsvarsministeriets område samt den afsatte økonomi. Inden for de givne rammer får forsvarsministeren sammen med forsvarschefen mulighed for at tilrettelægge Forsvarets virke og nærmere organisering.

Forsvarsministeren orienterer årligt forsvarsforligskredsen om fremdriften i forlignimplementeringen.

Den nye sikkerhedspolitiske situation

Det internationale trusselsbillede er mere alvorligt end i nogen anden periode efter Murens fald. Mod øst står NATO over for et udfordrende og mere selvhævdende Rusland. Ustabilitet i Mellemøsten og Nordafrika nærer militant islamisme og skaber grundlag for terrortruslen og irregulære migrationsstrømme. I Arktis er der klimaforandringer og en forøget aktivitet. Truslerne fra cyberspace har alvorlige sikkerhedsmæssige og samfundsøkonomiske konsekvenser. Påvirkningskampagner udfordrer demokratiske principper og spilleregler.

Den ændrede udenrigs- og sikkerhedspolitiske situation udgør en vigtig overordnet ramme for det danske forsvar i årene, der kommer.

Internationalt samarbejde - NATO er hjørnестenen

NATO er og bliver hjørnестenen i dansk forsvars- og sikkerhedspolitik. Med denne aftale vil Danmark fortsat løfte sit ansvar som kerneland i NATO. Aftalens indhold søger at imødekomme NATOs ønsker til dansk forsvar og de styrkemål, NATO har givet Danmark.

Partierne genbekræfter vigtigheden af Wales-erklæringen fra NATO-topmødet i 2014 om at øge forsvarsudgifterne, styrke materielinvesteringer i relevante og efterspurgte kapaciteter samt bidrage til operationer.

Derudover udgør et aktivt dansk engagement i FN fortsat et vigtigt element i dansk sikkerheds- og forsvarspolitik.

Den sikkerhedspolitiske situation betyder, at en stærk international retsorden, et stærkt Europa og et effektivt multilateralt samarbejde fortsat er i Danmarks interesse. Danmark følger tæt de nye initiativer inden for EU's forsvarsdimension, herunder det styrkede samarbejde mellem NATO og EU. Endvidere følges initiativer vedr. industrisamarbejde, der ikke er omfattet af forsvarsforbeholdet.

Forsvarets øgede evne og kapacitet

I takt med at forsvarsudgifterne øges over forligsperioden, styrkes Forsvarets evne til at løse opgaver over et bredt spektrum. Evnen til at operere med større hær-enheder, der kan indsættes inden for NATO's territorium, styrkes. Dermed vil Forsvaret også råde over flere enheder, der kan indsættes i internationale operationer uden for NATO's territorium i rammen af fx NATO, FN eller koalitioner.

Forsvarets muligheder for at bidrage til opgaveløsningen i relation til den nationale sikkerhed styrkes ligeledes. Det gælder særligt i forhold til cybersikkerhed, støtte til politiet og det nationale antiterrorberedskab. Samtidig øges evnen til at skabe sikkerhed i Danmark i en situation, hvor hovedparten af de danske styrker måtte blive udsendt.

Partierne er enige om, at Forsvaret fortsat skal kunne deltage i det fulde spektrum af militære operationer, herunder kollektiv afskrækkelse, genforsikringstiltag, terrorbekæmpelse, stabiliserings- og forebyggelsesindsatser samt øget tilstedeværelse i Arktis. Under hensyntagen til løbende prioritering og i takt med at rammerne øges, vil Forsvaret som noget nyt eksempelvis kunne følgende:

- Hæren kan i tilfælde af en ekstraordinær sikkerhedspolitisk situation med et varsel indsætte en brigade (ca. 4.000 soldater) i rammen af NATO.
- Brigadens enheder kan, når brigaden ikke er indsat, udsendes som selvstændige styrkebidrag som led i internationale operationer.
- Hæren kan opstille en let infanteribataljon (op til 500 soldater) til løsning af nationale opgaver eller som bidrag til internationale operationer.
- Hæren kan med timers varsel stille enheder til rådighed for politiet.
- Søværnets fregatter kan udrustes med missiler og vil kunne deltage i et områdeluftforsvar.
- Søværnet og Flyvevåbenet vil kunne bidrage til ubådsbekæmpelse med sonar og anti-ubådstorpedoer.
- De faste styrker fra Hæren, Søværnet, Flyvevåbenet og Specialoperationskommandoen kan med kort varsel forstærkes med supplementsstyrker på op til 4.000 soldater. Herudover kan der mobiliseres et kompagni i hver af de tre kampbataljoner samt yderligere op til ca. 20.000 soldater i form af hjemsendte værnepligtige i Totalforsvarsstyrken og frivillige fra Hjemmeværnet.

Den økonomiske ramme

I lyset af den nye sikkerhedspolitiske situation er partierne enige om at løfte bevillingen med 800 mio. kr. i 2018 stigende til 4,8 mia. kr. i 2023, jf. tabel 1. Aftalen finansieres af råderummet.

Tabel 1. Substantielt løft af Forsvarsministeriets samlede ramme

Mia. kr., 2018 prisniveau	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Substantielt løft	0,8	0,8	1,7	1,9	2,8	4,8

Det substantielle løft vil øge Forsvarets årlige bevilling med mere end 20 % i forhold til i dag. Samtidig vil de betydelige materielinvesteringer i forligsperioden betyde, at Danmark sigter mod at leve op til NATO's målsætning om, at 20 % af forsvarsbudgettet skal gå til investeringer i nyt materiel.

Den samlede forligsøkonomi fremgår af bilag 1. Indfasningen af initiativerne er på grund af projekternes størrelse og kompleksitet forbundet med usikkerhed, og indfasningen vil kunne afvige fra estimerne i bilaget. Usikkerheden ændrer dog ikke ved, at initiativerne samlet set holdes inden for den samlede økonomiske ramme for perioden 2018-2023.

Forligskredsen noterer sig, at anskaffelsen af nye kampfly, jf. aftale af 9. juni 2016, er indbudgetteret på finansloven for finansåret 2018, samt at forskydninger i udgiften til anskaffelsen mellem de enkelte år inden for den afsatte økonomi i aftalen, herunder mellem forligsperioden 2018-2023 og den efterfølgende periode frem til 2027, vil blive afspejlet i de enkelte års bevillinger til Forsvarsministeriet.

Styrkelsen af Forsvaret

Forsvaret skal have en styrke, en tyngde og en robusthed, der sammen med NATO afskrækker og afholder andre lande fra at angribe vores allierede – og ultimativt os selv. Forsvaret skal først og fremmest kunne passe på Danmark. Forsvaret skal derfor i endnu højere grad kunne bidrage til at skabe tryghed og sikkerhed for danskerne, herunder via øget støtte til politiet. Forsvaret skal selvsagt kunne tage hånd om Danmarks sikkerhed, herunder også i en krisesituation, hvor hovedparten af de danske styrker er

udsendt, og der måtte blive behov for NATO-forstærkninger i Danmark som baglandsområde. Samtidig skal Forsvaret øge evnen og kapaciteten til at kunne deltage i internationale operationer.

Etablering af en deployerbar brigade

Med udgangspunkt i Hærens nuværende operative kapaciteter opbygger Forsvaret en deployerbar brigade, der i rammen af NATO kan bidrage til at afskrække en mere ligeværdig modstander og indgå i kollektivt forsvar. Brigaden vil styrke Forsvarets samlede kampkraft og mobilitet og vil styrke evnen til at operere i NATO-sammenhæng. Elementerne i brigaden kan, når den ikke er indsat samlet, opdeles og udsendes i mindre enheder. Derved styrkes evnen til at deltage i internationale missioner.

Brigaden indeholder både nye og styrkede kapaciteter:

- Flere operative kampvogne.
- Jordbaseret luftværn.
- Panserværn til kampbataljonerne.
- Yderligere artilleri.
- En ekstra opklaringseskadron.
- Yderligere materiel til elektronisk krigsførelse og nye sensorer.
- En dronekapacitet.
- Logistik, føringsstøtte, ingeniørmateriel mv.

Med investeringerne i 2018-2023 vil Forsvaret i 2024 råde over en deployerbar brigade på ca. 4000 soldater, der opfylder NATO's styrkemål til en medium brigade.

Styrkelse af fregatterne med områdeluftforsvar

Forsvarets fregatter klargøres og udrustes med missiler, så de eksempelvis kan forsvare en flådestyrke eller kystnære landområder mod fjendtlige fly og mod visse typer af missiler. Evnen til områdeluftforsvar er en del af en troværdig afskrækkelse og kollektivt forsvar, ligesom fregatterne også vil kunne udsendes til internationale missioner i en områdeluftforsvarsrolle.

Som led i klargøringen af fregatterne indkøbes et antal SM-2 missiler, og der indledes forarbejder til anskaffelse af SM-6 missiler, som har længere rækkevide. Derved får Danmark en mere komplet fregatkapacitet, der opfylder NATOs styrkemål vedr. maritimt områdeluftforsvar.

Anti-ubådskrigsførelse

Forsvaret opbygger en effektiv anti-ubådskapacitet, der både kan spore og bekæmpe ubåde. Anti-ubådskapaciteten består af følgende:

- Tre af Forsvarets fregatter og støtteskibe udrustes til at kunne deltage i anti-ubådskrigsførelse ved at udstyre dem med sonar, som kan opdage ubåde.
- Der anskaffes desuden anti-torpedosystemer, så skibe udrustet hermed kan forsvare sig mod fjendtlige torpedoer.
- Der indkøbes et antal dyppesonarer til Forsvarets Seahawk-helikoptere, så de kan deltage i anti-ubådskrigsførelse.
- Der indkøbes torpedoer til Seahawk-helikopterne.

Forsvaret vil desuden prioritere et styrket samarbejde med andre lande vedrørende uddannelse og træning i ubådsbekæmpelse. Danmarks anti-ubådskapacitet opfylder dermed NATO's styrkemål på området.

Transportfly

Der tilføres yderligere to besætninger til Forsvarets transportfly C130J, og vedligeholdelsesstrukturen øges. Dermed øges transportflyenes mulige produktion af flyvetimer med ca. 20 pct.

Kampfly

Kampflyaftalen af 9. juni 2016 gennemføres med anskaffelse af 27 stk. F-35 i perioden 2018 til 2026. Dermed sikres, at Danmark fortsat har evnen til at hævde dansk suverænitet og mulighed for at kunne indsætte kampfly i internationale operationer eller ultimativt bidrage til NATO's kollektive forsvar af dansk og allieret territorium.

Minelægning

Der startes et uddannelsesforløb for et mindre antal officerer, så den grundlæggende viden om minelægningsoperationer fastholdes.

Missilforsvar (BMD)

Erklæringen fra NATO-topmødet i 2014 i Wales om, at Danmark vil bidrage til NATO's forsvar mod ballistiske missiler med en sensorkapacitet, genbekræftes. Den endelig beslutning om udmøntning afventer yderligere studier, der skal afdække alternative, fleksible løsningsmodeller, herunder evt. landbaserede bidrag.

Længererækkende præcisionsmissiler

Behovet for at anskaffe længererækkende præcisionsmissiler (strike-kapacitet) undersøges gennem et indledende analysearbejde med henblik på vurdering af en eventuel efterfølgende anskaffelse på mellemlangt sigt (2023-2026).

Reserven til internationale operationer

Reserven til internationale operationer øges gradvist over perioden fra de nuværende 500 mio. kr. årligt til 750 mio. kr. årligt i 2023 i takt med, at Forsvarets evne og kapacitet til at kunne udsende bidrag til internationale operationer styrkes. Eventuelle fremtidige bidrag til fremskudt tilstedeværelse i Baltikum (eFP) finansieres af den øgede reserve, ligesom kapacitetsopbygning, stabiliseringsindsatser, fredsbevarende indsatser og terrorbekæmpelsesindsatser mv. i rammen af fx NATO, FN eller koalitioner. Forsvarsministeriets andel af nye internationale beredskabsengagementer, der ikke kan finansieres af Udenrigsministeriets midler til bistand til DAC-lande, og som hidtil har været afholdt ad hoc inden for Forsvarsministeriets ramme, afholdes ligeledes inden for reserven. Engagementets omfang fastlægges løbende med Udenrigsministeriet.

Stabilisering og Kapacitetsopbygning:

Der er behov for i endnu højere grad at styrke Forsvarets evne til at stabilisere og kapacitetsopbygge i områder, hvor danske soldater er indsat. Forsvarsministeriets bidrag til Freds- og stabiliseringsfonden øges derfor gradvist i perioden fra ca. 84 mio. kr. i dag til 150 mio. kr. i 2023.

Støtte til den nationale sikkerhed

Forsvaret skal i højere grad bidrage til danskernes tryghed og sikkerhed. De samlede samfundsmæssige ressourcer udnyttes bedst ved, at Forsvarets evne til at støtte politiet styrkes markant på en række områder:

- Forsvaret vil fortsat bistå politiet med blandt andet grænsekontrol og bevogtningsopgaver, så længe politiet har behov herfor. I den forbindelse kan Forsvaret helt eller delvist varetage den operative støtte til grænsekontrollen, herunder med støtte fra Hjemmeværnet.
- Forsvaret etablerer et permanent helikopterberedskab i hovedstadsområdet på meget højt beredskab til politiets antiterrorberedskab.
- Den Kongelige Livgarde opstiller et ekstra vagthold med værnepligtige, som kan stilles til rådighed for politiet.
- Der afsættes midler til, at Forsvaret kan stille enheder på højt beredskab til rådighed for politiet i tilfælde af terror mv.
- Forsvaret overtager det operative ansvar for personbeskyttelse i højrisikoområder.
- Forsvaret opstiller ekstra specialoperationsstyrkepatruljer, som ligeledes vil kunne støtte politiet efter behov.

Forsvarsministeriet og Justitsministeriet gennemfører i 2018 en række analyser af muligheder for, at Forsvarsministeriet kan yde yderligere bistand til politiet. Desuden vurderes muligheden for at opnå potentielle synergieffekter mellem opgaveløsningen på de to ministerområder.

Let infanteribataljon

Der opbygges en let infanteribataljon (op til ca. 500 soldater). Bataljonen kan indsættes med fly eller skib og kan indgå i kollektivt forsvar, visse internationale operationer eller national opgaveløsning, herunder til støtte for politiet. Den lette infanteribataljon består af stab, stabskompagni og tre stående lette infanterikompagnier og udstyres bl.a. med morterer samt panserværn til at bekæmpe pansrede køretøjer.

Specialoperationsområdet og nationalt luftoperationscenter

Specialoperationsområdet styrkes ved en række initiativer:

- Specialoperationskommandoen omorganiseres for at styrke den operative kapacitet. Desuden investeres i flere operatører til både Jægerkorpsen og Frømandskorpsen. I forligningsperioden 2018 - 2023 øges antallet af specialoperationsstyrkepatruljer med mere end 50 pct. Det er ambitionen at fordoble antallet af specialoperationsstyrkepatruljer i forhold til i dag i den efterfølgende forligningsperiode.
- Specialoperationskommandoen styrkes med materiel til et deployerbart specialoperationsstyrkehovedkvarter (Composite Special Operations Component Command), som Danmark samarbejder med Nederlandene og Belgien om.
- Evnen til at planlægge og gennemføre indsættelse af luftmobile specialoperationsstyrkeenheder styrkes.

Desuden styrkes den nationale krisestyring ved, at der oprettes et nationalt luftoperationscenter.

Militære fartøjer til løsning af havmiljøopgaver

Forligspartierne noterer sig, at udbuddet af nye miljøskibe genovervejes med henblik på at undersøge muligheden for en løsning, hvor nye militære fartøjer, udover den militære opgaveløsning, i nødvendigt omfang kan løse havmiljøopgaver.

Værnepligt og mobiliseringsevne

Værnepligten giver Forsvaret mulighed for at mobilisere i tilfælde af krise eller krig, og derfor fokuseres værnepligten i højere grad på de kompetencer, der er brug for i tilfælde af mobilisering. Værnepligten giver desuden Forsvaret en øget fleksibilitet og dybde, og er en vigtig rekrutteringsbase til Forsvarets videre uddannelser. Herudover understøtter værnepligten sammenhængskraften i samfundet, da personer fra forskellige dele af landet og med forskellige baggrunde mødes.

Med aftalen bevares og styrkes værnepligten og antallet af værnepligtige øges med op til 500 årligt. Som led heri øges antallet af de værnepligtige, der aftjener længere værnepligt end fire måneder. Der skal således indkaldes flere værnepligtige til Den Kongelige Livgarde, værnepligtige til den nye brigades mobiliseringskompagnier, der aftjener værnepligt i otte måneder, og flere værnepligtige til det statslige redningsberedskab. Der gennemføres en midtvejsevaluering af værnepligten i forligsperioden med fokus på om antallet af værnepligtige skal fastholdes eller forøges.

For at øge Forsvarets evne til at mobilisere i tilfælde af krise eller krig opstilles et mobiliseringskompagni til hver af de tre kampbataljoner i den nye brigade. Kompagnierne opbygges gradvist ved anvendelse af otte-måneders værnepligtige. Disse værnepligtige får en mobiliseringsforpligtelse på fem år. Ved mobilisering i tilfælde af krise og krig vil mobiliseringsenhederne skulle gennemføre den resterende uddannelse forud for indsættelse.

Den nye brigade vil bestå af stående styrker, mobiliseringsenheder og reservister. Op til ca. 1.000 reservister vil kunne være tilknyttet enheder og stabe enten som fast udpeget personel eller på anden måde tilknyttet brigadens aktiviteter.

Hvis det i et efterfølgende forlig ønskes at opbygge yderligere mobiliseringsenheder, kan der ved anskaffelse af det nødvendige materiel uddannes yderligere enheder baseret på reservister og værnepligtige.

Den grundlæggende værnepligtsperiode på fire måneder fastholdes og målrettes mod de forventede opgaver. Efter endt tjeneste hjemsendes de værnepligtige i enheder. Der vil være behov for, at de i en periode på fem år har pligt til at gøre tjeneste yderligere seks måneder i Totalforsvarsstyrken. Totalforsvarsstyrken kan sammen med Hjemmeværnet – om nødvendigt – aktiveres til supplerende uddannelse med henblik på bevogtnings- og sikringsopgaver i krise og krig.

Partierne er enige om at gennemføre de nødvendige lovændringer for at sikre den nødvendige mulighed for at mobilisere til Totalforsvarsstyrken, herunder også med henblik på at kunne genindkalde tidligere ansatte, såfremt der måtte blive behov.

Værnepligten bevares og sikrer, at Forsvarets behov for værnepligtige kan imødekommes. I dag melder ca. 98 pct. af de værnepligtige sig frivilligt. Partierne er enige om, at der skal gennemføres en ekstra

rekrutteringsindsats for at tilskynde, at så mange som muligt fortsat melder sig frivilligt. Rekrutteringsindsatsen øges ved, at der afsættes ressourcer til at oplyse om og markedsføre værnepligten for fortsat at sikre en høj frivillighed. Partierne er enige om at rekrutteringsindsatsen skal intensiveres, hvis andelen af værnepligtige, der melder sig frivilligt, falder.

Forsvarsministeren fremsætter forslag til lovgivning om fritagelse af personer, der er blevet udskrevet til værnepligtstjeneste før 2010, og siden er givet udsættelse på møde jf. værnepligtslovens bestemmelser.

Forsvarsministeren bemyndiges fortsat til at øge indtaget af værnepligtige, såfremt Forsvarets behov ændrer sig i forligsperioden.

Hjemmeværnet

Kollektivt forsvar betyder, at Danmark sammen med allierede i NATO skal kunne støtte og medvirke til at forsvare fx de baltiske lande. I den sammenhæng vil Danmark kunne blive opmarchområde for forstærkninger fra vores NATO-allierede, og dem skal vi kunne modtage og beskytte. Det forudsætter blandt andet et velfungerende Hjemmeværn og en stærk og robust Totalforsvarsstyrke, så vi både er i stand til at modtage NATO-enheder på dansk territorium og yde den fornødne værtnationsstøtte, ligesom vi skal kunne passe på Danmarks infrastruktur (havne, broer, lufthavne, mv.).

Hjemmeværnets evne til at mobilisere styrkes:

- Der kan i tilfælde af en ekstraordinær situation mobiliseres ca. 20.000 soldater fra Totalforsvarsstyrken og Hjemmeværnet.
- Opstilling af Totalforsvarsstyrken sker i rammen af Hjemmeværnet.
- Mulighederne for at øge rekrutteringen til Hjemmeværnet af værnepligtige efter endt værnepligt forfølges.
- Forsvarets og Hjemmeværnets reservister (op til ca. 4.000), der ikke er bundet af anden opgaveløsning, fx ved Forsvarets enheder, vil indgå.
- Der påbegyndes en modernisering af prioriterede dele af Hjemmeværnets materiel, så Hjemmeværnets evne til at løse sikrings- og bevogtningsopgaver styrkes.
- Der etableres i forligsperioden grundlag for fremtidens flotillestruktur i Marinehjemmeværnet med henblik på udskiftning af marinehjemmeværnsfartøjerne efter 2023. I den forbindelse gennemføres et pilotprojekt vedrørende mindre, hurtigtgående skibe.

Hjemmeværnets frivillige yder derudover fortsat et væsentligt bidrag til at opretholde samfundets samlede beredskab, herunder gennem støtte til Forsvaret, Politiet, Redningsberedskabet og SKAT.

Det statslige redningsberedskab

Risikobilledet på beredskabsområdet har ændret sig i forhold til for få år siden. Danmark er nu i højere grad truet af bl.a. klimarelaterede hændelser. For at imødegå dette ændrede risikobillede, er der behov for at styrke det statslige redningsberedskab.

Det er i samfundets interesse, at Danmark har et robust redningsberedskab, som kan forebygge og imødegå konsekvenserne af katastrofer både i Danmark og udlandet. For at udnytte de samlede ressourcer og kapaciteter gøres det statslige redningsberedskab til en del af forsvarsforliget. Et øget samarbejde

mellem Forsvaret, Hjemmeværnet og Beredskabsstyrelsen bidrager til at sikre robustheden i det samlede beredskab og dermed samfundet som helhed.

Det statslige redningsberedskabs operative robusthed styrkes med ca. 125 ekstra værnepligtige og ekstra befalingsmænd. Desuden tilføres yderligere 25 mio. kr. til styrket krisestyringskapacitet og anskaffelse af materiel, fx til forureningsbekæmpelse eller imødegåelse af naturkatastrofer. Materiellet vil også kunne nyttiggøres i Grønland og på Færøerne, såfremt Selvstyret eller Landsstyret anmoder om assistance. Mulighederne for at øge rekrutteringen til de statslige og kommunale beredskaber af værnepligtige efter endt værnepligt i det statslige redningsberedskab forfølges.

Der igangsættes en undersøgelse af robustheden og dimensioneringen af de kommunale redningsberedskaber. Arbejdet forventes færdiggjort i 2019. Det analyseres i den forbindelse, om værnepligtige i det statslige redningsberedskab kan støtte relevante kommunale beredskaber i forbindelse med værnepligten. Kommissorium herfor forelægges forligskredsen til godkendelse.

Et stærkt cyberforsvar

Danmark er et af verdens mest digitaliserede samfund. Myndigheder og virksomheder er i høj grad digitalt forbundne, både med hinanden og med resten af verden, og digitaliseringen vil fortsætte med styrket kraft over de næste mange år. Men i takt med at samfundet i stigende grad bliver afhængig af flere og flere digitale løsninger, bliver vi også mere og mere sårbare i forhold til cyberangreb.

Den globale digitalisering medfører, at cyberangreb, der starter på den anden side af jorden, hurtigt kan sprede sig til Danmark, og sådanne angreb kan på få timer få alvorlige konsekvenser for både myndigheder og private virksomheder.

I Danmark er både private virksomheder og offentlige myndigheder i et vedvarende kapløb med fremmede stater, hackergrupper og individer, der hele tiden udvikler nye måder at udnytte cyberangreb til at nå deres politiske eller økonomiske mål. Nogle stater udviser samtidig en mere offensiv adfærd, hvor de er villige til at udføre angreb, fx med det formål at hacke og lække følsomme oplysninger, påvirke politiske processer eller udføre destruktive cyberangreb.

Egentlig cyberspionage udgør også en alvorlig sikkerhedspolitisk og samfundsøkonomisk trussel mod Danmark og danske interesser, hvor enkelte stater løbende forsøger at stjæle informationer fra danske myndigheder og private virksomheder. Truslen fra cyberspionage er både rettet mod de dele af den offentlige sektor i Danmark, der ligger inde med oplysninger af strategisk, politisk og økonomisk betydning, og mod danske virksomheder, hvor truslen særligt er rettet mod forskningstunge virksomheder inden for bl.a. højteknologi, energi og medicinalindustrien.

Endelig truer cyberkriminalitet danske myndigheder, private virksomheder og borgere. Eksempelvis når cyberkriminelle krypterer ofrets data og kræver en løsesum for at gøre data tilgængelige igen, eller når hackere kræver penge for ikke at offentliggøre data, de har stjålet.

Cybertruslen er således øget betragteligt i de senere år, og der er i dag en meget høj cybertrussel mod Danmark, særligt fra cyberspionage og –kriminalitet. Der vil i takt med den teknologiske udvikling forekomme nye og mere avancerede forsøg på cyberangreb. Det har både sikkerhedspolitiske og samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark og er samtidig en potentiel trussel mod vort demokrati.

Partierne tager cybertruslen dybt alvorligt og ønsker at iværksætte en omfattende indsats for væsentligt at styrke beskyttelsen af Danmark mod cybertrusler.

Partierne er på den baggrund enige om at styrke Danmarks cyberforsvar baseret på et løbende opdateret trusselbillede og et nationalt situationsbillede, som viser trusler mod Danmarks vigtigste digitale netværk, herunder også på Forsvarsministeriets område. Cyberforsvaret skal desuden baseres på et styrket samspil mellem sektorer i både offentligt og privat regi med henblik på at øge beskyttelsen af samfundsvigtig infrastruktur, fx inden for tele-, energi-, sundheds-, finans- og transportsektorerne. Styrkelsen af cyberforsvaret skal - med bl.a. styrket rådgivning og forebyggelse - understøtte og hænge tæt sammen med initiativer i den kommende nationale strategi for cyber- og informationssikkerhed, og derved medvirke til at sikre sammenhæng og øget robusthed på tværs af sektorer.

Center for Cybersikkerhed er national it-sikkerhedsmyndighed og står for en forebyggende national rådgivnings- og oplysningsvirksomhed om cybersikkerhed i forhold til både den offentlige og private sektor samt en målrettet indsats i forhold til håndtering af konkrete hændelser. Centeret varetager endvidere en række myndighedsopgaver og er således den centrale nationale myndighed vedrørende cybersikkerhed. De konkrete initiativer vil først og fremmest styrke centerets forebyggende indsats gennem styrket rådgivning og vejledning med særligt fokus på samfundsvigtige sektorer, herunder i forhold til myndigheder og virksomheder. Samtidig styrkes indsatsen i forhold til detektion og håndtering af konkrete hændelser samt genoprettelse af sikkerhed efter konkrete cyberangreb inden for samfundsvigtige sektorer i både offentligt og privat regi. Endvidere har initiativerne fokus på at skabe forudsætningerne for, at der i Center for Cybersikkerhed etableres et døgnbemandet nationalt cybersituationscenter, hvor der dannes et nationalt situationsbillede, som viser aktuelle og potentielle trusler mod Danmarks vigtigste digitale netværk.

Indsatsen mod cybertrusler forstærkes gennem:

- Bedre beskyttelse mod avancerede cyberangreb, bl.a. ved yderligere udbredelse af det teknisk avancerede sensornetværk til myndigheder og virksomheder.
- Etablering af et døgnbemandet nationalt cybersituationscenter i Center for Cybersikkerhed, der skal medvirke til at skabe bedre overblik over truslerne.
- En væsentlig styrkelse af kapaciteten til at yde en forebyggende og rådgivende indsats i forhold til bl.a. samfundsvigtige offentlige institutioner og virksomheder, hvilket bl.a. skal ses i sammenhæng med den kommende nationale strategi for cyber- og informationssikkerhed.
- En udbygning af kapaciteter i Forsvarets Efterretningstjeneste i relation til forhold i udlandet af betydning for Danmarks og danske interesser, herunder også i forhold til påvirkningsoperationer.
- Deltagelse i "NATO Cooperative Cyber Defence Center of Excellence" i Tallinn, ligesom Danmark vil støtte "European Centre of Excellence for countering hybrid threats" i Helsinki.
- 10 mio. kr. i perioden til forskning og uddannelse i cybersikkerhed, som Center for Cybersikkerhed administrerer i samarbejde med relevante forskningsinstitutioner.

De konkrete tiltag til styrkelse af Danmarks beskyttelse mod cybertrusler vil ske med respekt for retssikkerheden og den personlige frihed.

Partierne er enige om, at ovenstående er vigtige skridt til at styrke robustheden af det danske samfunds forsvar mod cyberangreb, men der er tale om et område i hastig udvikling, hvor der kan opstå behov for yderligere tiltag. Danmark vil ikke tøve med at gøre mere i løbet af forligsperioden, hvis det bliver nødvendigt. Derfor afsættes en reserve på 500 mio. kr. over forligsperioden til yderligere initiativer, herunder forskning og uddannelse.

I alt afsættes ca. 1,4 mia. kr. til cyberområdet.

Et relevant forsvar i Arktis

Kongeriget Danmark er centralt placeret i og dækker en væsentlig del af Arktis. Udviklingen i Arktis – herunder særligt i Grønland og på Færøerne – er selvsagt af afgørende betydning for Danmark.

Forsvaret har en lang tradition for at operere i Arktis. Forsvarets tilstedeværelse og opgaveløsning bygger på et tæt forhold til befolkning og de lokale myndigheder både i Grønland og på Færøerne. Det er vigtigt for Forsvarsministeriets fremtidige opgaveløsning i Arktis at styrke og udvikle dette forhold.

Der sker i disse år store forandringer i Arktis. Klimaforandringerne bevirker en øget geografisk tilgængelighed, hvilket bl.a. resulterer i voksende opmærksomhed på udvinding af naturressourcer samt større kommerciel og videnskabelig aktivitet. Der er også en øget militær aktivitet i området.

Disse forhold betyder, at Arktis' geopolitiske betydning i de kommende år vil blive stadig mere markant.

Selvom klimaforandringer og den øgede aktivitet i området nødvendiggør øget tilstedeværelse og overvågning, er det samtidig en prioritet at fastholde Arktis som et lavspændingsområde.

I samarbejde med Grønland og Færøerne styrkes indsatsen i Arktis som følger:

- Arktis-aftalen fra december 2016, der styrker overvågning, kommando, kontrol og kommunikation samt operative indsatser i Arktis, videreføres. Hvis der opstår behov for nye initiativer, kan der omprioriteres inden for aftalens ramme. Der er afsat 120 mio. kr. årligt, i alt 720 mio. kr. i perioden, på Forsvarsministeriets bevilling. Herudover afsættes der i perioden i alt 235 mio. kr. til nedenstående yderligere initiativer.
- Der afsættes midler til oprydning efter tidligere amerikansk militær tilstedeværelse i Grønland.
- Der investeres i materiel til forureningsbekæmpelse i farvandene omkring Grønland.
- Etablering af en beredskabsuddannelse i Grønland, der samtænker igangværende projekter såsom Grønlandsvogterne og etablering af beredskab med hovedvægt på civile kompetencer.
- Værnepligtsafprøvning for frivillige gennemføres i Grønland.
- Der ydes støtte til grønlandske værnepligtiges hjemrejser.
- Der etableres yderligere folkeskolepraktikpladser ved Forsvarets enheder.
- Forsvaret vil ved en eventuel udvidelse af Istjenestens operative område bidrage til iskortlægningen af området nord for 62 grader nord.

- Der ydes et bidrag til ny landkortlægning af Grønland.
- Forsvarsministeriet finansierer driften af radiatorummet (bemanning af lyttevagten) ved den maritime nødradio i Grønland.

Forskning og indkøb

Partierne er enige om, at Forsvarsministeriet skal lægge vægt på virksomheders samfundsansvar (CSR - Corporate Social Responsibility) i kommende indkøb.

Forskning stimulerer den offentlige debat, skaber grobund for politiske drøftelser og højner Forsvarets faglige niveau. Derfor ønsker partierne en styrket indsats på forskningsområdet.

Forsvarets samarbejde med industrien om forskning og udvikling styrkes bl.a. med henblik på at fastholde dansk forsvarsindustri som en attraktiv partner for andre landes forsvarsindustrier. Der tilføres yderligere midler til puljen til medfinansieringsprojekter ved Forsvarsministeriets Materiel og Indkøbsstyrelse. En del af puljen øremærkes til forskning i cyberrelaterede emner. Den militærteknologiske forskning styrkes yderligere i forligsperioden ved at etablere en ordning med relevante forskningsinstitutioner. Der afsættes 50 mio. kr. i perioden hertil.

På droneområdet vil Forsvaret styrke mulighederne for at understøtte industrien i Danmark. Derfor vil Forsvaret i forligsperioden etablere tilstedeværelse ved UAS Denmarks testcenter, herunder udveksle erfaringer og deltage med en repræsentant i UAS Denmarks kommende Advisory Board, samt i relevant omfang nyttiggøre den kapacitet, som UAS Denmark stiller til rådighed.

Forsvarets ordninger med Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS) og Center for Militære Studier (CMS) videreføres, idet partierne ønsker en øget forskningsindsats i forhold omkring Østersøen og Baltikum samt i cyberrelaterede emner.

Partierne ønsker øget fokus på de folkeretlige udfordringer forbundet med bl.a. deltagelse i internationale operationer, cyber, droner og højteknologiske og elektroniske kampmidler. Forsvarsministeriet bevilger yderligere 15 mio. kr. i perioden til Center for Militære Studier, målrettet tilkøb af ekspertise på området baseret på udbud og kriterier om faglig excellence i en åben proces.

Herudover fortsættes forskning på veteranområdet og forskning på Beredskabsstyrelsens område.

Forsvarsministeriet yder et årligt tilskud på 250.000 kr. til Atlantsammenslutningen til gennemførelse af konkrete projekter og et årligt tilskud på 1 mio. kr. til Det Udenrigspolitiske Selskab til gennemførelse af konkrete projekter. Der afsættes i alt 7,5 mio. kr. hertil i perioden.

Budgetanalyser m.v.

Forsvaret har netop gennemført budgetanalyser, der identificerede effektiviseringsforslag med mulige provenuer på 991 mio. kr. årligt fuldt indfaset, hvilket samlet set vil give et mere effektivt og mindre ledelsestungt forsvar. Hertil kommer andre mindre tiltag, således at der opnås et samlet provenu på ca. 1 mia. kr., når budgetanalyserne er implementeret.

Partierne er enige om, at tiltagene i bilag 2 skal implementeres, og at provenuet skal bruges til at finansiere politiske beslutninger fra forligsperioden 2013-2017, bl.a. anskaffelse af nye kampfly, styrkelse af Forsvarets Efterretningstjenestes indsats mod terror og stigende udgifter til erstatninger vedr. post-traumatisk stress (PTSD).

Partierne bemærker, at budgetanalyserne ikke er et implementeringsgrundlag. Det er forsvarsministeren og forsvarschefen, der tilrettelægger Forsvarets virke og nærmere organisering, og der vil efterfølgende skulle udarbejdes konkrete implementeringsgrundlag, hvor der vil kunne forventes afvigelser i forhold til indholdet af de enkelte budgetanalyser inden for rammen af de principper, der fremgår af afsnittet vedr. Forsvarsministeriets etableringer.

Partierne noterer sig, at implementeringen af tiltagene vil medføre en større omlægning og ressourceoptimering af organisation og processer i Forsvarsministeriets koncern, herunder at der flyttes arbejdspladser. Det vil bl.a. indebære, at visse delopgaver i Forsvaret vil skulle gennemføres anderledes og med anvendelse af færre ressourcer end hidtil.

Partierne bemærker, at Hærens regimenter bevares som stærke identitetsbærende institutioner i den nye organisering af Forsvaret. Ånden i Forsvaret skal der værnes om. Forsvarets stærke kultur og traditioner skal bæres videre.

Den samlede økonomi, inkl. provenu fra budgetanalyser og det substantielle løft, fremgår af bilag 1.

I budgetanalyserne er det derudover foreslået, at der bør iværksættes analyser af kapaciteterne rednings- og troppetransporthelikoptere (EH101) og panserinfanteri (infanterikampkøretøj CV90). Analyserne skal afdække, hvorvidt der er mulighed for omkostningsoptimering af kapaciteterne. Såfremt dette ikke er tilfældet i tilstrækkeligt omfang, skal det undersøges, hvorvidt opgaveløsningen helt eller delvist bør sikres på anden vis. Partierne er enige om at igangsætte yderligere analyser af disse kapaciteter.

Partierne er desuden enige om, at der i den kommende forligsperiode gennemføres yderligere effektiviseringer på Forsvarsministeriets område. Der tages i 2019 stilling til yderligere analyser af effektiviseringsmuligheder samt tilhørende konkrete måltal. De nye effektiviseringer kan implementeres fra og med 2021, idet provenu herfra – som udgangspunkt – anvendes til styrkelse inden for Forsvarsministeriets område.

Personel

Forsvaret skal bidrage til at højne medarbejdernes kompetenceniveau gennem løbende uddannelse og kompetenceudvikling. Dette er med til fortsat at sikre, at Forsvaret er en meningsfuld og attraktiv arbejdsplads.

Forsvarets uddannelser sikrer, at militært personel kan løse operative opgaver. Forsvarets opgaveportefølje spænder bredt, og en høj kvalitet i opgaveløsningen forudsætter uddannelsesmæssig fokus på både de militærfaglige kompetencer og medarbejdernes generelle kompetenceniveau.

Delelærlinge

Mulighederne for at indlede et samarbejde med relevante parter om delelærlinge undersøges med henblik på at skabe flere lærepladser på udvalgte områder til de unge og udbygge samarbejdet med det lokale erhvervsliv. Den konkrete model skal sikre, at lærlingene får opbygget en fast tilknytning til Forsvaret.

Muligheder for erhvervsuddannelse

Forsvaret bør, hvor det er muligt og relevant, søge at tilnærme de militære uddannelser til det civile uddannelsessystem for bl.a. at understøtte medarbejdernes mulighed for videre ansættelse og uddannelse i og uden for Forsvaret.

Der gennemføres et analysearbejde, som skal kortlægge muligheder for i rammen af erhvervsuddannelsessystemet at etablere en erhvervsuddannelse for konstabler med særligt fokus på konstabler i Hæren. Arbejdet afsluttes og præsenteres for forligskredsen inden udgangen af 2018. Såfremt resultatet af analysearbejdet giver grundlag for at se på ændringer i løn- og ansættelsesvilkår, forhandles dette mellem de forhandlingsberettigede parter.

Danmark tager hånd om sine veteraner

Danske kvinder og mænd i Forsvaret gør en uvurderlig indsats for Danmark og det internationale samfund. De gør tjeneste for Danmark - oftest langt væk fra familie og venner og under farlige vilkår. Partierne er enige om, at de eksisterende initiativer på veteranområdet videreføres i forligsperioden og vil i tilknytning hertil fokusere på følgende elementer:

- Der etableres fremadrettet ligestilling i relation til aktstykke 425 og 426 for veteraner, der er kommet til skade før 14. august 1996, så de kompenseres fra og med 1. januar 2018, hvilket kræver lovændring eller aktstykke.
- Den eksisterende indsats på veteranområdet, der gennemføres før, under og efter udsendelse, sker med afsæt i en systematisk og videnskabelig opfølgning på Forsvarets erfaringer og forskning.
- Forskning i regi af Veterancentret prioriteres, så udvikling af veteranindsatsen fortsat kan ske på et kvalificeret grundlag.
- Udvælgelsen af Forsvarets udsendte styrkes med skærpet opmærksomhed på psykisk parathed, og der afsættes midler til forskning.
- Den samlede veteranindsats evalueres med henblik på at fokusere kræfterne på de områder, der gør en forskel.

Der afsættes ca. 1,8 mia. kr. hertil i perioden, hvoraf ca. 1,65 mia. finansieres via tidligere beslutninger vedr. udmøntning af satspuljen for 2017 og 2018.

Forsvarsministeriets etableringer

Partierne er enige om, at Forsvarsministeriets nuværende etableringer bevares og anvendes bedst muligt ud fra bl.a. operative hensyn og hensyn til en effektiv drift. Det indebærer bl.a. interne rokeringer af enheder, idet det dog tilstræbes at minimere mængden af flytninger. Partierne noterer sig i den forbindelse planen for flytninger, der fremgår af bilag 3.

Først når de endelige implementeringsplaner udarbejdes, kan der mere detaljeret redegøres for væsentlige geografiske effekter af implementeringen af den politiske aftale. Implementeringsplanen vil være baseret på følgende principper:

- Ingen garnisoner nedlægges.
- Antallet af flytninger begrænses.
- Der opnås en bedre regional balance.
- Der sikres en faglig samhörighed.

Væsentlige ændringer i anvendelse af etablissementer eller flytninger af større enheder og/eller myndigheder kræver forligskredsen godkendelse.

Forbeholdet som fremgår af Aftale på forsvarsområdet 2013-2017 vedr. større investeringer på Flådestation Korsør ophæves.

Partierne er enige om udflytning af Søværnets enheder fra Nyholm og frasalg af dele af Nyholm. Det indebærer, at:

- Søopmålingen flyttes til Frederikshavn.
- Center for Dykning flyttes til Korsør.
- Center for Sømilitær Teknik flyttes til Korsør.
- Søværnets Officersskole flyttes til Svanemøllens Kaserne.

Partierne er enige om, at de historiske bygninger og monumenter på Nyholm bevares.

Der vil blive udarbejdet en helhedsplan for de dele af Nyholm, der bevares. Helhedsplanen forelægges forligskredsen.

BILAG 1 SAMLET ØKONOMI

Tabel 1. Nye initiativer

Mio. kr., 2018-prisniveau	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Initiativer i nyt forlig						
- Brigade	96	64	545	493	898	2.265
- Områdeluft forsvar og strike	105	50	115	83	9	329
- Anti-ubådskrigsførelse	-	2	3	5	327	258
- Styrkelse af C130 transportfly	-	-	-	15	32	33
- Minelægningskompetence	1	1	1	1	1	1
- Ramme til internationale operationer	-	50	100	100	200	250
- Freds- og stabiliseringsfonden	2	4	8	16	32	66
- Støtte til politiet	179	270	239	223	223	223
- Let infanteribataljon	-	31	217	251	240	302
- Styrkelse af specialoperationsområdet	5	49	76	46	61	48
- Totalforsvarsstyrke, værnepligt og hjemmeværn mv.	21	78	130	164	208	188
- Det statslige redningsberedskab	5	5	25	42	42	37
- Cyberområdet og IT sikkerhed	31	67	122	217	367	567
- Arktis	19	30	50	60	40	40
- Medarbejdere og veteraner	24	26	23	95	95	95
- Logistik, depot, forskning, folkeoplysning mv.	12	24	47	91	97	100
Samlede initiativer	500	750	1.700	1.900	2.871	4.800

Tabel 2. Råderum

Mio. kr., 2018-prisniveau	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Det substantielle løft	800	800	1.700	1.900	2.800	4.800
Provenu fra budgetanalyser	45	376	556	702	940	991
Satspulje PTSD-erstatninger	125	125	125	125	125	125
Forsvarsministeriets interne effektiviseringer og udskydelser/fremrykninger	144	145	102	60	-102	-224
Tidl. besluttede udgifter	-614	-697	-783	-887	-892	-892
Råderum i nyt forlig	500	750	1.700	1.900	2.871	4.800

BILAG 2 BUDGETANALYSER

Der vil blive gennemført følgende effektiviseringstiltag, der samlet vurderes at give et provenu på 991 mio. kr. årligt ved fuld indfasning i 2023.

Partierne bemærker, at budgetanalyserne ikke er et implementeringsgrundlag. Det er forsvarsministeren og forsvarschefen, der tilrettelægger Forsvarets virke og nærmere organisering, og der vil efterfølgende skulle udarbejdes detaljerede implementeringsgrundlag, hvor der vil kunne forventes afvigelser i forhold til indholdet af de enkelte budgetanalyser inden for rammen af de principper, der fremgår af afsnit vedr. Forsvarets etableringer i forligsteksten.

Tabel 1. Initiativer fra budgetanalyser

Mio. kr. ved fuld indfasning i 2023, 2018 prisniveau
Initiativ 1: Den nye organisering af Forsvarets udviklingsvirksomhed Der etableres en ny udviklings- og planlægningsstab med henblik på at fokusere og centralisere udviklingsvirksomheden på Værnsfælles Forsvarskommandos område.
Initiativ 2: Den nye organisering af Specialoperationskommandoen Stabs- og støttestrukturen tilpasses med henblik på en mere operativt fokuseret organisering (øget antal patruljer).
Initiativ 3: Den nye organisering af skoleområdet Mellemlederuddannelserne omlægges og sergentskolerne centraliseres og samles organisatorisk under Forsvarsakademiet mhp. at reducere det samlede ressourceforbrug på uddannelserne.
Initiativ 4: Den nye organisering af Hæren Hærstaben og Danske Division sammenlægges i Karup. Hærens underliggende niveauer (niveau III-myndigheder) omstruktureres mhp. at sikre størst muligt fokus på den operative opgaveløsning.
Initiativ 5: Den nye organisering af Søværnet. Marinestaben og Søværnets Taktiske Stab sammenlægges i Karup, idet dele af den nuværende taktiske stab dog forbliver i Korsør. De underliggende niveauer (niveau III-myndighederne) reorganiseres og sammenlægges.
Initiativ 6: Den nye organisering af Flyvevåbnet Flyverstaben og Flyvevåbnets Taktiske Stab sammenlægges i Karup. Air Force Training Centre nedlægges og uddannelserne samles under Forsvarsakademiet, og lægges ud på de operative wings eller udliciteres.
Initiativ 7: Optimering af funktionsniveauer i forbindelse med den nye organisering af Værnsfælles Forsvarskommando Der gennemføres en sækning af funktionsniveauerne for en række stillinger, så de ikke besættes af personel med højere rang end opgaveløsningen kræver. Desuden gennemføres en harmonisering af stillingsvurderinger, således at medarbejdere i ensartede stillinger aflønnes mere ensartet.
Initiativ 8: Modularisering af uddannelse og flytning af instruktører Seks konkrete uddannelser i Forsvaret af mere end 20 dages varighed modulopdeles. En del af uddannelserne afholdes fremadrettet lokalt ved enhederne frem for uddannelsesstedet.
Initiativ 9: Overflytning eller afhændelse af Forsvarets Biblioteks fysiske samling Forsvarets Biblioteks fysiske samling på Kastellet flyttes til Forsvarets Bibliotekscenter på Svanemøllen kaserne.
Initiativ 10: Sammenlægning af ESK 724 og ESK 722 Ledelse og administration i eskadrille 724 og 722 sammenlægges. Eskadrillerne har allerede til huse i samme bygning.
Initiativ 11: Effektivisering af støtte og administration i ATW Aalborg og HW Karup Støtte- og administrationsfunktioner i hhv. Air Transport Wing Aalborg og Helicopter Wing Karup effektiviseres bl.a. gennem begrænsning af interne opgaveoverlap.
Initiativ 12: Optimering af LESEK (ledelsessekretariatet i Værnsfælles Forsvarskommando)

Værnsfælles Forsvarskommandos ledelsessekretariat optimeres ved at sammenlægge presse- og kommunikationssektionerne samt centralisere presse- og informationsvirksomheden.
Initiativ 13: Reduceret omfang af dansk udstationeret personel Omfanget af dansk udstationeret personel reduceres med ca. 10 pct. på baggrund af en konkret afvejning af, hvor strategiske såvel som militærfaglige konsekvenser vil være mest begrænsede.
Initiativ 14: Optimering af processer for normering og forbrug De operative enheders materielforbrug optimeres gennem: 1) Målretning af mundering, 2) etablering af controlling på forbrug af materiel, 3) etablering af processer med fokus på nedbringelse af tab af materiel.
Initiativ 15: Optimering af vedligeholdelseskapacitet Vedligeholdelseskapaciteten (værkstedsområdet) optimeres gennem øget driftsordination mellem Forsvarets værkstedsniveauer og etablering af virtuelle vedligeholdelsescentre, der knyttes organisatorisk sammen.
Initiativ 16: Værnsfælles transportkapacitet Udgifter til civile leverandører på transportområdet reduceres gennem bedre udnyttelse af Forsvarets egen kapacitet på området.
Initiativ 17: Optimeret anvendelse af personalegrupper Indenfor vedligehold og flyveledelse skal der sikres en optimeret anvendelse af personalegrupper ved at opgaver, der ikke forudsætter militære kompetencer, løses af civile frem for militære medarbejdere.
Initiativ 18: Optimering af span of control på vedligeholdelsesområdet Antallet af medarbejdere med ledelsesansvar på vedligeholdelsesområdet reduceres ved at øge ledesspændet i en række lederstillinger.
Initiativ 19: Bedre planlægning af over-/merarbejde og bedre udnyttelse af minustimer Udbetalingen af over-/merarbejde i Forsvaret reduceres gennem bedre planlægning og udnyttelse af minustimer.
Initiativ 20: Samtænkning af operative behov og indkøbstekniske muligheder ved anskaffelser Processen for materielanskaffelser omstruktureres med henblik på tidligt i projektforløbet at opnå en højere grad af samtænkning af operative behov, indkøbstekniske muligheder og kommercielle hensyn.
Initiativ 21: Bedre kommercielle indkøb Der indhentes et potentiale i forbindelse med de kommercielle aftaler, der indgås med leverandører på materiel- og IT-området, samt i forbindelse med den efterfølgende opfølgning og leverandørstyring.
Initiativ 22: Kategoristyring Arbejdet med indkøb gennem kategoriprogrammer (gruppering af indkøbsvolumen/forbrug) fortsættes og udvides.
Initiativ 23: Hjemtagning af IT udviklingsopgaver Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse skal på udvalgte områder ansætte egne medarbejdere til at løse IT-udviklingsopgaver fremfor at benytte eksterne IT-ydelser.
Initiativ 24: Konsolidering og optimering af IT i koncernen Der iværksættes et koncernfælles projekt om yderligere konsolidering af IT i Forsvaret med henblik på at opnå effektivisering, øget operationel performance samt øget IT-sikkerhed.
Initiativ 25: Tilpasning af Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelses organisation Der gennemføres en optimering af organisationsstrukturen i Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse.
Initiativ 26: Optimering af forsyningsområdet Der iværksættes en række mindre optimeringstiltag på forsyningsområdet, bl.a. organisatoriske tilpasninger og sammenlægning af Flyvevåbnets selvstændige lagre med de øvrige lagre i regi af Forsvarets Forsyning, Depot og Distribution.
Initiativ 27: Reduceret brug af Kammeradvokaten Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse skal på udvalgte områder hjemtage opgaver fra Kammeradvokaten og løse dem med interne ressourcer.
Initiativ 28: Udbygning og optimering af køretøjspuljekoncepter Det eksisterende køretøjspuljekoncept, hvor Forsvarets køretøjer centraliseres i fælles puljer, optimeres og udvides.
Initiativ 29: Centralisering af indkøb på øvrig drift Der oprettes en koncernfælles indkøbsfunktion i Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse for at opnå bedre indkøbspriser samt øget standardisering af produkter og ydelser.
Initiativ 30: Insourcing af gentagne konsulenter

Der ansættes fastansatte medarbejdere i Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse til at løse konkrete opgaver, der på nuværende tidspunkt varetages af eksterne konsulenter.
Initiativ 31: Øget anvendelse af VTC (dagsrejser) Antallet af dagsrejser reduceres med 15-30 pct. i forhold til det nuværende niveau ved at afholde flere møder via videokonferencer.
Initiativ 32: Optimeret planlægning og reduktion af seminarer (2-dages rejser) Antallet af seminarer, herunder kontorseminarer, som foretages over to dage, reduceres.
Initiativ 33: Øget anvendelse af egne etablissementer 30-70 pct. af koncernens årlige hotelovernatninger konverteres til overnatninger på koncernens egne etablissementer.
Initiativ 34: Efterspørgselsstyring af kontorartikler Forbruget af kontorartikler mindskes gennem en begrænsning i sortiment og tilgængelighed.
Initiativ 35: Etablering af public service kanaler på etablissementerne TV-abonnementer på egne værelser ved etablissementerne opsiges, hvorved der udelukkende stilles public service kanaler til rådighed på værelserne.
Initiativ 36: Reduktion i aktiverede SIM-kort på lager Antallet af aktive SIM-kort på lager reduceres.
Initiativ 37: Reduktion af kursuslængder og antal deltagere Obligatoriske administrationskurser reduceres i længde, brug af digitale læringsmidler øges og omfang af læringsmål reduceres eventuelt.
Initiativ 38: Administrative fællesskaber Der etableres administrative fællesskaber med henblik på at opnå stordriftsfordele, øget grad af faglig specialisering, bedre muligheder for digital understøttelse og øget driftssikkerhed.
Initiativ 39: Koncernfælles kursusadministration Der etableres en centraliseret kursusadministration i Forsvaret med henblik på at opnå stordriftsfordele.

BILAG 3 FORLIGETS STØRRE GEOGRAFISKE KONSEKVENSER

Forsvarsministeren og forsvarschefen tilrettelægger Forsvarets virke og nærmere organisering inden for den ramme forliget og de fire overordnede principper fremhævet i afsnittet om Forsvarets etableringer (side 16), udstikker.

Hæren

Hæren organiseres med udgangspunkt i to brigader samt en række regimente. Følgende større ændringer forventes:

- Hærstaben og Danske Division sammenlægges i Karup.
- Stab ved 1. Brigade med stabskompani flyttes til Holstebro.
- En let infanteribataljon opbygges i Haderslev.
- Dele af 1. Hovedkvartersbataljon flyttes til Fredericia.
- En efterretningsbataljon (ISR-bataljon) etableres byggende på eksisterende kapaciteter i Varde.
- En ildstøtteafdeling tilføres et ekstra kanonbatteri og opbygges med udgangspunkt i den nuværende kapacitet i Oksbøl, hvor det nyetablerede luftværn ligeledes placeres.
- Der etableres yderligere en kampvognseskadron i Holstebro.
- Opklaringsbataljonen på Bornholm tilføres yderligere en opklaringseskadron.
- Garnisonerne i Skive, Aalborg og Fredericia tilføres føringsstøttekapaciteter til brigadens enheder i respektive garnisoner.
- Værnepligtige fordeles, så de understøtter opbygning af Hærens kapaciteter.
- Nyt værnsfælles Unmanned Aerial Vehicle System (droner) placeres i Aalborg.

Søværnet

Søværnet organiseres i tre eskadrer; 1., 2. og 3. Eskadre. Følgende større ændringer forventes:

- Marinestaben og Søværnets Taktiske Stab sammenlægges i Karup, idet dele af den nuværende taktiske stab dog forbliver i Korsør.
- Staben til 3. Eskadre med fokus på nationale opgaver placeres i Frederikshavn. De tilhørende enheder er fordelt i bl.a. Frederikshavn og Korsør.
- Fra Nyholm flyttes søopmålingen til Frederikshavn, Center for Dykning og Søværnets Center for Sømilitær Teknik til Korsør samt Søværnets Officersskole til Svanemøllens Kaserne.

Flyvevåbenet

På Flyvevåbnets område forventes følgende større ændringer:

- Flyverstaben og Flyvevåbnets Taktiske Stab sammenlægges i Karup.
- Air Force Training Centre nedlægges, og uddannelserne samles under Forsvarsakademiet, lægges ud på de operative wings eller udliciteres.
- National Air Operations Centre (NAOC) og Special Operations Air Task Group (SOATG) opbygges i Karup.
- Operations Support Wing oprettes i Karup.

Specialoperationskommandoen

Specialoperationsstyrkerne reorganiseres med etablering af en Composit Special Operations Component Command (C-SOCC). Dertil øges antallet af patruljer ved både Jægerkorpset i Aalborg og Frømandskorpset i Kongsøre.

Estimat af nettoeffekt som følge af forliget i 2024

AV samlet for koncern	
Reduktioner	ca. -870
Substantielt løft	ca. 1560
I alt	ca. 690

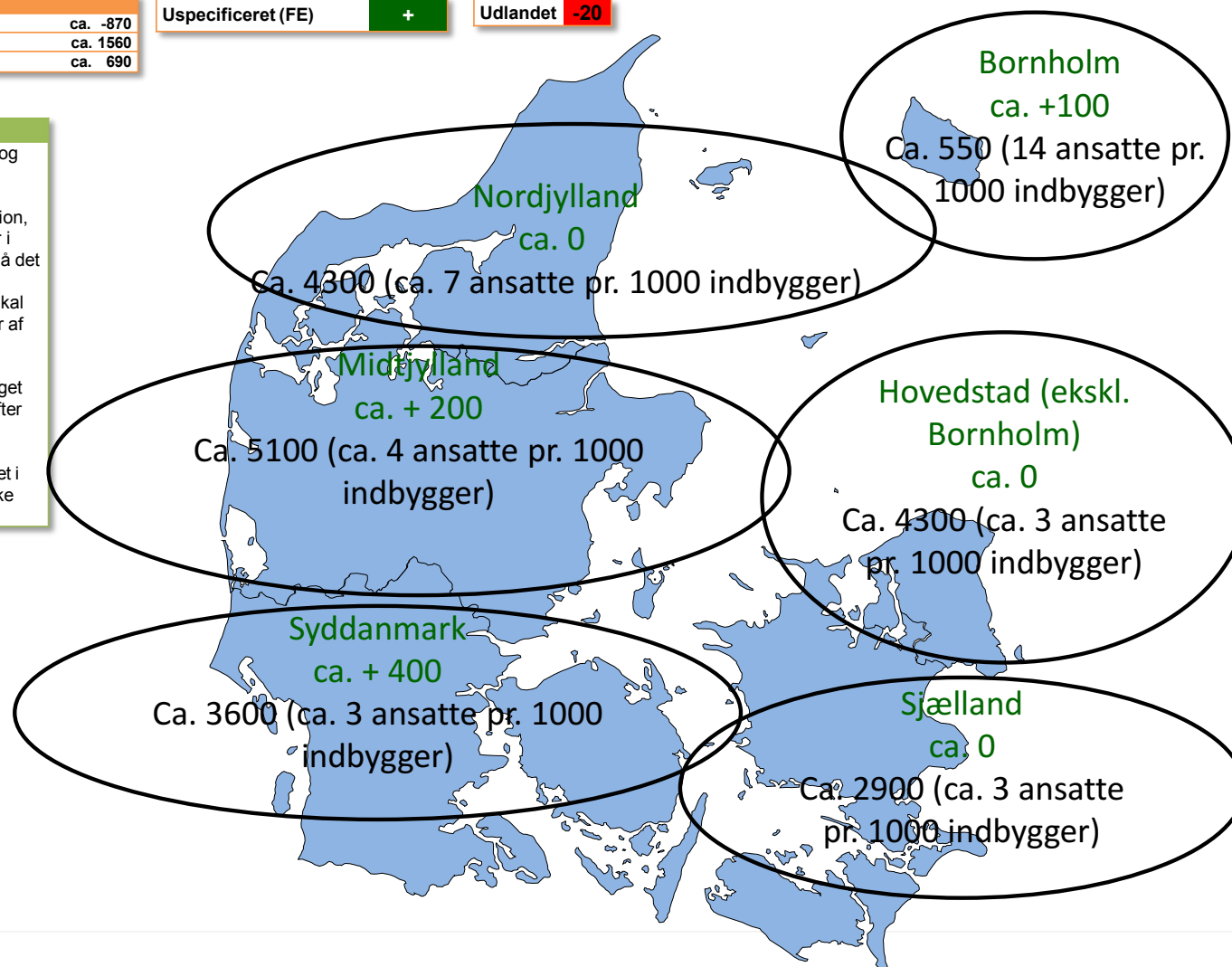
Uspecificeret (FE)

+

Udlandet -20

Bemærkninger

- Opgørelsen er baseret på skøn og konsolideres med en implementeringsplan
- Opgørelsen er en sum af reduktion, tilførsel og flytninger af personer i arbejde (estimerede årsværk) på det enkelte tjenestested.
- Antallet af personer, der fysisk skal flyttes eller afskediges afhænger af konkret implementering.
- Der vil være enkelte enheder i forliget, som først er fuldt opbygget med alle nødvendige årsværk efter 2023.
- Der skal reduceres op mod 100 stillinger som følge af IT-projektet i budgetanalyserne. Disse kan ikke placeres geografisk pt.

BILAG 5

Forsvarsforligspartierne er enige om, at de vil stemme for lovforslag om ændring af almenboligloven, der udmønter aftalen med realkreditsektoren om en ny lånemodell for finansiering af den almene boligsektor. Provenuet for den nye finansieringsmodell tilfalder det finanspolitiske råderum.

Nuværende model med 6 måneder og indkaldelse hver anden måned

[illegible]

Forslag til overgang til 9 måneders uddannelse, med virkning fra den 1. maj 2013

2013

Overgang fra den nuværende model med 690 værnepligtige uden forskudtjeneste til 420 værnepligtige og forskudt tjeneste

Beredskabs	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
Nordjylland	23	22	22	22	22	22	22	16	22	22	22	22	259
	23	23	23	22	22	22	22	22	22	16	16	22	255
	23	23	23	23	23	22	22	22	22	22	22	22	269
Midtjylland	23	22	22	22	22	22	22	20	16	16	22	22	251
	23	23	23	16	22	22	22	22	22	22	22	22	261
	23	23	23	23	23	16	16	22	22	22	22	22	257
Syddjylland	23	22	22	22	22	22	22	16	22	22	22	22	259
	23	23	23	22	22	22	22	22	22	16	16	22	255
	23	23	23	23	23	22	22	22	22	22	22	22	269
Sjælland	23	22	22	22	22	22	22	20	16	16	22	22	251
	23	23	23	16	22	22	22	22	22	22	22	22	261
	23	23	23	23	23	16	16	22	22	22	22	22	257
Bornholm	23	17	17	17	17	17	17	16	17	17	17	17	209
	23	23	23	17	17	17	17	17	17	16	16	17	220
	23	23	23	23	23	17	17	17	17	17	17	17	234
I ALT	345	335	335	313	325	303	303	298	303	290	302	315	3767
I BEREDSKA	345	230	335	254	281	244	305	251	244	295	261	254	3299
NYINDKALD	0	105	0	61	44	61	0	44	61	0	44	61	481
HJÆLPER	115	115	105	105	61	105	105	61	44	105	61	44	1026
SELVSTÆND	115	0	115	0	44	0	61	44	61	0	44	61	545
SPECIALIST	115	115	115	115	115	105	105	61	105	105	105	149	1310
Højniveau	230	115	230	115	159	105	166	105	166	105	149	210	1855
Forlæng	0	0	0	32	0	32	32	88	32	80	48	0	344
Højniveau	0	115	230	147	159	137	198	193	198	185	197	210	1969

2014

Overgang fra den nuværende model med 690 værnepligtige uden forskudttjeneste til 420 værnepligtige og forskudt tjeneste

Beredskabs	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
Nordjylland	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	264
	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	264
	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	264
Midtjylland	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	264
	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	264
	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	264
Sydjylland	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	264
	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	264
	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	264
Sjælland	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	264
	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	264
	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	264
Bornholm	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	204
	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	204
	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	204
I ALT	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	315	3780
I BEREDSKA	315	293	276	315	293	276	315	293	276	315	293	276	3536

[illegible]

Forebyggelse af ulykker blandt værnepligtige

Observationer og anbefalinger ved Beredskabsstyrelsen

Forsvarsministeriets Center for Arbejdsmiljø
Marts 2021

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	2
1 Baggrund og afgrænsning.....	3
2 anbefalinger	3
3 Observationer, feltstudie ved BRSNJ	4
3.1 Instruktioner	5
3.2 Løft og bæring	5
3.3 Opvarmning og udstrækning	6
3.4 Tekniske hjælpemidler	6
3.5 Adgangsforhold og underlag.....	6
3.6 Varmepåvirkning	7
3.7 Forebyggelse af ulykkeshændelser	7
3.8 Værnemidler	7
3.9 Andre opmærksomhedspunkter	8
4 Tiltag og bemærkninger fra BRS	8
5 Dataanalyse af skadesindberetninger BRS	8
5.1 SKADESSTATISTIKKER.....	8
5.2 Hændelsesbeskrivelser	9
6 Konklusion.....	10

1 BAGGRUND OG AFGRÆNSNING

I Arbejdsmiljøregnskabet for 2017 bliver ulykker for værnepligtige for første gang opgjort særskilt. Arbejdsmiljøregnskaberne for 2017 og 2018 viser, at ulykkesincidensen blandt værnepligtige er væsentligt højere end for alle øvrige personalegrupper.

Forsvaret har både et socialt ansvar og et almindeligt arbejdsgiveransvar, for at de VPL ikke kommer til skade i tjenesten. De værnepligtige er desuden en af Forsvarsministeriets væsentligste målgrupper for rekruttering. Den høje ulykkesincidens indikerer, at der kan være risici og udfordringer i de værnepligtiges fysiske arbejdsmiljø, der ikke i tilstrækkelig grad er forebygget.

På den baggrund har Forsvarsministeriets Personalestyrelse (FPS), efter foranledning af koncernledelsen og Forsvarsministeriets Hovedsamarbejdsudvalg (FMN HSU), i samarbejde med Forsvaret og Beredskabsstyrelsen (BRS) iværksat et projekt, der har til formål at støtte de uddannende enheders arbejde med at forebygge arbejdsulykker blandt værnepligtige.

Der er i foråret 2019 gennemført desk-study af ulykkesdata, og feltstudier på tre uddannelsesenheder i Hæren med fokus på de identificerede problemområder. Feltstudierne er fortsat i efteråret i Søværnet, Flyvevåbnet og i endnu en Hærenhed.

Denne rapport beskriver den del af projektet der vedrører Beredskabsstyrelsen, som Forsvarsministeriets Center for Arbejdsmiljø (FCA) har gennemført i 2020. Der er gennemført desk-study af ulykkesdata for hele BRS og feltstudier på et af Beredskabsstyrelsens centre, Beredskabscenter Nordjylland (BRSNJ), med fokus på de identificerede problemområder. Feltstudiet afdækker således ikke hele BRS i dybden, men giver indtryk af aktiviteterne og de arbejdsmiljømæssige udfordringer, som observationerne har afdækket. Formål
Formålet med projektet er, at Forsvarsministeriets Personalestyrelse (FPS) i samarbejde med Forsvarskommandoen (FKO) og Beredskabsstyrelsen (BRS) understøtter enhedernes arbejde med at reducere ulykkesincidensen og forebygge ulykker blandt værnepligtige.

Slutmålet er, gennem forbedrede ulykkesregistreringer og en dyberegående viden om de ulykkesrisici, der afdækkes, at projektet kan bidrage til at skabe et forbedret vidensgrundlag og anbefalinger til, hvordan Hæren, Flyvevåbnet, Søværnet og Beredskabsstyrelsen kan udvikle arbejdet med ulykkesforebyggelse, så Forsvaret og BRS reducerer antallet af ulykker blandt værnepligtige.

Projektforløb ved BRS, efteråret 2020 har omfattet:

- Dataindsamling vedr. BRS ulykkesanmeldelser i Forsvarsministeriets Arbejdsmiljødatabase (FAD)
- Feltstudier ved BRSNJ i Thisted
- Mødeaktivitet med udvalgte myndigheder/styrelser

Feltstudiet danner grundlag for anbefalinger og inspiration til BRS tjenestesteders arbejde med forebyggelse og forbedrende tiltag.

2 ANBEFALINGER

FCA har følgende anbefalinger til øget fokus på ulykkesforebyggelse under værnepligten.

- Fokus på fysisk opvarmning forud for fysisk krævende aktiviteter. Særligt ved rearbejde, men kan også være relevant ved andre aktiviteter.

- Opmærksomhed på korrektion af manuel håndtering ved øvelses- og uddannelsesaktiviteter. Særligt håndtering af tunge redskaber, redskaber med motor (f.eks. fx luftmejsel, rundsav) og ved håndtering med stor kraftudfoldelse (f.eks. mukkert).
- Opmærksomhed på ulykkesrisici i form af tilsyn med uddannelsesaktiviteterne som f.eks.
 - o risiko for nedstyrtning ved arbejde i højden,
 - o snublefare ved færdsel på ujævnt eller ustabil underlag,
 - o arbejde med redskaber m.v. med henblik på relevant tilpasning af instruktion, og opmærksomhed på arbejdets udførelse og omgivelser.
- Løbende risikovurdering forud for aktiviteter (f.eks. som mini-APV der anvendes ved BRSNJ)
- Forebyggende tiltag på baggrund af analyse af nærved-hændelser og risikosituationer.
- Risikovurdering ved planlægning af uddannelsesaktiviteterne. Der skal være en passende balance mellem tilegnelse af de rette kompetencer og rutiner, så de værnepligtige kan udføre operativ tjeneste på hensigtsmæssig måde, samtidig med at de risikofyldte aktiviteter under uddannelsen begrænses i videst muligt omfang.
- Opmærksomhed på bemanning i forhold til antal deltagere og overblik
- Opmærksomhed på idrætsaktiviteter i og udenfor tjenesten
- Opmærksomhed på passende værnemidler f.eks. knæpuder

3 OBSERVATIONER, FELTSTUDIE VED BRSNJ

Feltstudiet er aftalt med arbejdsmiljøinspektør Christina Jersild Carstensen ved BRS og Lars Enevoldsen ved BRSNJ. Besøg med observationer af praksis er gennemført over en periode hen over sommeren og efteråret 2020.

FCA har samlet oplysninger fra observationer, samtaler med arbejdsmiljørepræsentanten og nogle af instruktørerne samt nogle få af de værnepligtige.

Under feltstudiet har FCA observeret følgende uddannelsesaktiviteter:

- Frigørelse
- Afstivning
- Gennembrydning
- Petrogenskæring
- Røgdykning
- Rebunderstøttet arbejde
- Lektion i redskabshåndtering ved afstivning
- Lektion i Løfte-Bære-Skubbe-Trække (LBTS)

Det generelle indtryk fra observationerne er, at BRSNJ er opmærksomme på at tage vare på de værnepligtige for at forebygge arbejdsskader og overbelastning.

Ved besøgene blev der kun observeret få konkrete situationer med ulykkesrisici. Det drejer sig om følgende:

- Mangelfuld sikring mod nedstyrtningsfare ved afstivning af bygninger
- Manglende knæbeskyttere ved gennembrydning
- Usikre adgangsforhold ved røgdykkerbanen i form af ujævnt underlag
- Ustabil underlag ved skæring med elektrisk håndholdt rundsav

Ved samtaler med arbejdsmiljørepræsentanten og nogle instruktører er FCA endvidere blevet orienteret om følgende udfordringer:

- Risiko for skoldningsskader ved øvelse i brandhus

- Idrætsskader ved fodbold o.lign. i fritiden

I forbindelse med gennemgang af beskrivelserne af hændelsesforløb ved de indberettede ulykkeshændelser, er det endvidere konstateret, at en del ulykker sker i forbindelse med håndtering af redskaber. Det fremgår, at det drejer sig om farligt værktøj, der håndteres i situationer, hvor vilkårene for arbejdet i sig selv er en vanskelig, f.eks. trange pladsforhold, forskellig underlag, tidspres, hensyn til andre personer, vejr og vind.

I det følgende beskrives nærmere de væsentligste forhold FCA har afdækket ved feltstudiet.

3.1 INSTRUKTIONER

Der er lektion i løfte- bære- trække - skubbeteknik (LBTS) i starten af værnepligten. LBTS instruktion var mest teorisk gennemgang i klasseværelset. Ved den praktiske afprøvning var der mindre tid end planlagt til rådighed. Samtidig var det en smule kaotisk pga. andre aktiviteter i garagen, hvor afprøvningen foregik i.

FCA observerede at instruktørerne var udfordret af det store antal værnepligtige så det var svært at have overblik over aktiviteterne, hjælpe og korrigere de værnepligtige ved udførelsen.

- 1 instruktør til en hel deling i en idrætslektion (LBTS)
- 2 instruktører til en hel deling i afstivning og/eller gennembrydning, hvor der arbejdes 3-4 steder på øvelsesområdet på samme tid.

FCA er blevet oplyst om, at lektioner er bemandede med instruktører, så de kan nå det faglige mål. Og ikke bemandede med instruktører så holdet kan blive overvåget og korrigeret.

Når et emne (gennembrydning, røgdykning o.a.) skal indlæres ved BRSNJ gennemgås emnet efter et bestemt mønster:

- Først en teoretisk gennemgang af udførelse, sikkerhedsmæssige aspekter etc..
- Derefter relevant afprøvning af redskaber, aktiviteter og/eller situationer som optakt til selve øvelsen.
- Ved øvelser kører de efter stop and go princip, hvor instruktøren stopper øvelsen og giver feedback og yderligere instruktion undervejs
- Derefter gennemfører de evt. uden stop, med evaluering efterfølgende.

FCA har indtryk af, at der er fokus på sikkerheden ved instruktionerne, dog mest i forhold til eventuelle personer der skal reddes.

FCA blev gjort opmærksom på, at ved røgdykning er én instruktør uddannet røgdykkerinstruktør. De øvrige instruktører der går med ind i brandhuset, er uddannet til røgdykkere. Røgdykkerinstruktøren gav udtryk for at det ville højne sikkerheden hvis alle instruktørerne var røgdykkerinstruktører, ligesom det har foregået tidligere. FCA kan ikke vurdere sikkerheden i forhold til instruktørens uddannelsesniveau og sikkerheden ved gennemførelsen.

3.2 LØFT OG BÆRING

Der er lektion i løfte- bæreteknik i starten af værnepligten. Se nærmere i 4.1 "Instruktioner"

Ved LBTS lektionen blev vist små instruktionsfilm af forskellige håndteringer af materiel på køretøjerne. Der findes et system hvor man kan scanne QR-koder i et hæfte. Der er dog problemer med flere af QR-koderne, så systemet blev ikke anvendt.

Der er ikke observeret særlig korrigerende i forhold til løfte- og bæreteknik under uddannelsesaktiviteterne.

Der blev observeret få uhensigtsmæssige løft, f.eks. værnepligtige der løftede lange træstolper alene, observeret ved øvelse med afstivning.

Under frigøring fra personbil blev der observeret godt samarbejde blandt de værnepligtige til personløft på spineboard. Dermed blev belastningen for den enkelte værnepligtige begrænset ved en håndtering, der ellers er ergonomisk udfordrende.

3.3 OPVARMNING OG UDSTRÆKNING

Ved de fleste aktiviteter blev der ikke observeret opvarmning eller udstrækning.

Ved rebarbejde blev der henvist til opvarmningsøvelser, der var hængt op på væggen, og der blev opfordret kraftigt til at bruge dem, eller tilsvarende aktiviteter, inden klatring. Nogle af de VPL udførte øvelser, en del gjorde ikke.

Adspurgte gav nogle værnepligtige udtryk for, at de der gennemførte opvarmning var selv motiverede, resten blev øjensynligt ikke motiveret til at gennemføre opvarmning.

3.4 TEKNISKE HJÆLPEMIDLER

Der er en del redskaber og tekniske hjælpemidler, der håndteres ved øvelse, uddannelse og operativ indsats.

De tekniske hjælpemidler bruges under udfordrende forhold, som en del af oplæringen i at komme til hjælp i vanskelige situationer.

Det er essentielt, at kunne håndtere redskaberne sikkert, samt at være opmærksom på sikkerheden i forhold til en selv og andre.

Et eksempel: Ved brug af kap- og geringssav blev der observeret grundig gennemgang, men der er lidt variationer i instruktionen, f.eks. om man må holde med en eller to hænder og placering af den anden hånd. Højden på personen har betydning for, hvordan den enkelte kan betjene saven, da det er afgørende for arbejdshøjden, og hvordan man kan nå knapper og håndtag.

Risici der ikke kan forhindres skal altid evalueres i forbindelse med planlægning og udførelse af opgaven, f.eks. i forhold til at opnå de nødvendige kompetencer uden unødige risici.

Eksempelvis kan man bestille kiler, stopklodser og samleplader (anvendes ved afstivning) hos FMI (i Næstved har de praktiseret at bestille et parti kiler o.lign.). Hvis de værnepligtige skal have kompetencer i at save kiler etc. i en skarp situation, skal de lære de nødvendige færdigheder for at udføre opgaven så sikkert som muligt. På den anden side skal de ikke anvende kap- og geringssaven mere end højst nødvendigt, da det er et farligt værktøj.

3.5 ADGANGSFORHOLD OG UNDERLAG

Der blev observeret at nogle værnepligtige stod på en plade der vippede, da de savede pladestykker ud til afstivning.

Ved øvelse i røgdykning blev der observeret ujævnt, skrånende underlag ved indgangen til røgdykkerbanen, med risiko for fald og snublen.

Underlaget skal være sikkert og stabilt for at nedsætte risikoen for uheld og skader. Hvis det er en del af øvelsen at lære at færdes på ustabil underlag eller i terræn, kan det måske være relevant, men ellers skal det ikke forekomme.

3.6 VARMEPÅVIRKNING

BRS har en særlig udfordring i forhold til skadesrisici fra varme omgivelser. Det var ikke indeholdt i FCA observationer, og FCA blev informeret om, at der løbende blev gjort tiltag til at forbedre forholdene så varmeskader hindres. Bl.a. ved valg af beklædning, værnemidler, tekniske foranstaltninger og materialer i øvelsesfaciliteter.

3.7 FOREBYGGELSE AF ULYKKESHÆNDELSER

Arbejdsmiljørepræsentanten og 3-4 andre foretager stikvise observationer af aktiviteterne for bl.a. de værnepligtige og indberetter via Safety Observer til sig selv og arbejdsmiljørepræsentanten. Observationerne bruges til drøftelser af mulige ændringer og forebyggende tiltag.

FCA har fået oplyst at BRSNJ følger op på ulykkeshændelser. Når en skade er anmeldt vurderes hændelsen af arbejdsmiljøkoordinatoren, som iværksætter en handlingsplan, hvis der er der er fundet grundlag for forebyggende tiltag. Ved arbejdsmiljøudvalgsmøderne gennemgås skadesindberetningerne mhp. forebyggende tiltag og overblik over om der er gentagne hændelser el.lign. som peger på mønstre der kalder på handling.

FCA har observeret, at der blev gennemgået en tjekliste vedr. udførelsen og sikkerheden, ved arbejde med reb og ved øvelse i gennembrydning.

FCA har fået oplyst at det er en procedure, som de værnepligtige selv udfylder, når de bliver stillet en opgave, de selv skal finde løsningen på (det er dog ikke alle lektioner/fag denne bliver brugt). Målet er at "tvinge" de værnepligtige til at tænke hele opgaven igennem, inden de starter, samt at give den pågældende instruktør en idé om hvilke ting, han/hun skal være opmærksom på ved opgaveløsning. Denne skabelon bliver i større grad også brugt af befalingsmændene i uddannelsesafdelingen som en del af forberedelsen af undervisning/øvelser.

FCA fik oplyst at BRSNJ løbende har arbejdet med forbedringer af arbejdsmiljøet for de værnepligtige, f.eks.

- nedbringelse af skoldningsskader,
- tekniske hjælpemidler, f.eks. ny batteridrevet klipper, der er langt mere håndterbare end den foregående klipper,
- minimering af udsættelse for sod
- BRSNJ var blevet opmærksom på at brug af handsker ved stor kap- og geringssav er en ulykkesrisiko, hvilket har medført at retningslinjerne for aktiviteten skal rettes til.

3.8 VÆRNEMIDLER

FCA blev bekendt med at knæpuder i dragterne blev slidt ved vask, og med tiden mister effekt.

Det er op til de VPL selv at kontrollere deres udstyr.

Knæpuder er vigtige i forhold til at kunne indtage knæliggende arbejdsstillinger, hvilket i nogle situationer giver den bedste udgangsstilling for at udføre opgaven i de bedst mulige stillinger for ryg og skuldre/arme. Jf. observationer ved gennembrydning.

3.9 ANDRE OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

Idrætsskader fylder en del i skadesstatistikken, især i forbindelse med holdsport.

FCA har fået oplyst at idræt i form af holdsport (fodbold, hockey o.lign.) ved BRSNJ forgår i de værnepligtiges fritid, det er ikke en del af uddannelsesplanen.

Ved forholdsvis mange skader er det nævnt, at skaden skete mens den tilskadekomne løb. Det er selvfølgelig nødvendigt i visse situationer, men man skal være opmærksom på, at det faktisk er en væsentlig risikofaktor.

4 TILTAG OG BEMÆRKNINGER FRA BRS

FCA har afrapporteret observationer og anbefalinger til

AMR:

Idé med at koderne sidder på bilen ved udstyret lyder faktisk som en ret god løsning

Forslag og ønsker til forbedringer fra mødedeltagerne

- ...

Tiltag:

- ...

5 DATAANALYSE AF SKADESINDBERETNINGER BRS

5.1 SKADESSTATISTIKKER

Skadesanmeldelserne ved BRS viser følgende mønstre / tendenser når vi trækker statistikker fra arbejdsmiljødatabasen:

Med hensyn til hvor på kroppen, de værnepligtige kommer til skade, viser det sig, at skader på underekstremiteterne er overrepræsenteret ved skader med fravær.

Ved skader med og uden fravær ses desuden en del skader på overekstremiteterne (skuldre, arm, hånd og fingre). Der ses mindre forekomst af skader på de fleste af kroppens resterende dele.

Med hensyn til hvilken type skader de værnepligtige pådrager sig er der størst forekomst af forstuvninger, forstrækninger og ledscred, derefter følger overfladiske skader (skrammer, blå mærker o.lign.).

Med hensyn til i hvilken forbindelse de værnepligtige kommer til skade ses at hovedparten af skaderne sker under uddannelse, derefter følger arbejde under øvelse, fysisk træning og arbejde under operativ indsættelse. Ved skader med fravær fylder uddannelse og fysisk træning ca. lige meget i statistikken.

Med hensyn til hvordan de værnepligtige kommer til skade repræsenterer fysisk overbelastning af kroppen langt den største forekomst.

Andre måder der er velrepræsenterede er vandret bevægelse, lodret bevægelse, ramt, stødt imod og klemmt/mast under eller mellem emner.
Lignende mønster kendetegner skader med fravær.

Varme- og skoldningsskader fylder relativt lidt i skadesindberetningerne. Det er dog et særligt opmærksomhedsområde ved BRS generelt.

5.2 HÆNDELSESBESKRIVELSER

FCA har ud over statistikker over skadesanmeldelser i arbejdsmiljødatabasen kigget ind i hændelsesbeskrivelserne i BRS skadesindberetninger, for at undersøge nærmere om det kunne vise nogle mønstre.

I det følgende beskriver FCA hvilke tendenser man kan se ud fra hændelsesbeskrivelserne.

Ved analyse af hændelsesbeskrivelserne ved skader med fravær i 2018 og 2019 sammenlagt, har FCA undersøgt hvilke faktorer, der typisk fremgår af disse beskrivelser

- Holdsport (7)
- løb (ved anden idræt, øvelser, test etc.) (9)
- fald giver skader (6)

Fysisk overbelastning af kroppen repræsenterer langt den største forekomst. Derfor har FCA analyseret disse ulykkers hændelsesbeskrivelser nærmere.

Her blev fundet flest beskrivelser med følgende faktorer (2018/2019):

- Rearbejde (3/6)
- tung løft / håndtering / bæring (11/6)
- idræt holdsport (fodbold, hockey, frisbee) (5/7)
- løb (ej holdsport – anden idræt, alarm, test etc.)(8/7)
- vrikke om / vride om/ træde forkert (4/9)

FCA har udvalgt de typiske hændelsessteder (i hvilken forbindelse de værnepligtige kommer til skade): Arbejde under operativ indsættelse, arbejde under øvelse, fysisk træning, uddannelse og øvrige. Ved analyse af disse ulykkers hændelsesbeskrivelser har FCA fundet følgende faktorer (2018/2019):

- Slag / ramt (25/20)
- Klemskade ekstremiteter (primært OE) (8/19)
- Løb (ej holdsport – anden idræt, alarm, test etc.) (18/17)
- Idræt holdsport (fodbold, hockey, frisbee) (10/13)
- Vrikke om, vride om, træde forkert (6/12)
- Terræn / ujævnt underlag (6/10)
- Redskabshåndtering (8/9)
- tunge løft/håndtering/bæring (14/8)
- reb (5/8)
- fald (18/8)

Det samlede billede giver et indtryk af at de værnepligtiges udfordringer er spredt bredt ud på de aktiviteter uddannelsen indeholder, og de er mest udsatte for overbelastninger og andre skader på lemmerne.

6 KONKLUSION

Arbejdsulykke statistikkerne viser, at skaderne primært sker på lemmerne ved idræt øvelser, uddannelser og til dels operativ indsættelse. De værnepligtige er især udsat for fysisk overbelastning.

Analyse af hændelsesforløbene viser at ulykkerne især sker i forbindelse med fald, afklemning, aktiviteter i løb, tung håndtering, håndtering af redskaber og overbelastning af kroppen.

BRSNJ arbejder forebyggende med skader for de værnepligtige, og forskellige tiltag har ført til forbedringer gennem årene.

Dette engagement er essentielt i forhold til at holde fokus på og forebygge ulykker, skadshændelser og risikosituationer.

På baggrund af skadesanmeldelser, observationer og øvrige oplysninger fra medarbejdere og værnepligtige gives der her nogle bud på, hvor der kan være svagheder i ulykkesforebyggelsen og tiltag, der kan styrke forebyggelsen.

Følgende områder kan med fordel styrkes, for at gøre forebyggelsen endnu mere effektiv:

- Fokus på fysisk opvarmning forud for fysisk krævende aktiviteter. Særligt ved rebarbejde, men kan også være relevant ved andre aktiviteter.
- Opmærksomhed på korrektion af manuel håndtering ved øvelses- og uddannelsesaktiviteter. Særligt håndtering af tunge redskaber, redskaber med motor (f.eks. fx luftmejsel, rundsav) og ved håndtering med stor kraftudfoldelse (f.eks. mukkert).
- Opmærksomhed på ulykkesrisici i form af tilsyn med uddannelsesaktiviteterne som f.eks.
 - o risiko for nedstyrtning ved arbejde i højden,
 - o snublefare ved færdsel på ujævnt eller ustabilt underlag,
 - o arbejde med redskaber m.v. med henblik på relevant tilpasning af instruktion, og opmærksomhed på arbejdets udførelse og omgivelser.
- Løbende risikovurdering forud for aktiviteter (f.eks. som mini-APV der anvendes ved BRSNJ)
- Forebyggende tiltag på baggrund af analyse af nærværd-hændelser og risikosituationer.
- Risikovurdering ved planlægning af uddannelsesaktiviteterne. Der skal være en passende balance mellem tilegnelse af de rette kompetencer og rutiner, så de værnepligtige kan udføre operativ tjeneste på hensigtsmæssig måde, samtidig med at de risikofyldte aktiviteter under uddannelsen begrænses i videst muligt omfang.
- Opmærksomhed på bemanning i forhold til antal deltagere og overblik
- Opmærksomhed på idrætsaktiviteter i og udenfor tjenesten
- Opmærksomhed på passende værnemidler f.eks. knæpuder

Ved BRS lægges der vægt på at de værnepligtige oplever udfordringerne ved aktiviteterne og lærer selvstændigt at korrigere egen og andres adfærd. Det kan være på bekostning af opmærksomhed på at passe på sig selv og på egen adfærd. Det er en balance, men FCA påpeger det vil øge sikkerheden når instruktørerne er konsekvent opmærksomme på fysiske belastninger, sikkerhed ved færden og håndtering og får korrigeret aktivt. Instruktørens engagement og opmærksomhed på VPL egen sikkerhed er afgørende for opbygningen af de værnepligtiges egen opmærksomhed og styrkelse af sikkerhedskulturen på det enkelte hold.

Ved arbejde med de unge mennesker skal instruktørerne være opmærksomme på, at de er rollemodeller. Derfor er instruktørernes aktive deltagelse i f.eks. opvarmning og opmærksomhed på egen adfærd vigtig.

FCA vil opfordre til dialog på tværs af Beredskabsstyrelsens organisation, for vidensdeling til effektiv imødegåelse af skader på de værnepligtige.

BILAG:

Skabelon til Mini-APV ved BRSNJ

Dataudtræk

Bekendtgørelse af beredskabsloven

Herved bekendtgøres beredskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 660 af 10. juni 2009, med de ændringer, der følger af lov nr. 514 af 26. maj 2014, § 1 i lov nr. 634 af 8. juni 2016 og lov nr. 1720 af 27. december 2016.

Kapitel 1

Indledende bestemmelser

§ 1. Redningsberedskabets opgave er at forebygge, begrænse og afhjælpe skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer, herunder terror- og krigshandlinger, eller overhængende fare herfor.

Stk. 2. Redningsberedskabet omfatter det statslige redningsberedskab, herunder det statslige regionale redningsberedskab, og det kommunale redningsberedskab.

§ 2. (Ophævet)

§ 3. Forsvarsministeren kan bestemme, at Beredskabsstyrelsen efter anmodning kan indsættes på Færøerne, i Grønland eller i udlandet i tilfælde af katastrofer, der medfører alvorlig skade på eller udgør en overhængende fare for personer, ejendom eller miljøet.

Stk. 2. Forsvarsministeren kan endvidere bestemme, at udenlandske redningstjenester kan indsættes i Danmark i tilfælde af katastrofer, der medfører alvorlig skade på eller udgør en overhængende fare for personer, ejendom eller miljøet.

Stk. 3. Beredskabsstyrelsen kan indgå aftale med statslige og regionale udenlandske redningstjenester i de grænsenære områder om ydelse af gensidig assistance i tilfælde af ulykker m.v.

Kapitel 2

Det statslige redningsberedskab

§ 4. Forsvarsministeren er øverste administrative myndighed for det statslige redningsberedskab.

Stk. 2. Forsvarsministeren fører tilsyn med det kommunale redningsberedskab. Forsvarsministeren kan bemyndige Beredskabsstyrelsen til at udøve tilsynet, herunder til at foretage prøvealarmering af redningsberedskabet. Forsvarsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

§ 5. Beredskabsstyrelsen leder det statslige redningsberedskab og rådgiver myndighederne i spørgsmål om redningsberedskabet.

Stk. 2. Beredskabsstyrelsen skal udarbejde en plan for koordination og samarbejde mellem de myndigheder, der har ansvar for opretholdelse og videreførelse af samfundets funktioner i tilfælde af en nuklear ulykke.

Stk. 3. Planen, jf. stk. 2, skal revideres, i det omfang udviklingen gør det nødvendigt, dog mindst én gang hvert fjerde år.

§ 6. Forsvarsministeren kan indgå aftale med foreninger, organisationer og private personer om, at disse bistår ved udførelsen af opgaver inden for det statslige redningsberedskab.

§ 7. Det statslige regionale redningsberedskab skal yde assistance til det kommunale redningsberedskab, hvis det skønnes påkrævet på grund af karakteren eller omfanget af en ulykke eller en katastrofe, herunder terror- og krigshandlinger.

§ 8. Beredskabsstyrelsen kan indgå aftale med offentlige myndigheder, virksomheder og andre, der har ansvar for beredskab og indsats eller opretholdelse af vigtige samfuntsfunktioner, om, at det statslige regionale redningsberedskab varetager opgaver for eller yder bistand til disse.

Kapitel 3

Det kommunale redningsberedskab

Organisation

§ 9. Det kommunale redningsberedskab hører under kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal nedsætte en beredskabskommission til at varetage den umiddelbare forvaltning af redningsberedskabet. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at den umiddelbare forvaltning af opgaver, der efter §§ 34-37 er henlagt til kommunalbestyrelsen, varetages af beredskabskommissionen. Kommunalbestyrelsen træffer bestemmelse om kommissionens sammensætning. Kommissionen, hvis medlemstal skal være ulige, skal bestå af borgmesteren, der er formand, politidirektøren og et flertal valgt af kommunalbestyrelsen. Politidirektøren har ikke stemmeret i kommunale bevillingsspørgsmål. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde med forsvarsministerens samtykke udpege et andet medlem af kommunalbestyrelsen end borgmesteren til at indtræde som formand for beredskabskommissionen. Kommunalbestyrelsen udpeger en repræsentant for de frivillige som observatør i beredskabskommissionen, hvis der ikke indgår en repræsentant for de frivillige som medlem af kommissionen. Kommunalbestyrelsen kan udpege en eller flere medarbejderrepræsentanter som medlem af beredskabskommissionen.

Stk. 3. Reglerne i § 11, stk. 1, § 20, stk. 1-4, 6 og 7, § 21, § 22, § 28, § 29, stk. 1, 2 og 5, og §§ 47-56 i lov om kommunernes styrelse finder tilsvarende anvendelse på beredskabskommissionen og dens medlemmer.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen, jf. stk. 2, eller den fælles beredskabskommission, jf. § 10, stk. 2, kan beslutte, at der ydes beredskabskommissionens medlemmer diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse. En beslutning efter 1. pkt. skal omfatte alle medlemmer af beredskabskommissionen. Dog kan kommunalbestyrelsesmedlemmer ikke modtage diæter, ligesom kommunalt og statsligt ansatte ikke kan modtage diæter, når varetagelsen af hvervet er et led i de pågældendes embedsgering.

§ 10. To eller flere kommunalbestyrelser kan samordne deres redningsberedskab.

Stk. 2. Kommuner, der samordner deres redningsberedskab, skal nedsætte en fælles beredskabskommission til at varetage de opgaver vedrørende redningsberedskabet, som kommunalbestyrelserne henlægger til denne. Kommunalbestyrelsen kan endvidere træffe beslutning om, at opgaver, der efter §§ 34-37 er henlagt til kommunalbestyrelsen, henlægges til den fælles beredskabskommission. Beredskabskommissionen skal bestå af et ulige antal medlemmer, herunder borgmestrene i de deltagende kommuner og politidirektøren. Politidirektøren har ikke stemmeret i kommunale bevillingsspørgsmål. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde med forsvarsministerens samtykke udpege et andet medlem af kommunalbestyrelsen end borgmesteren til at indtræde i den fælles beredskabskommission. For kommuner, der har samordnet deres beredskab, udpeges en repræsentant for de frivillige som observatør i den fælles beredskabskommission, hvis der ikke indgår en repræsentant for de frivillige som medlem af kommissionen. Kommunalbestyrelserne kan samlet udpege en eller flere medarbejderrepræsentanter som medlem af den fælles beredskabskommission.

Stk. 3. Samordning af kommuners redningsberedskab skal godkendes af den kommunale tilsynsmyndighed, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse.

Stk. 4. Forsvarsministeren kan fastsætte nærmere regler for kommuners samordning af deres redningsberedskab.

§ 11. Kommunalbestyrelsen kan indgå aftale med lokale udenlandske redningstjenester i de grænsenære områder om ydelse af gensidig assistance i tilfælde af ulykker m.v.

Stk. 2. Forsvarsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at kommunalbestyrelsen kan indgå aftale med lokale udenlandske redningstjenester i de grænsenære områder om ydelse af gensidig assistance i tilfælde af ulykker m.v.

Opgaver

§ 12. Det kommunale redningsberedskab skal kunne yde en forsvarlig indsats mod skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer, herunder terror- og krigshandlinger. Redningsberedskabet skal endvidere kunne modtage, indkvartere og forpleje evakuerede og andre nødstedte.

Stk. 2. Forsvarsministeren kan bestemme, at redningsberedskabet i visse kommuner skal kunne yde en udvidet assistance til andre kommuners redningsberedskab, hvis det skønnes påkrævet på grund af karakteren eller omfanget af en ulykke eller katastrofe, herunder terror- og krigshandlinger. Forsvarsministeren fastsætter regler om udgiftsfordelingen mellem staten og de pågældende kommuner.

Stk. 3. Forsvarsministeren kan indgå aftale med en eller flere kommunalbestyrelser, Beredskabsstyrelsen eller med et privat redningsvæsen om etablering af et stående beredskab til bekæmpelse af brand i skibe til søs.

Stk. 4. Forsvarsministeren kan bestemme, at kommunalbestyrelsen skal varetage andre beredskabsopgaver end dem, der er nævnt i stk. 1 og 2.

Stk. 5. Forsvarsministeren kan fastsætte regler om kommunalbestyrelsens sikring af, at redningsberedskabet indsættes med nærmeste relevante udrykningsenhed med de rette kompetencer og materiel uafhængigt af kommunegrænser.

§ 13. Kommunalbestyrelsen kan indgå aftale med en anden kommunalbestyrelse, med private redningsvæsener eller med andre om at udføre opgaver inden for kommunens redningsberedskab. Kommunalbestyrelsen kan endvidere indgå aftale med Beredskabsstyrelsen om, at det statslige regionale redningsberedskab udfører opgaver inden for kommunens redningsberedskab.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan indgå aftale med foreninger, organisationer og private personer om, at disse bistår ved udførelsen af opgaver inden for kommunens redningsberedskab.

§ 14. Forsvarsministeren fastsætter regler om redningsberedskabets organisation, virksomhed, alarmering, materiel og dimensionering.

Stk. 2. Forsvarsministeren kan fastsætte regler om udarbejdelse af planer for den risikobaserede dimensionering af det kommunale redningsberedskab, herunder at Beredskabsstyrelsen skal udtale sig om forslaget til plan, og at Beredskabsstyrelsens udtalelse skal forelægges kommunalbestyrelsen eller i et samordnet redningsberedskab beredskabskommissionen, såfremt de deltagende kommunalbestyrelser har henlagt kompetencen til at godkende planen til beredskabskommissionen.

§ 15. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er tilstrækkelig vandforsyning til brandslukning.

Stk. 2. Forsvarsministeren fastsætter regler om vandforsyningen til brandslukning.

Kapitel 4

Indsættelse af redningsberedskabet

§ 16. Forsvarsministeren fastsætter regler om den tekniske ledelse af indsatsen på skadestedet.

§ 17. Den samlede indsats ved større skader koordineres i øvrigt af politidirektøren.

Stk. 2. I forbindelse med indsættelse af redningsberedskabet skal politidirektøren i fornødent omfang sørge for varsling, afspærring, evakuering og andre nødvendige foranstaltninger.

§ 18. Forsvarsministeren eller en kommunalbestyrelse kan kræve en anden kommunes redningsberedskab (mellemkommunal bistand) eller private redningsvæsener stillet til rådighed for kommunens redningsberedskab.

Stk. 2. Forsvarsministeren kan i tilfælde af større ulykker og katastrofer, herunder terror- og krigshandlinger, pålægge kommunalbestyrelsen at indsætte det kommunale redningsberedskab uden for eget udrykningsområde.

Stk. 3. Den tekniske leder af indsatsen på skadestedet skal tilkalde assistance fra en anden kommunes redningsberedskab, det statslige regionale redningsberedskab eller private redningsvæsener, hvis det skønnes påkrævet på grund af ulykkens karakter og omfang.

Stk. 4. Forsvarsministeren fastsætter regler om bistand efter stk. 1 og stk. 3, herunder om betaling for bistanden.

§ 19. Forsvarsministeren kan fastsætte regler om, at staten i særlige tilfælde deltager i udgifterne i forbindelse med indsættelse af det kommunale redningsberedskab.

§ 20. Redningsberedskabet kan kræve private redskaber og transportmidler af enhver art samt fornødent betjeningsmandskab stillet til rådighed for indsatsen.

Stk. 2. Den, der i henhold til stk. 1 har stillet redskaber eller transportmidler til rådighed, har ret til erstatning af kommunen for afsavn af materiel og for den skade, materiellet har lidt.

§ 21. Redningsberedskabet har i forbindelse med indsatsen, jf. § 12, stk. 1, 1. pkt., uden retskendelse ret til i fornødent omfang at skaffe sig adgang til privat ejendom, om nødvendigt ved at gennembryde og fjerne hindringer.

Stk. 2. Redningsberedskabet har ret til at nedrive bygninger eller fjerne beplantninger, hvis den tekniske leder af indsatsen på skadestedet finder det nødvendigt for at standse skadens udbredelse.

Stk. 3. Den skade, som redningsberedskabet forvolder ved brandslukning, betragtes som brandskade. Rammer skaden marker, haver eller beplantninger, der tilhører tredjemand, erstattes skaden dog af kommunen.

§ 22. Redningsberedskabet har under indsats ret til at bruge det vand, der findes i brønde, vandledninger og andre vandsteder.

§ 23. Redningsberedskabet skal under indsats være opmærksom på, hvad der kan have givet anledning til ulykken eller katastrofen. Finder redningsberedskabet mistænkelige spor, skal politiet straks underrettes og beviset så vidt muligt sikres.

§ 23 a. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der skal opkræves et gebyr fra anlægsejeren til dækning af udgifterne ved tilslutning til og overvågning af brandtekniske installationer, der i henhold til lovgivningen er etableret med automatisk alarmoverførsel til redningsberedskabet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der skal opkræves et gebyr fra anlægsejeren til dækning af udgifterne for redningsberedskabets udrykning til blinde alarmer i forbindelse med de i stk. 1 nævnte anlæg.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fastsætter gebyrernes størrelse svarende til de faktiske omkostninger, som redningsberedskabet har i forbindelse med tilslutning til og overvågning af brandtekniske installationer samt ved udrykning til blinde alarmer.

Kapitel 5

Beredskabsplanlægning m.v.

§ 24. De enkelte ministre skal hver inden for deres område planlægge for opretholdelse og videreførelse af samfundets funktioner i tilfælde af større ulykker og katastrofer, herunder udarbejde beredskabsplaner.

Stk. 2. Planerne skal revideres i det omfang, udviklingen gør dette nødvendigt, dog mindst én gang hvert fjerde år.

Stk. 3. Planerne og revisioner heraf sendes til Beredskabsstyrelsen.

§ 25. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en plan for kommunens beredskab. Planen skal vedtages af kommunalbestyrelsen i et møde.

Stk. 2. Regionsrådet skal udarbejde en plan for regionens beredskab. Planen skal vedtages af regionsrådet i et møde.

Stk. 3. De planer, der er nævnt i stk. 1 og 2, skal revideres, i det omfang udviklingen gør dette nødvendigt, dog mindst én gang i hver kommunale og regionale valgperiode.

Stk. 4. Planer og revisioner heraf indsendes til Beredskabsstyrelsen.

§ 26. Forsvarsministeren koordinerer beredskabsplanlægningen, jf. § 24, og rådgiver myndighederne.

Stk. 2. Forsvarsministeren fastsætter vejledende retningslinjer for udarbejdelse af de planer, der er nævnt i §§ 24 og 25.

§ 27. De enkelte ministre fastsætter hver inden for deres område vejledende retningslinier for regionernes og kommunernes beredskabsplanlægning, jf. § 25, stk. 1 og 2.

§ 28. Vedkommende minister kan pålægge offentlige myndigheder og offentlige og private virksomheder og institutioner at yde bistand ved planlægningen eller udførelsen af opgaver inden for beredskabet.

Stk. 2. Vedkommende minister kan pålægge offentlige og private virksomheder og institutioner at træffe særlige foranstaltninger for så vidt angår varer, tjenesteydelser, produktionsmidler m.v. inden for deres normale virksomhed, hvis dette er påkrævet af hensyn til udførelsen af opgaver inden for beredskabet.

Stk. 3. Inden et pålæg gives i henhold til stk. 1 eller 2, skal der forhandles med de pågældende virksomheder eller institutioner eller med disses organisationer om pålæggets omfang og de nærmere regler for dets gennemførelse, herunder om eventuel erstatning fra staten, jf. stk. 4.

Stk. 4. Medfører et pålæg afgivet i henhold til stk. 1 eller 2 økonomisk tab for en virksomhed eller institution, er staten erstatningsansvarlig efter lovgivningens almindelige regler. Erstatning kan ikke kræves, hvis de omkostninger, der er forbundet med pålæggets gennemførelse, kan dækkes ved indkalkulering i vedkommende vares eller tjenesteydelses pris. De pågældende virksomheder eller institutioner må ikke derved stilles mindre gunstigt end andre i samme branche.

Stk. 5. Erstatning ansættes i mangel af mindelig overenskomst i overensstemmelse med regler, der fastsættes af forsvarsministeren.

§ 28 a. (Ophævet)

Kapitel 6

Radiokommunikation

§ 29. Kommunalbestyrelsen og regionsrådet skal sikre, at det landsdækkende radiokommunikationsnet anvendes ved løsningen af egne og fælles beredskabsmæssige opgaver.

Stk. 2. Forsvarsministeren kan efter forhandling med vedkommende minister fastsætte regler om, at andre, herunder private, end kommunalbestyrelserne og regionsrådene skal benytte det i stk. 1 nævnte radiokommunikationsnet.

Stk. 3. Forsvarsministeren kan fastsætte regler om anvendelsen af det landsdækkende radiokommunikationsnet, herunder om tilslutning og benyttelse. Forsvarsministeren kan endvidere efter forhandling med finansministeren fastsætte regler om betaling for tilslutning til og brug af nettet.

§§ 30-32. (Ophævet)¹⁾

Kapitel 7

Forebyggende foranstaltninger m.v.

§ 33. Forsvarsministeren fastsætter regler om

- 1) placering, indretning og brug af virksomheder, hvor der opbevares, anvendes eller fremstilles faste, flydende eller luftformige brandfarlige eller eksplosive stoffer og andre stoffer, der i forbindelse med brand eller anden skade kan medføre en risiko for personer, ejendom eller miljøet, herunder stoffer, som kan anvendes i terrorsammenhæng og dermed udgøre en risiko for den offentlige sikkerhed, og
- 2) opbevaring og brug af faste, flydende eller luftformige brandfarlige eller eksplosive stoffer.

Stk. 2. Forsvarsministeren kan fastsætte regler om kommunalbestyrelsens udarbejdelse af beredskabsplaner for virksomheder omfattet af stk. 1.

Stk. 3. Forsvarsministeren kan fastsætte regler om offentliggørelse af oplysninger om sikkerhedsforanstaltninger for virksomheder, som er omfattet af stk. 1, herunder oplysninger, der indgår i sikkerhedsdokumentationen for sådanne virksomheder. Forsvarsministeren kan fastsætte regler om, at sådan offentliggørelse udelukkende skal ske digitalt.

Stk. 4. Forsvarsministeren kan fastsætte regler om pligt for virksomheder, som er omfattet af stk. 1, til at planlægge for at imødegå forsætlige skadegørende handlinger.

Stk. 5. Forsvarsministeren kan fastsætte regler om indgivelse af politianmeldelse ved mistanke om tyveri af de i stk. 1 nævnte stoffer, dog ikke for så vidt angår eksplosivstoffer eller udgangsstoffer til eksplosivstoffer.

Stk. 6. Forsvarsministeren fastsætter regler om

- 1) brug af ild og lys og
- 2) foranstaltninger, der er nødvendige til at forebygge eller formindske brandfare og til at sikre forsvarlige rednings- og slukningsmuligheder i tilfælde af brand.

Stk. 7. Forsvarsministeren fastsætter regler om de foranstaltninger, der skal iværksættes for at imødegå virkningerne af uheld i nukleare anlæg.

§ 33 a. Forsvarsministeren kan bemyndige Beredskabsstyrelsen til at fastsætte regler i medfør af § 33, stk. 1-6, og § 70, stk. 4 og 6.

Stk. 2. Forsvarsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser truffet af Beredskabsstyrelsen efter regler fastsat i medfør af § 33, stk. 1, 4 og 6, § 70, stk. 4 og 6, og § 79, stk. 5, herunder at afgørelserne ikke kan indbringes for ministeren.

Stk. 3. Forsvarsministeren kan fastsætte regler om, at tekniske specifikationer, som der henvises til i regler fastsat i medfør af § 33, stk. 1, 4 og 6, og § 70, stk. 4 og 6, ikke indføres i Lovtidende.

Stk. 4. Forsvarsministeren kan fastsætte regler om, hvordan oplysning om tekniske specifikationer, som ikke indføres i Lovtidende, jf. stk. 3, kan indhentes.

Stk. 5. Forsvarsministeren kan fastsætte regler om, at tekniske specifikationer, som ikke indføres i Lovtidende, jf. stk. 3, skal være gældende, selvom disse ikke foreligger på dansk.

§ 34. Kommunalbestyrelsen skal godkende oprettelse, væsentlige ombygninger, udvidelser eller forandringer i driften af virksomheder i det omfang, der er fastsat regler herom i medfør af § 33, stk. 1.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan i øvrigt bestemme, at bygninger, grundarealer og flydende konstruktioner skal indrettes og benyttes på en sådan måde, at risikoen for brandfare formindskes mest muligt, og at forsvarlige rednings- og slukningsmuligheder sikres bedst muligt.

§ 35. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der skal træffes foranstaltninger i det omfang, der fastsættes regler herom i medfør af § 33, stk. 6, nr. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal mindst en gang om året bestemme, hvorvidt der skal gennemføres brand- og evakueringsøvelser i bygninger m.v., der er omfattet af stk. 1.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan i øvrigt bestemme, at der for bygninger, grundarealer og flydende konstruktioner,

- 1) hvor der er særlig brandfarlige forhold,
- 2) hvor der samles mange mennesker, eller
- 3) hvor store værdier er udsat for ødelæggelse,

skal træffes driftsmæssige foranstaltninger til at forebygge eller formindske brandfaren og til at sikre forsvarlige rednings- og slukningsmuligheder i tilfælde af brand.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at det kommunale redningsberedskab eller en eller flere personer, som kommunalbestyrelsen har bemyndiget hertil, hvis det skønnes nødvendigt til enhver tid skal være til stede som brandvagt i forsamlingslokaler, ved afholdelse af udstillinger, festivaler, teaterforestillinger, cirkusforestillinger og lignende arrangementer, herunder arrangementer i det fri. Brandvagten, der skal være i besiddelse af behørig legitimation, kan være til stede uden retskendelse. Kommunalbestyrelsen kan endvidere bestemme, at arrangøren skal betale et gebyr til dækning af kommunens omkostninger ved administration og tilsyn i forbindelse med brandvagten.

§ 36. Kommunalbestyrelsen foretager brandsyn af virksomheder, af fredede bygninger, af bygninger, hvor mange mennesker samles, af brandfarlige bygninger og oplag, af særlige lagerbygninger samt af flydende konstruktioner.

Stk. 2. Forsvarsministeren fastsætter nærmere regler om brandsyn efter stk. 1, herunder om påbud om afhjælpning af eventuelle mangler.

Stk. 3. Brandsyn i henhold til stk. 1 kan, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid uden retskendelse foretages på ejendommen. Den, der foretager brandsynet, skal være i besiddelse af behørig legitimation.

Stk. 4. Forsvarsministeren kan bestemme, at brandsyn for forsvaret ordnes på særlig måde.

§ 36 a. Forsvarsministeren kan fastsætte regler om kommunalbestyrelsens offentliggørelse af resultater af og sanktioner på grundlag af brandsyn. Offentliggørelsen kan omfatte navne på de fysiske og juridiske personer, der er kontrolleret, samt navne på fysiske og juridiske personer, der som følge af brandsynet modtager forbud eller påbud, eller som pålægges sanktioner.

Stk. 2. Forsvarsministeren kan fastsætte regler om formen for og omfanget af offentliggørelse, herunder at offentliggørelse kan ske elektronisk.

§ 37. Kommunalbestyrelsen kan efter regler, der fastsættes af forsvarsministeren, pålægge offentlige myndigheder og offentlige og private virksomheder og institutioner at træffe foranstaltninger til deres beskyttelse under krise eller krig (bedriftværn). Udgifterne afholdes af den, der pålægges at træffe de nævnte foranstaltninger.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med bedriftværn. Tilsyn kan, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid foretages uden retskendelse. Den, der foretager tilsynet, skal være i besiddelse af behørig legitimation.

Kapitel 7 a

Fysisk beskyttelse af nukleart materiale og nukleare anlæg

§ 37 a. Den, der bruger, opbevarer eller transporterer nukleart materiale, som udnyttes til fredelige formål, skal træffe sikringsmæssige foranstaltninger mod tyveri eller anden uretmæssig tilegnelse af materialet.

Stk. 2. Den, der bruger, opbevarer eller transporterer nukleart materiale, som udnyttes til fredelige formål, og den, der driver et nukleart anlæg, skal træffe sikringsmæssige foranstaltninger til beskyttelse af materialet og anlægget mod sabotage.

§ 37 b. Sikringsmæssige foranstaltninger for nukleart materiale og nukleare anlæg, jf. § 37 a og § 37 c, stk. 2, skal fremgå af en sikringsplan, som skal indsendes til og godkendes af Beredskabsstyrelsen forud for brug, opbevaring eller transport af nukleart materiale og forud for drift af et nukleart anlæg. Beredskabsstyrelsens godkendelse kan ske på nærmere angivne vilkår og for en tidsbegrænset periode.

Stk. 2. Ændrer de forhold, der har ligget til grund for godkendelse af en sikringsplan, sig væsentligt efterfølgende, skal en revideret sikringsplan godkendes af Beredskabsstyrelsen.

Stk. 3. Beredskabsstyrelsen kan træffe afgørelse om, at godkendelse af en sikringsplan bortfalder, såfremt den, der bruger, opbevarer eller transporterer nukleart materiale, eller den, der driver et nukleart anlæg, ikke inden en nærmere angivet frist har indsendt og opnået godkendelse af en revideret sikringsplan.

§ 37 c. Beredskabsstyrelsen fører tilsyn med overholdelse af forpligtelserne efter §§ 37 a og 37 b og regler, som udstedes i medfør af stk. 2.

Stk. 2. Beredskabsstyrelsen fastsætter nærmere regler om sikringsmæssige foranstaltninger for nukleart materiale og nukleare anlæg, jf. § 37 a, og om sikringsplaner, jf. § 37 b.

Kapitel 8

Ekspropriation

§ 38. Forsvarsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan til brug for redningsberedskabet iværksætte ekspropriation af privat ejendom, herunder befordringsmidler.

Stk. 2. Vedkommende minister kan iværksætte eller for så vidt angår ikkestatslige foranstaltninger tillade, at der iværksættes ekspropriation af fast ejendom til brug for udførelsen af opgaver inden for beredskabet.

Stk. 3. Ved ekspropriation kan der erhverves ejendomsret eller brugsret eller pålægges rådighedsindskrænkninger.

Stk. 4. Under krise eller krig kan forsvarsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, uden retskendelse iværksætte beslaglæggelse med henblik på ekspropriation.

Stk. 5. I mangel af mindelig overenskomst afgør taksationsmyndighederne efter lov om offentlige veje spørgsmålet om erstatning for ekspropriation. Ved ekspropriation af andet end fast ejendom anvendes loven tilsvarende.

Stk. 6. En taksationskommissions afgørelse kan ikke indbringes for domstolene, før muligheden for prøvelse ved overtaksationskommission er udtømt.

Stk. 7. Forsvarsministeren fastsætter regler om ekspropriationens gennemførelse og om sagens behandling for taksationsmyndighederne.

Kapitel 9

Påbud m.v.

§ 39. Den, der opdager en brand eller omstændigheder, som viser, at der er overhængende fare for brand, skal straks underrette dem, der er udsat for fare, og alarmere redningsberedskabet. Den pågældende skal endvidere søge at dæmpe ilden eller afværge faren.

§ 40. Enhver skal ved brand yde den hjælp, den pågældende formår.

Stk. 2. Den, der er til stede ved en brand, skal på anmodning af redningsberedskabet deltage i rednings- og slukningsarbejdet.

Stk. 3. Den, der i henhold til stk. 1 og 2 har deltaget i rednings- og slukningsarbejdet, har ret til erstatning af kommunen for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

§ 41. Enhver skal rette sig efter de påbud, der udstedes af redningsberedskabet.

Stk. 2. Enhver skal overholde afspærringer i forbindelse med en indsats og efterkomme politiets eller redningsberedskabets opfordring til at forlade det afspærrede område eller vejene hertil.

Stk. 3. Enhver skal ved ordre om evakuering inden for de givne frister forlade opholdsstedet og begive sig ad de anviste veje til de udpegede indkvarteringsområder.

§ 42. Enhver skal på anmodning af redningsberedskabet stille sin bolig eller andre lokaler til rådighed for de evakuerede og bespise dem i nødvendigt omfang.

Stk. 2. Forsvarsministeren fastsætter den godtgørelse, der skal ydes herfor.

§ 43. Indkvarteringslovens regler om ekstraordinær indkvartering anvendes tilsvarende for personel i redningsberedskabet.

Stk. 2. Forsvarsministeren fastsætter regler om de indkvarteringsydelser, der kan kræves efter stk. 1, og om den godtgørelse, der skal ydes herfor.

§ 44. Ved ordre om mørklægning skal enhver straks gennemføre denne i det omfang, der fastsættes af myndighederne.

Stk. 2. Ansvar for og udgifterne ved mørklægning påhviler den, der som ejer, lejer eller bruger har rådighed over lyskilden.

§ 45. Vedkommende minister kan pålægge enhver pligt til at meddele oplysninger, der er nødvendige for planlægningen af beredskabet.

§ 46. Beredskabsstyrelsen kan hos enhver kræve oplysning om, hvilke beredskabsforanstaltninger der er udført eller agtes udført, samt i øvrigt oplysninger, som skønnes nødvendige til udførelsen af opgaver i forbindelse med redningsberedskabet.

§ 47. (Ophævet)

Kapitel 10

Personelbestemmelser

Almindelige bestemmelser

§ 48. Forsvarsministeren fastsætter regler for uddannelsen af redningsberedskabets personel, herunder om udgiftsfordelingen mellem staten og kommunerne.

§ 49. Forsvarsministeren kan bestemme, at personel, der har pligt til at medvirke i det indenlandske redningsberedskab, skal indsættes i udlandet, jf. § 3.

§ 50. Under krise eller krig kan personellet i redningsberedskabet ikke ved opsigelse bringe deres pligt til at gøre tjeneste i redningsberedskabet til ophør.

Stk. 2. Afskedigede befalingsmænd, der ikke på anden måde er forpligtet over for redningsberedskabet, står under krise eller krig til rådighed for redningsberedskabet indtil udløbet af det år, i hvilket de fylder 65 år.

Stk. 3. Forsvarsministeren kan fastsætte regler om overførsel af personel inden for redningsberedskabet til andre dele af redningsberedskabet.

Frivillige

§ 51. Forsvarsministeren fastsætter regler for uddannelse af det personel, der ikke aflønnes for deres deltagelse i redningsberedskabet (frivillige), herunder om ydelser til de frivillige og udgiftsfordelingen mellem staten og kommunerne.

Stk. 2. Forsvarsministeren fastsætter de opgaver, der kan løses af frivillige i det statslige redningsberedskab.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fastsætter de opgaver, der kan løses af frivillige i kommunens beredskab.
Stk. 4. Under krise eller krig gælder §§ 60-66 også for frivillige.

Medlemmer af ungdomsbrandkorps

§ 51 a. Forsvarsministeren fastsætter regler om uddannelse af medlemmer af ungdomsbrandkorps og om statens tilskud til kommuner, der har etableret et ungdomsbrandkorps eller har indgået en samarbejds-aftale med et ungdomsbrandkorps.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen fastsætter de opgaver, der kan løses af medlemmer af ungdomsbrandkorps.

Værnepligtige

§ 52. Forsvarsministeren fastsætter antallet af værnepligtige, der indkaldes til redningsberedskabet, og fastsætter regler om tjenestetidens længde og tjenestens tilrettelæggelse.

§ 53. Værnepligtige i det statslige regionale redningsberedskab er med hensyn til indkvartering, forplejning, beklædning, løn, fribefordring og lignende undergivet regler, som svarer til dem, der gælder for forsvarets værnepligtige.

Stk. 2. For øvrige værnepligtige i redningsberedskabet kan forsvarsministeren fastsætte regler om de forhold, der er nævnt i stk. 1.

§ 54. De værnepligtige står til rådighed for redningsberedskabet indtil udløbet af det år, i hvilket de fylder 50 år. Forsvarsministeren kan fastsætte regler herom.

Stk. 2. Forsvarsministeren kan foretage de nødvendige indkaldelser af værnepligtige med henblik på indsats i katastrofetilfælde, der kræver ekstraordinært store mandskabsstyrker. Forsvarsministeren kan fastsætte regler herom.

Kvinder antaget på værnepligtslignende vilkår

§ 54 a. Reglerne i §§ 52-54 og §§ 60-66 finder tilsvarende anvendelse på kvinder antaget på værnepligtslignende vilkår.

§ 54 b. Kvindeligt personel i redningsberedskabet antaget på værnepligtslignende vilkår, som er afskediget eller hjemsendt, og for hvem tjeneste af enhver art i redningsberedskabet efter foreliggende oplysninger må anses for at være uforenelig med deres samvittighed, kan af forsvarsministeren fritages for tjeneste. Forsvarsministeren fastsætter nærmere regler herom.

Kontraktansatte menige i det statslige regionale redningsberedskab

§ 55. For kontraktansatte menige i det statslige regionale redningsberedskab kan forsvarsministeren fastsætte regler om uddannelse og indkaldelse og om de forhold, der er nævnt i § 53, stk. 1. Personer, der er eller har været kontraktansatte menige i det statslige regionale redningsberedskab, står til rådighed for dette indtil udløbet af det år, i hvilket de fylder 50 år, medmindre ministeren bestemmer andet.

Beredskabspligtige

§ 56. Den, der har bopæl eller ophold her i landet, kan fra det tidspunkt, hvor den pågældende fylder 18 år, indtil det tidspunkt, hvor den pågældende fylder 65 år, pålægges at gøre tjeneste i redningsberedskabet (beredskabspligt), hvis særlige omstændigheder gør det påkrævet. Forsvarsministeren kan fastsætte regler herom, herunder hvilke myndigheder der kan pålægge beredskabspligt.

Stk. 2. Den, der skal møde ved forsvaret i tilfælde af krise eller krig, er ikke omfattet af stk. 1.

§ 57. Offentligt ansatte og ansatte i offentlige og private virksomheder og institutioner skal udføre de opgaver inden for beredskabet, der pålægges dem.

§ 58. En afgørelse om, at der pålægges beredskabspligt efter § 56, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Fritagelse for mødepligt

§ 59. Forsvarsministeren bestemmer, hvem der kan fritages for mødepligt ved forsvaret for at kunne indgå i redningsberedskabet eller forblive i andre vigtige samfundsfunktioner.

Stk. 2. Forsvarsministeren bestemmer, hvem der kan fritages for mødepligt ved redningsberedskabet for at kunne indgå i andre dele af redningsberedskabet eller forblive i andre vigtige samfundsfunktioner.

Stk. 3. Forsvarsministeren bestemmer, hvem der kan fritages for mødepligt ved redningsberedskabet for at kunne gøre frivillig tjeneste i hjemmeværnet.

Kapitel 11

Straffebestemmelser og disciplinarmidler

Værnepligtige

§ 60. Medmindre disciplinarmidler anvendes, jf. § 62, straffes den værnepligtige, der er indkaldt til tjeneste i redningsberedskabet, med bøde eller fængsel i indtil 1 år, hvis han

- 1) nægter at gøre tjeneste i redningsberedskabet,
- 2) udebliver eller uberettiget fjerner sig fra tjenestestedet,
- 3) ikke efterkommer en foresats tjenstlige befaling eller
- 4) i øvrigt undlader at efterkomme de pligter, som tjenesten medfører.

Stk. 2. Under krig kan straffen stige til fængsel i indtil 2 år.

Stk. 3. Enhver foresat i redningsberedskabet kan anholde en værnepligtig, når denne ikke efterkommer den foresattes tjenstlige befaling og det skønnes nødvendigt af hensyn til disciplinen at anholde ham.

§ 61. Forsvarsministeren bestemmer, i hvilket omfang strafafsoning og ulovligt fravær skal medføre eftertjeneste eller hjemsendelse med henblik på fornyet indkaldelse. Eftertjenesten kan ikke overstige afsoningstiden og den tid, den pågældende har været ulovligt fraværende.

Stk. 2. Den, der anden gang dømmes for at nægte at gøre tjeneste i redningsberedskabet, jf. § 60, stk. 1, nr. 1, hjemsendes og kan ikke senere indkaldes.

§ 62. I stedet for mindre straffe efter § 60 anvendes disciplinarmidler, medmindre omstændighederne taler imod.

Stk. 2. Disciplinarmidler kan ikke indbringes for domstolene.

§ 63. Som disciplinarmidler kan anvendes belæring, tilrettevisning, arbejde og efterøvelse i en del af fritiden, fremstilling, vagt eller anden tjeneste uden for orden, fratagelse af friheder samt overflytning til anden tjeneste.

Stk. 2. Medfører anvendelse af disciplinarmidler indgreb i adgangen til at forlade tjenestestedet efter tjenestens ophør, må dette ikke ske for længere perioder end 3 dage ad gangen med mindst 1 dags mellemrum mellem perioderne, og anvendelsen må ikke udstrækkes ud over 14 dage.

Stk. 3. Forsvarsministeren fastsætter regler om anvendelse af disciplinarmidler, herunder regler om samtidig anvendelse af flere disciplinarmidler.

Stk. 4. Forsvarsministeren bestemmer, hvem der skal have myndighed til at anvende disciplinarmidler, og omfanget af denne myndighed.

§ 64. Den, der er blevet pålagt et disciplinarmiddel, kan forlange udståelsen udsat i indtil 2 gange 24 timer efter meddelelsen om disciplinarmidlet.

§ 65. Den, der er blevet pålagt et disciplinarmiddel, kan forlange sagen forelagt for et disciplinarnævn til afgørelse.

Stk. 2. Disciplinarnævnets afgørelse kan såvel af den, der er blevet pålagt et disciplinarmiddel, som af den, der har pålagt disciplinarmidlet, forlanges forelagt et ankenævn til afgørelse. Ankenævnets afgørelse kan ikke indbringes for domstolene eller forsvarsministeren.

Stk. 3. Disciplinarnævnet består af en dommer som formand samt to andre medlemmer, hvoraf den ene så vidt muligt skal være en talsmand og af samme grad som den, der er blevet pålagt disciplinarmidlet, medens den anden skal være dennes foranstående.

Stk. 4. Ankenævnet, der oprettes af forsvarsministeren, består af en formand og to andre medlemmer. Formanden skal være landsdommer. De øvrige medlemmer er en statsadvokat, der udpeges af justitsministeren, og en advokat, der udpeges af Advokatrådet.

Stk. 5. Forsvarsministeren fastsætter regler for udpegning af disciplinarnævnets medlemmer og for disciplinarnævnets og ankenævnets virksomhed.

§ 66. Indbringelse af et disciplinarmiddel for disciplinarnævnet eller ankenævnet har ikke opsættende virkning på udståelsen, medmindre andet bestemmes af vedkommende nævns formand.

Stk. 2. Et disciplinarmiddel skal indbringes for disciplinarnævnet eller ankenævnet inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om disciplinarmidlet henholdsvis om disciplinarnævnets afgørelse. Vedkommende nævns formand kan bestemme, at der skal ses bort fra overskridelse af klagefristen, når der er særlig grund hertil.

Andet beredskabspersonel

§ 67. §§ 60-66 gælder også for befalingsmænd, befalingsmænd af reserven og kontraktansatte menige i redningsberedskabet. Disciplinarmidlerne arbejde og efterøvelse i en del af fritiden, fremstilling, vagt eller anden tjeneste uden for orden og fratagelse af friheder kan dog ikke anvendes på befalingsmænd og befalingsmænd af reserven, medmindre de er elever på en af redningsberedskabets skoler.

Stk. 2. Under krise eller krig gælder §§ 60-66 også for civilt ansatte og beredskabspligtige.

Øvrige straffebestemmelser

§ 68. Den, der under krise eller krig forsætligt misbruger eller undlader at respektere det kendemærke, hvis anvendelse i henhold til en mellemfolkelig overenskomst tiltrådt af Danmark er forbeholdt varetagelsen af de opgaver, der i Danmark varetages af redningsberedskabet, straffes med bøde eller fængsel i indtil 12 år.

§ 69. Den, der, uden at forholdet falder ind under § 68, uberettiget benytter redningsberedskabets kendetegn eller uniformer eller benytter kendetegn eller uniformer, der har en sådan lighed med disse, at forveksling let kan finde sted, straffes efter § 132 i straffeloven.

Stk. 2. Med bøde eller fængsel indtil 4 måneder straffes den, der uberettiget benytter redningsberedskabets signaler eller benytter signaler, som har en sådan lighed med disse, at en forveksling kan finde sted.

Stk. 3. Under skærpende omstændigheder kan straffen efter stk. 2 stige til fængsel i indtil 2 år.

§ 69 a. Bestemmelserne i straffelovens kapitel 14 og kapitel 16 finder tilsvarende anvendelse, når forholdet er begået mod eller af personel fra et andet lands redningstjeneste under udførelse af beredskabsopgaver i Danmark i henhold til multilaterale eller bilaterale aftaler efter § 3, stk. 3, eller aftaler mellem lokale myndigheder i de grænsenære områder efter § 11, stk. 1.

Stk. 2. Erstatning for skade, der forvoldes af personel fra et andet lands redningstjeneste under udførelse af beredskabsopgaver i Danmark, betales af den myndighed, der har rekvireret den udenlandske assistance.

§ 70. Overtrædelse af § 39, § 40, stk. 1, eller § 41, stk. 2, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er hjemlet i den øvrige lovgivning.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der undlader at efterkomme påbud eller forbud i medfør af § 20, stk. 1, § 28, stk. 1 eller 2, § 34, stk. 2, § 35, § 40, stk. 2, § 41, § 42, stk. 1, § 44, stk. 1, § 45, § 46, § 49, § 56, stk. 1, eller § 57.

Stk. 3. På samme måde som i stk. 1 og 2 straffes den, der uden kommunalbestyrelsens godkendelse opretter eller foretager væsentlige ombygninger, udvidelser eller forandringer i driften af virksomheder, jf. § 34, stk. 1.

Stk. 4. Forsvarsministeren kan i forskrifter udstedt i medfør af denne lov fastsætte straf af bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel i indtil 2 år for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne eller for undladelse af at efterkomme påbud eller forbud heri.

Stk. 5. I regler, som udstedes i medfør af § 37 c, stk. 2, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne, herunder om straf for forsøg på overtrædelse af bestemmelserne.

Stk. 6. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel. Begås overtrædelsen af staten, en kommune eller et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, kan der pålægges staten, kommunen eller det kommunale fællesskab bødeansvar.

§ 71. Med bøde straffes

- 1) den, der ikke udviser tilbørlig forsigtighed med ild, lys, tændstikker, aske, brandfarlige stoffer, og hvad der i øvrigt kan fremkalde eller befordre brand, eller undlader at påse, at personer, der hører til den pågældendes husstand eller virksomhed, udviser sådan forsigtighed, og
- 2) den, der som ejer eller bruger af elektriske anlæg eller andre lys-, varme-, kraft- eller maskinanlæg, som kan fremkalde eller befordre brand, benytter sådanne anlæg eller lader dem benytte, uanset at de ikke er i forsvarlig stand.

Kapitel 12

Ændringer i anden lovgivning

§ 72. I værnepligtsloven, jf. lov nr. 213 af 30. maj 1980, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, *stk. 1* og 2, ændres »civilforsvaret« til: »redningsberedskabet«.
2. I § 21 ændres »civilforsvarskorpset« til: »det statslige redningsberedskab«.
3. I § 22 ændres »civilforsvaret« til: »redningsberedskabet«.
4. I § 24 ændres »civilforsvarskorpsets« til: »det statslige redningsberedskabs«.

§ 73. I lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde, jf. lovbekendtgørelse nr. 588 af 8. september 1987, foretages følgende ændring:

1. I § 5 ændres »civilforsvaret« til: »redningsberedskabet«.

§ 74. I lov nr. 193 af 24. maj 1972 om fyrværkeri foretages følgende ændringer:

1. I § 1, *stk. 1*, ændres »justitsministeren« til: »indenrigsministeren«.
2. I § 2, *stk. 2*, § 3 og § 5 ændres »Justitsministeren« til: »Indenrigsministeren«.
3. I § 4, *stk. 1*, ændres »Statens brandinspektion« til: »Beredskabsstyrelsen«.
4. I § 5 ændres »statens brandinspektion« til »Beredskabsstyrelsen«.

§ 75. I lov nr. 228 af 8. april 1992 om tilvejebringelse af befordringsmidler til det militære forsvar og civilforsvaret foretages følgende ændringer:

1. I lovens titel, § 1, stk. 1, og § 4, stk. 3, 5. pkt., ændres »civilforsvaret« til: »redningsberedskabet«.

§ 76. I lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 483 af 21. juni 1991, som ændret ved § 38 i lov nr. 337 af 14. maj 1992, § 1 i lov nr. 479 af 24. juni 1992 og § 5 i lov nr. 501 af 24. juni 1992, indsættes som ny § 69:

»§ 69. Såfremt det under krise eller krig er umuligt at samle kommunalbestyrelsen til møde, overtager økonomiudvalget de beføjelser, der tilkommer kommunalbestyrelsen og dens udvalg. I kommuner med magistratsordning, jf. § 64, overtager magistraten kommunalbestyrelsens beføjelser.

Stk. 2. Er det umuligt at samle økonomiudvalget til møde under krise eller krig, styres kommunens anliggender af borgmesteren. Er det i kommuner med magistratsordning umuligt at samle magistraten til møde, styres kommunen af borgmesteren.

Stk. 3. Meddelelse om anvendelse af reglerne i stk. 1 og 2 skal snarest gives til indenrigsministeren. Indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om kommunens styrelse under krise eller krig.«

§ 77. I lov om Københavns kommunes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 484 af 21. juni 1991, som ændret ved § 39 i lov nr. 337 af 14. maj 1992, § 2 i lov nr. 479 af 24. juni 1992 og § 6 i lov nr. 501 af 24. juni 1992, indsættes efter § 53 a:

»§ 53 b. Såfremt det under krise eller krig er umuligt at samle Borgerrepræsentationen til møde, overtager magistraten Borgerrepræsentationens beføjelser.

Stk. 2. Er det umuligt at samle magistraten til møde under krise eller krig, styres kommunen af overborgmesteren.

Stk. 3. Meddelelse om anvendelse af reglerne i stk. 1 og 2 skal snarest gives til indenrigsministeren. Indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om kommunens styrelse under krise eller krig.«

§ 78. I lov om frikommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 644 af 12. september 1991, som ændret ved lov nr. 940 af 27. december 1991, § 95 i lov nr. 9 af 3. januar 1992, lov nr. 334 af 14. maj 1992 og § 4 i lov nr. 381 af 20. maj 1992, foretages følgende ændringer:

1. § 18 d og § 47 ophæves.

Kapitel 13

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 79. Loven træder i kraft den 1. januar 1993.

Stk. 2. Samtidig ophæves brandloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 365 af 28. juli 1983, som ændret ved § 2 i lov nr. 270 af 2. maj 1990, lov om civilforsvaret, jf. lovbekendtgørelse nr. 517 af 28. juli 1987, som ændret ved § 3 i lov nr. 385 af 6. juni 1991, og lov om det civile beredskab, jf. lovbekendtgørelse nr. 279 af 3. juni 1985, som ændret ved § 6 i lov nr. 192 af 29. marts 1989, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Brandlovens kapitel 5 og § 33, stk. 1 og 2 samt stk. 4-8, § 34 og § 35 forbliver dog i kraft, indtil de ophæves i medfør af § 4, jf. § 2, i lov nr. 270 af 2. maj 1990 om ændring af byggeloven, brandloven og kommuneplanloven.

Stk. 4. Tidspunktet for ophævelsen af brandlovens § 37, stk. 2, og § 38 fastsættes af forsvarsministeren.

Stk. 5. Administrative forskrifter udstedt i medfør af brandloven, jf. stk. 2, og tidligere brandlovgivning forbliver i kraft, indtil de afløses af regler udstedt i medfør af denne lov.

Stk. 6. Administrative forskrifter udstedt i medfør af lov om civilforsvaret, jf. stk. 2, og tidligere civilforsvarslovgivning forbliver i kraft, indtil de afløses af regler udstedt i medfør af denne lov.

Stk. 7. Administrative forskrifter udstedt i medfør af lov om det civile beredskab, jf. stk. 2, forbliver i kraft, indtil de afløses af regler udstedt i medfør af denne lov.

Stk. 8. Overtrædelse af forskrifter, der er opretholdt i henhold til stk. 5-7, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er hjemlet i den øvrige lovgivning. Under særlige forhold kan straffen stige til fængsel i indtil 2 år.

§ 80. Forsvarsministeren fastsætter regler for overdragelse til kommunalbestyrelserne af lokale kommandocentraler og materiel m.v., som staten har stillet til rådighed for det kommunale civilforsvar.

§ 81. Bedriftværn, der er etableret i henhold til den lovgivning, der er gældende indtil 1. januar 1993, opretholdes, medmindre kommunalbestyrelsen efter ansøgning træffer afgørelse om nedlæggelse af disse.

§ 82. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Lov nr. 380 af 14. juni 1995 (Information om kommunale servicemål, ændrede vederlæggelsesregler, ret til fravær fra arbejde m.v.)²⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. september 1995, § 1, nr. 7, 8, 14, 16, 17 og 18, § 2, nr. 6 og 7, § 3 og § 4 dog først den 1. januar 1996.

Stk. 2. (Udelades)

Lov nr. 232 af 2. april 1997 (Københavns Kommunes inddragelse under lov om kommunernes styrelse)³⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 14

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1998, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2-3. (Udelades)

Lov nr. 1092 af 29. december 1997 (Åbne udvalgsdagsordener m.v.)⁴⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 3

Loven træder i kraft den 1. januar 1998.

Lov nr. 339 af 17. maj 2000 (Udvidet beslutningskompetence til fælles beredskabskommissioner, gebyr for udrykning til visse alarmer, antagelse af kvinder på værnepligtslignende vilkår m.v.)⁵⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 4

Loven træder i kraft den 1. juli 2000.

Lov nr. 418 af 31. maj 2000 indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 113. Loven træder i kraft den 1. juli 2000.

Stk. 2. (Udelades)

Stk. 3. Samtidig ophæves følgende regler:

- 1) (Udelades)
- 2) (Udelades)
- 3) § 47 i beredskabsloven, jf. lov nr. 1054 af 23. december 1992 som senest ændret ved § 2 i lov nr. 1092 af 29. december 1997.

Stk. 4-6. (Udelades)

Lov nr. 293 af 30. april 2003 (Ændret grundlag for beredskabsplanlægningen, tilpasning af det krigsmæssige beredskab, sammensætning af ankenævnet m.v.)⁶⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2003.

Stk. 2. § 1, nr. 3, træder dog først i kraft efter forsvarsministerens nærmere bestemmelse.

Lov nr. 381 af 28. maj 2003 (Forbedring af muligheder for indsigt i den kommunale administration, tilsynsreform m.v.)⁷⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2004.

Stk. 2-12. (Udelades)

Lov nr. 69 af 4. februar 2004 (Afskaffelse af hæftestraf samt ændring af uddannelseskraft i autorisationslove vedrørende sundhedspersoner m.v.)⁸⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 21

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2004.

Stk. 2. (Udelades)

Lov nr. 534 af 24. juni 2005 (Konsekvensrettelser i forbindelse med kommunalreformen)⁹⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2007.

Lov nr. 1060 af 9. november 2005 (Begrænsning af perioden for detailsalg og anvendelse m.v.)¹⁰⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 3

Loven træder i kraft den 14. november 2005. Lovforslaget kan stadfæstes straks efter dets vedtagelse.

Lov nr. 538 af 8. juni 2006 (Politi- og domstolsreform) indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 105

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2007, jf. dog stk. 2-22 og § 106.

Stk. 2-22. (Udelades)

Lov nr. 1600 af 20. december 2006 (Samling af bemyndigelsesbestemmelser vedrørende fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler)¹¹⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 2007.

Lov nr. 508 af 6. juni 2007 (Kommunalbestyrelsernes og regionsrådenes anvendelse af et landsdækkende radiokommunikationsnet)¹²⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2007.

Stk. 2. § 29 i beredskabsloven som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, finder kun anvendelse i kommuner og regioner, hvor det landsdækkende radiokommunikationsnet er funktionsdygtigt.

Lov nr. 1335 af 19. december 2008 (Etablering af et brandberedskab med henblik på bekæmpelse af brand i skibe til søs, etablering af et evalueringsinstitut m.v.)¹³⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2009.

Lov nr. 514 af 26. maj 2014 (Præcisering af planlægningsforpligtelse for statslige myndigheder, bemyndigelse til at fastsætte regler om uddannelse for medlemmer af ungdomsbrandkorps og om tilskud hertil, nedlæggelse af evalueringsinstituttet m.v.)¹⁴⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juni 2014.

Stk. 2. De enkelte ministre fremsender første gang beredskabsplanen som omtalt i § 1, nr. 7, til Beredskabsstyrelsen senest 18 måneder efter lovens ikrafttræden.

Lov nr. 634 af 8. juni 2016 (Ændring af sammensætningen af beredskabskommissioner, hjemmel til operativt samarbejde på beredskabsområdet hen over landegrænserne, ændring af bestemmelse om brandsyn m.v.)¹⁵⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 5

Loven træder i kraft den 1. juli 2016.

Lov nr. 1720 af 27. december 2016 (Sikringsmæssige foranstaltninger for nukleart materiale og nukleare anlæg)¹⁶⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2017.

Stk. 2. Godkendelse af en sikringsplan, som Beredskabsstyrelsen før lovens ikrafttrædelse har meddelt til den, der bruger, opbevarer eller transporterer nukleart materiale, og den, der driver et nukleart anlæg, forbliver gyldig indtil den 1. juni 2017, hvorefter der skal foreligge en sikringsplan, som er godkendt efter beredskabslovens § 37 b, stk. 1.

Forsvarsministeriet, den 3. april 2017

CLAUS HJORT FREDERIKSEN

/ Jon Bach Holm

- 1) Daværende kapitel 6 blev ophævet ved lov nr. 293 af 30. april 2003. Kapitel 6 og § 29 blev affattet ved lov nr. 508 af 6. juni 2007.
- 2) Lovændringen vedrører § 9, stk. 3 og 4.
- 3) Lovændringen vedrører § 9, stk. 4.
- 4) Lovændringen vedrører § 9, stk. 3.
- 5) Lovændringen vedrører § 9, stk. 2 og 3, § 10, stk. 2, § 11, stk. 1, § 21, stk. 1, § 23 a, § 25, stk. 1 og 2, § 35, stk. 3, § 36, § 36 a, § 37, stk. 2, § 47, § 53, stk. 1, § 54 a, § 54 b og § 56, stk. 1.
- 6) Lovændringen vedrører § 1, stk. 2, § 2, § 4, stk. 3-5, § 5, stk. 1, § 9, stk. 2-4, § 10, stk. 2, § 11, § 12, stk. 2 og 4, § 17, stk. 1, kapitel 5, § 24, § 25, stk. 1 og 2, § 27, § 28, stk. 1 og 2, kapitel 6, § 35, stk. 2, § 38, stk. 2, § 45, § 51, stk. 3, § 54, stk. 2, § 57 og § 65, stk. 4.
- 7) Lovændringen vedrører § 9, stk. 3.
- 8) Lovændringen vedrører § 60, stk. 1, § 68, § 69, stk. 2, § 70, stk. 1 og 4, og § 79, stk. 8.
- 9) Lovændringen vedrører § 25, stk. 2 og 3, og § 27.
- 10) Lovændringen vedrører § 33, stk. 3 og 4.
- 11) Lovændringen vedrører § 33, stk. 3 og 4.
- 12) Lovændringen vedrører kapitel 6 og § 29.
- 13) Lovændringen vedrører § 12, stk. 3, § 13, stk. 1, § 28 a, § 33, stk. 1, nr. 1, § 33 a, § 34, stk. 2, § 35, stk. 3, § 36, stk. 1, og § 70, stk. 5.
- 14) Lovændringen vedrører § 3, § 8, § 12, stk. 3, § 23 a, kapitel 5, § 24, § 25, stk. 1 og 2, § 26, § 28, stk. 1 og 2, § 28 a, § 33, § 33 a, stk. 1-3, § 35, stk. 1, § 38, stk. 2, § 45, § 51 a, § 57 og § 82.
- 15) Lovændringen vedrører § 1, stk. 1, § 3, § 5, stk. 2 og 3, § 7, § 9, stk. 2, § 10, stk. 2, § 11, § 12, stk. 1, 2 og 5, § 13, stk. 1, § 14, § 18, § 23 a, § 36, stk. 1, og § 69 a.
- 16) Lovændringen vedrører § 33 a, stk. 1-3, kapitel 7 a, § 37 a, § 37 b, § 37 c og § 70, stk. 5.

Bekendtgørelse om personel i redningsberedskabet

I medfør af § 19, § 48, § 50, stk. 3, § 51, stk. 1, § 52, § 53, stk. 2, § 54, § 55 og § 61, stk. 1, i beredskabsloven, lov nr. 1054 af 23. december 1992, fastsættes:

Kapitel 1

Personelkategorier

§ 1. Bekendtgørelsen finder anvendelse på følgende personel i redningsberedskabet:

- 1) værnepligtige menige og befalingsmænd,
- 2) kontraktansatte menige m.v. i det statslige regionale redningsberedskab,
- 3) frivillige,
- 4) faste befalingsmænd, befalingsmænd af reserven og stampersonel i det statslige regionale redningsberedskab og
- 5) menige og befalingsmænd i det kommunale redningsberedskab.

§ 2. Værnepligtige, der er uddannet til det statslige regionale redningsberedskab eller det kommunale redningsberedskab, og andet mobiliseringspligtigt personel samt værnepligtige i redningsberedskabets personelreserve kan overføres til andre dele af beredskabet og indkaldes til mønstringer og øvelser af i alt indtil 1 måneds varighed.

§ 3. Beredskabsstyrelsen fastsætter antallet af indkaldelsesårgange i mobiliseringsstyrken.

Stk. 2. Værnepligtige fra redningsberedskabets personelreserve, der har gennemgået en uddannelse på 1 + 1 dag (førstehjælpsuddannelse), står til rådighed for det kommunale redningsberedskab i indtil 10 år.

Kapitel 2

Værnepligtstjeneste

Værnepligtige i det statslige regionale redningsberedskab

§ 4. I det statslige regionale redningsberedskab er tjenestetiden

- 1) 3 måneder for værnepligtige, der ved hjemsendelsen overføres til mobiliseringsstyrken i det kommunale redningsberedskab i kommuner med et udvidet krigsmæssigt redningsberedskab, jf. beredskabslovens § 12, stk. 2,
- 2) 6 måneder for værnepligtige, der ved hjemsendelsen indgår i mobiliseringsstyrken i det statslige regionale redningsberedskab.

Stk. 2. For værnepligtige, der udtages til uddannelse som værnepligtige mellemledere eller gennemgår uddannelse som befalingsmand af reserven, er tjenestetiden indtil 15 måneder.

Stk. 3. Beredskabsstyrelsen kan pålægge en værnepligtig, der på grund af forsømmelighed eller andre lignende årsager, afgår fra uddannelsen som mellemløber, en samlet tjenestetid på indtil 12 måneder.

Stk. 4. En værnepligtig kan genindkaldes til tjeneste af i alt 1 måneds varighed.

§ 5. Beredskabsstyrelsen fastsætter bestemmelser om tjenestens tilrettelæggelse.

§ 6. Har en værnepligtig været ulovligt fraværende fra tjenesten i tilsammen mindst 12 dage, kan tjenesten forlænges tilsvarende. Med ulovligt fravær sidestilles strafafsoning, herunder varetægtsfængsel, der anses som udstået i straffen.

§ 7. Beredskabsstyrelsen kan hjemsende en værnepligtig, som under tjenesten har været ulovligt fraværende i tilsammen mindst 15 dage eller skal afsone frihedsstraf i mindst 15 dage.

Stk. 2. Hjemsendelse i henhold til stk. 1 kan kun ske en gang.

§ 8. En værnepligtig, der er hjemsendt i henhold til § 7, indkaldes igen med mindst 4 ugers varsel. Har den værnepligtige før hjemsendelsen aftjent værnepligt i mindst 30 dage efter fradrag for ulovligt fravær, fraregnes den således aftjente værnepligt i den resterende tjenestetid.

§ 9. Beredskabsstyrelsen kan fritage en værnepligtig for fornyet indkaldelse, jf. § 8.

§ 10. En værnepligtig, der efter fremmødet til tjeneste bliver erklæret for uegnet eller for tiden uegnet til værnepligtstjeneste, hjemsendes.

Stk. 2. En værnepligtig, der efter fremmødet til tjeneste bliver erklæret for tiden uegnet til værnepligtstjeneste, og som senere erklæres for egnet eller begrænset egnet, overføres til redningsberedskabets personelreserve.

Stk. 3. En værnepligtig kan afvises på mødedagen, hvis det skønnes, at han har sådanne helbredsmangler, at han ikke kan deltage i uddannelsen i fuldt omfang senest fra 10. dagen efter fremmødet.

Værnepligtige i det kommunale redningsberedskab

§ 11. Beredskabsstyrelsen kan bemyndige kommunalbestyrelsen til i tilfælde af krise eller krig at indkalde de værnepligtige, der står til rådighed for det kommunale redningsberedskab, til mønstringer og øvelser af indtil 1 måneds varighed.

Stk. 2. Beredskabsstyrelsen kan bemyndige kommunalbestyrelsen til at indkalde værnepligtige, der står til rådighed for det kommunale redningsberedskab, til tjeneste ud over øvelser og mønstringer med henblik på indsats i katastrofetilfælde, der kræver ekstraordinært store mandskabsstyrker.

Stk. 3. Beredskabsstyrelsen kan bemyndige kommunalbestyrelsen til at indkalde de værnepligtige, der er nævnt i stk. 2, til øvelser af hver indtil 24 timers varighed med henblik på afprøvning af beredskabet.

Ydelser til værnepligtige

§ 12. Beredskabsstyrelsen fastsætter de nærmere regler om indkvartering, forplejning, beklædning, løn, fribefordring og lignende for de værnepligtige i redningsberedskabet, jf. beredskabslovens § 53.

§ 13. Under mønstringer og øvelser, jf. § 2 og § 11, stk. 1 og 3, kan der ydes

- 1) refusion af befordringsudgifter efter de regler, der gælder for statens tjenestemænd,
- 2) fri forplejning efter regler, der fastsættes af Beredskabsstyrelsen, når tjenesten den enkelte dag har varet mindst 4 timer,
- 3) frit logi, når de værnepligtige indkvarteres på tjenestestedet og
- 4) godtgørelse for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste m.v. efter regler, der svarer til dem, der gælder for genindkaldte værnepligtige i det statslige regionale redningsberedskab.

Stk. 2. Under tjeneste i henhold til § 11, stk. 2, kan der ud over de ydelser, der er nævnt i stk. 1, ydes dækning for merudgifter ved fravær fra hjemmet efter regler, der svarer til dem, der gælder for genindkaldte værnepligtige i det statslige regionale redningsberedskab.

Kapitel 3

Kontraktansatte menige m.v. i det statslige regionale

redningsberedskab

§ 14. Beredskabsstyrelsen kan ansætte menigt personel på kontrakt med henblik på, at dette personel skal

- 1) gøre tjeneste på manuelt niveau i det statslige regionale redningsberedskab,
- 2) gennemgå en uddannelse som mellemlider i det statslige regionale redningsberedskab,
- 3) indgå i en beredskabsenhed, der kan indsættes uden for landets grænser eller
- 4) gøre tjeneste i en humanitær hjælpeorganisation, som Beredskabsstyrelsen har indgået aftale med om oprettelse af et særligt personelberedskab.

§ 15. I den del af uddannelsestiden, som svarer til den tjenestetid, der er fastsat for værnepligtige, der uddannes til at indgå i det statslige regionale redningsberedskabs mobiliseringsstyrke, jf., § 4, stk. 1, nr. 2, er kontraktansatte menige omfattet af de regler, som gælder for værnepligtige med hensyn til de ydelser, der er nævnt i § 12.

§ 16. Kontraktansatte menige, der har gennemgået en uddannelse som mellemlider, jf. § 14, nr. 2, er omfattet af de bestemmelser, der er fastsat for værnepligtige mellemledere.

Stk. 2. For kontraktansatte menige, der ansættes med henblik på at indgå i en beredskabsenhed, jf. § 14, nr. 3, eller at gøre tjeneste i en humanitær hjælpeorganisation, jf. § 14, nr. 4, fastsættes løn og øvrige ansættelsesvilkår i regulativ.

§ 17. Kontraktansatte menige m.v., hvis kontraktforhold ophører inden for den periode, som træder i stedet for værnepligtstjeneste, skal gøre almindelig værnepligtstjeneste i en periode, der sammenlagt med kontraktansættelsen svarer til den pligtige tjenestetid for værnepligtige, der uddannes til at indgå i det statslige regionale redningsberedskabs mobiliseringsstyrke, jf. § 4, stk. 1, nr. 2.

Kapitel 4

Frivillige

§ 18. Ved frivillige, jf. § 1, nr. 3, forstås det personel, som under uddannelse, øvelser og tjeneste, alene kan modtage de ydelser, der er nævnt i § 19.

Stk. 2. Frivillige, som har indgået aftale med en kommunalbestyrelse i medfør af beredskabslovens § 13, stk. 1 eller 2, skal gennemgå en beredskabsfaglig uddannelse, der fastsættes af Beredskabsstyrelsen.

§ 19. Til frivillige kan der under uddannelse og øvelser ydes

- 1) refusion af befordringsudgifter efter de regler, der gælder for statens tjenestemænd og
- 2) fri forplejning efter regler, der fastsættes af Beredskabsstyrelsen, når uddannelsen eller øvelsen varer mindst 4 timer.

Stk. 2. Under kursusophold på Beredskabsstyrelsens skoler kan der ud over de ydelser, som er nævnt i stk. 1, ydes godtgørelse for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, fri undervisning og indkvartering samt almindelig godtgørelse efter regler, der svarer til dem, der gælder for frivillige i hjemmeværnet, som deltager i kurser på hjemmeværnets skoler.

Stk. 3. Under indsats kan der ud over de ydelser, der er nævnt i stk. 1, ydes godtgørelse for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

Kapitel 5

Uddannelse af personel

Personel i det statslige regionale redningsberedskab

§ 20 . Værnepligtige, der indkaldes til det statslige regionale redningsberedskab, jf. § 4, stk.1, skal gennemgå en uddannelse, der fastsættes for den funktion, de skal varetage.

Stk. 2. Personel, der ansættes på mellemleder- eller lederniveau, skal gennemgå den uddannelse, der fastsættes for det pågældende niveau og bestå de afsluttende prøver.

Personel i det kommunale redningsberedskab

§ 21. Personel, der skal udføre opgaver inden for det kommunale redningsberedskab, skal gennemgå den grunduddannelse, der fastsættes for den funktion, det skal varetage.

§ 22. Personel, der udfører brandslukningsopgaver inden for det kommunale redningsberedskab, skal efter 1 års tjeneste gennemgå en funktionsuddannelse og bestå den afsluttende prøve.

Stk. 2. Personel, der i øvrigt skal udføre opgaver inden for det kommunale redningsberedskab, skal gennemgå en supplerende uddannelse, der fastsættes for den funktion, det skal varetage.

§ 23. Personel, der skal fungere som holdleder, skal gennemgå holdlederuddannelsen for den funktion, det skal varetage, og bestå den afsluttende prøve.

Stk. 2. Personel, der skal fungere som instruktør, skal gennemgå instruktøruddannelsen for den pågældende funktion.

Stk. 3. Har det personel, der er nævnt i stk. 1 og 2, bestået en mellemlideruddannelse i det statslige regionale redningsberedskab, jf. § 20, stk. 2, stilles der ikke yderligere uddannelseskrav ud over dem, der er nævnt i stk. 1 og 2.

§ 24. Personel, der skal varetage den tekniske ledelse af indsatsen på skadestedet, skal gennemgå en uddannelse i indsatsledelse og bestå den afsluttende prøve.

Stk. 2. Personel, der skal lede en indsats mod følgerne af krigshandlinger, skal endvidere gennemgå en supplerende uddannelse i krigsmæssig indsatsledelse.

Stk. 3. Har det personel, der er nævnt i stk. 1 eller 2, bestået en af det statslige regionale redningsberedskabs lederuddannelser, jf. § 20, stk. 2, stilles der ikke yderligere uddannelseskrav ud over dem, der er nævnt i stk. 1.

§ 25. Den, der skal varetage den brandtekniske byggesagsbehandling, jf. beredskabslovens § 34 og § 35 samt forskrifter, udstedt i medfør af beredskabslovens § 33, skal gennemgå uddannelsen i brandteknisk byggesagsbehandling og bestå den afsluttende prøve.

Stk. 2. Den, der skal varetage brandsyn af virksomheder, fredede og brandfarlige bygninger m.v., jf. beredskabslovens § 36, skal gennemgå den uddannelse, der er nævnt i stk. 1.

§ 26. Personel, der udfører brandslukningsopgaver inden for det kommunale redningsberedskab, skal hvert år deltage i mindst 12 øvelser. Øvelserne skal have en varighed af mindst 2 timer pr. øvelse og skal afholdes jævnt fordelt over hele året.

§ 27. Beredskabsstyrelsen fastsætter indholdet af og bestemmelser for gennemførelsen af de uddannelser, der er nævnt i §§ 20-25, samt af de supplerende uddannelser, der skal gennemgås for at varetage krigsmæssige funktioner i redningsberedskabet.

Stk. 2. Beredskabsstyrelsen fastsætter bestemmelser for afholdelse af de øvelser, der er nævnt i § 26.

§ 28. De uddannelser, der er nævnt i §§ 21 og 22, kan gennemføres ved det enkelte redningsberedskab eller som fællesuddannelse af personel fra flere redningsberedskaber. De prøver, der er nævnt i § 21, afholdes dog ved Beredskabsstyrelsens foranstaltning.

Kapitel 6

Udgifter til uddannelse, øvelser og indsats

§ 29. Udgifter til de uddannelser og øvelser, der er nævnt i § 21, § 22 og § 26, afholdes af vedkommende kommunalbestyrelse, private redningsvæsen eller andre, der udfører opgaver inden for kommunens redningsberedskab efter aftale indgået i medfør af beredskabslovens § 13, stk. 1.

Stk. 2. Udgifter til de uddannelser, der er nævnt i § 23, stk. 1 og 2, § 24, stk. 1 og 2, og § 25, afholdes af Beredskabsstyrelsen.

Stk. 3. Udgifter til ophold, forplejning, befordring og løn under de uddannelser, der er nævnt i stk. 1 og 2, afholdes af vedkommende kommunalbestyrelse, private redningsvæsen eller andre, der udfører opgaver inden for kommunens redningsberedskab efter aftale indgået i medfør af beredskabslovens § 13, stk. 1.

Stk. 4. Udgifter til uddannelse af frivillige, jf. § 19, stk. 1, og under frivilliges kursusophold, jf. § 19, stk. 2, kan afholdes af Beredskabsstyrelsen. Udgifter til uddannelse af frivillige, der skal udføre brandslukningsopgaver i kommunens daglige beredskab, skal dog afholdes efter de regler, der er nævnt i stk. 1-3.

Stk. 5. Udgifter i forbindelse med værnepligtiges øvelser og mønstringer, jf. § 2 og § 11, stk. 1 og 3, afholdes af Beredskabsstyrelsen.

Stk. 6. Udgifter i forbindelse med indsættelse af værnepligtige, jf. § 11, stk. 2, og frivillige, jf. § 19, stk. 3, i særlige katastrofetilfælde kan afholdes af Beredskabsstyrelsen.

Kapitel 7

Ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 30. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. februar 1998.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 731 af 10. august 1994 om personel i redningsberedskabet m.v. ophæves.

Indenrigsministeriet, den 21. januar 1998

Thorkild Simonsen

/ Elisabeth Bencard